د کتاب پېژندنه

دکتاب نوم: سیندونه هم مري .

شاعر: اسحاق ننګیال .

سریزه: زرین انځور

تدوین: پوهنیار محمد اسمعیل یون

خپرندوی: دافغانستان د کلتوري ودې ټولنه - جرمني

شمېر: (۵۰۰) ټوکه

دېښتې انځور: استاد نیازی

کمپوزر: غازي کمپوزنګ مرکز، پېښور

چاپ نیټه: ۱۳۷۷ [illegible] ۱۹۹۸ ع کال دسمبر

Ketabton.com

دکتاب د چاپ حقوق د افغانستان کلتوري ودې ټولنې سره خوندي دي

د انیټرنیټ په مخ ترتیب کونکي سمسور حبیبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادون

د تېرو دوولسيزو په بهير کې د پښتون شاعرۍ د څو مطرح څېرو له جملې څخه يو هم خداى بښلى اسحق ننګيال و. ده د ځوانۍ په شېبو (د پنځوسمو کلونو په بهير) کې شاعر پيا کړې وه، خو د ژوند تر پايه پورې له هيڅ شي سره دومره خوا خوږى او نږدې پاتې نه شو لکه له خپلې شاعرۍ سره. شعر په حقيقت کې د هغه د ټکلي روح او روان د ټکورولو اغېزمنه وسيله وه. ننګيال لږه د خپلې څلوېښت کلنې شاعرۍ په بهير کې د شاعرۍ دومره پخې تجربې تر لاسه کړې او بيا يې د همدې تجربو له کبله دومره ښکلي شعرونه وزېږول چې په پښتو شاعرۍ کې د ښکلو غميو حيثيت لري او کولاى شي د ننګيال نوم زموږ د ولس په ذهن کې تر ډېرو خته ژوندى و ساتي شاعر هم د بل هر انسان په شان په ټولنيزو، سياسي، فکري او نورو مسايلو او چارو کې د بريو تر څنګ له بولړښويېدنو، تېروتنو، هيلو او نهيليو سره مخا مخېږي. کله چې پر ننګيال او دده پر شاعرۍ خبرې کېږي نو ځنيو ته ضرور د هغه د شاعرۍ تر څنګ، د هغه د ټوليز، سياسي او اخلاقي شخصيت انځور هم تر سترګو کېږي. د هنر مند د پېژندنې لپاره خو تر ټولو غوره لاره داده چې د هغه خپل هنر و کتل شي. د هنر مند تخليق او زېږونه پخپله د هغه دى. د ى د ظاهري او په زيا ته کچه د باطني شخصيت هنداره ده. نو کله چې د ننګيال پر شخصيت خبرې کېږي نو مجبور يو د هغه د شعر نړۍ و ګورو او هغه کليمه يوه يوه تر سترګو او فکره تېره کړو چې د ننګيال له ضميره يې سر چينه اخيستې او بيا د شعر پر ښتې په خپلو او ښکو ميځلې او د مينې د نړۍ دابديت غېږې ته يې سپارلې ده. دا خبره ر منلو وړ ده چې شاعر تر هغه پورې چې د فکري بلوغ پړاو ته رسېږي د فکر ستنې به يې يو او بل فکري لور ته کږېږي، تر هغه پورې چې شاعر خپله ذهني او فکري شتمني بشپړوي تر هغه وخت پورې يې د فکري ښويېدنو اټکل کېداى شي.

ننګيال د خپلې ځوانۍ په درشل کې په شاعرۍ پيل وکړ او دا هغه مهال و چې نور نو ټول هيواد د «عقيدې د بحران او د معنويت د سقوط» پر لور روان و. ګنو فکرونو د بېلا بېلو شعارونو تر پر دې لاندې د هيواد د ځوان پښت د ذهنونو د خپلو نې هڅه کوله. شعارونه يې خوا رېږه وو خو وروستي عملو نه يې ترخه... د ننګيال د ذهن يوه برخه هم د يو سياسي فکر د جال په کړۍ کې ګير شوه. خودې فکر لا د شاعرۍ پر بې تکلفې ښکلا خپل سيورى نه غوړولى چې د ناورين لومړى پړ او پيل شو. بيا د ناورين د پاسه بل ناورين او غميزه راغلل چې نه يوازې زموږ د هيواد او ولس د هر ډول شتمنۍ ستنې يې و لړزولې بلکې له ګڼ شمېر متفکرو مغزونو څخه يې هم لاره ورکه کړه. دې پړ او ډېرو زيات دوام و موند او ننګيال هم پداسې بو جغرافيايي او مسلکي چا پېريال کې ژوند تېر اوه چې هلته د بو داسې فکر واکمني وه چې د ننګيال د اصلي شاعرۍ له سپېڅلي روح سره يې تګلورى په ټکر کې و. ننګيال پدې کلونو کې لکه د نورو ګڼو

ليکوالو او د فکر د هاوندانو په څېر په داسې يو جال کې راګير وو چې تر دې دمه يې لانه پوره سترګې رڼې شوې وې او نه يې د شعر د ښاپيرۍ وزرونو خپلواک پروازونه کولى شول. پدې پړاو کې د ننګيال فکري بلوغ هم د خپل پوخوالي پړاو ته رسېدلى نه و، نو ځکه خو يې د هغه وخت په نظمونو (نه په شعرونو) کې يولړ فکري ښويېدنې ليدل کېږي، خو هغه په همدې وخت کې بيا هم دده شاعرۍ کې د فکري او انساني بغاوت او غاطفي سيند د څپو يو پټ شور پروت و او داسې اټکلېده چې يوه ورځ به دده دې فکري تېروتنې پر ځاى دده د فکر او ضمير هغه د ننۍ نړۍ راڅرګنده او د خپل شعر ناوې به پرې سيمګار کړي. کله چې شاعر د فکري او شعري بلوغ پر لور بريمن ګامونه اخلي نو تپل سوى، تصنعي او نا شعوري اندود يې هم ورو ورو له مينځه ځي. کله چې لږ نوره رڼا

سيـنـدونـه هم مــري   اســــحـــــاق نــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې هم راغله او په کابل کې د يو زيات شمېر ليکوالو سترګې رڼې سوې نو هر چا د خپل هيوادني اند د اصلي جوهر ميندلو ته هڅه وکړه. ننګيال چې په پټ ضمير کې يې همد اراز پټو ، له ځينو نورو څخه په دې لار کې ګامه د مخه شو. جرئت او ربښتينولي يې د دې مرغلرې د ځلونې او خپلونې لپاره امېل کړل. له ۱۳۶۲ ۶۴ ۱۳- کلونو وروسته وختونو کې په کابل کې د مقاومت داد بياتو او د شعر د شعري جوهر د پياوړتيا لپاره په ځرګند ډول هڅې پيل شوې. په همدې کلونو کې په ځرګند ډول د شعر او شعار تر منځ پوله ډاګيزه شوه. دادبي مبارزې په دې تود ډګر کې د هيواد د پياوړي کره کتونکي او کيسه ليکونکي زرين انځور او بيا د تکړه کر کتونکي لطيف بهاند او نور زيار او هڅې د يادونې او ستاينې وړ دي. دوی يو زيات شمېره هغه ځوان شاعر چې په شاعرۍ کې يې « شعاريت » جوهر پياوړی بر ښښېده او يا په کې د شاعرۍ تومنه ځرګند ېدله، د ښته را وبلل چې له شعارونو څخه و چې تر ټولو لومړی له همدې پيل شوي بهير سره يو ځای شو. داد شعر د يو خوالي په لور د ننګيال د بريمنو هڅو د پيل کلونه دي. دې بهير تر ۱۳۷۱ ل کال پورې خپل عمر ته دوام ورکړ.

په همدې واټن کې د ننګيال شاعري دومره خوږه، سپېڅلې او عاطفي شوه چې د هغه محبو بيت يې د هيواد يو ستر عاطفي شاعر تر بريده ورساوه. ننګيال د همدې کلونو په بهير کې د خپلو شعرونو څلور مجموعې (ډالۍ ، سپېره ډاګونه او غوړېدلي بزغلي ، هغه شېبې هغه کلونه او ځا ځکي ځاځکي) چاپ کړل. ځرنګه چې دده شعر ورځ په ورځ د خوږوالي او کره والي پر اوونه وهل نو په (۷۰) کلونو کې دی د خپلو شعرونو له ځينو چاپي مجموعو په ځانګړي ډول (ډالۍ او سپېره ډاګومو او غوړيدلي بزغلي) څخه څه ناڅه پښېمان و او هغه يې « شعرونه » نه ګڼل. دده د شاعرۍ د پر مختګ بهير دومره ګړندی و چې د خپلې د مخنۍ شاعرۍ زياتو شعذونو ته به يې خندل، سره له دې چې دده په شاعرۍ کې د شعر اصلي تومنه او جوهر له پيله ښکاره کېده خو وروسته وروسته يې د خوږو کلمو يو زرين شال ور په سر کړ. کله چې د ۱۳۷۱ ل کال د غوايي مياشتې پر ۸ نيته په کا بل کې اسلامی انقلاب (!) په نوم يو ستر ستمي ناورين او غميزه پر افغانانو ور وتپل شول او د هيواد ټول نظام ګډوډ شو ، ننګيال ژوند او آن دده فرهنګي کارونه هم له سختو ستونزو سره محامح شول. د سرو ګوليو په باران کې يې ايله دومره وکړای شول چې خپله کورنۍ تر لغمانه پورې ورسوي. د کور شته يې، يې ټول تيت و پرک شوال او ځو ځله په يو ښار کې له

يو ه ځايه بل ځای ته مهاجر شو. د کور د کاليو په کيسه کې خو نه و خو د کتابتون د چور او تالان له غمه يې له سترګو لمبې پورته کېدلې او همدا يې ويل. « ياره پير جانه افسوس چې دا کتابونه يې را څخه نه وای وړي ». د کتابونو غم لا نه و سوړ شوی چې د يوې درنې ګولۍ ګوزار هم ورته وروړسېده، د توپ بوه ګولۍ يې ځنګ ته ولګېده او ځو ټو ټويې د بدن ځينې برخې غلبېل کړې. له ناروغۍ لا پورته ښه شوی نه و چې بيرته يې د ليکوالو په ټولنه کې خپلې دندې ته ځان ورساوه. شپه او ورځ به همالته په ټولنه کې و. د ليکوالو انجمن يې هم کور و او هم د دندې ځا. ځو مياشتې لا وتې نه وې چې کوم چاورته کو پنجشيری ولمساوه. تياره ماښام و، ډيوه يې لا لګولې نه وه چې دور له ټک ټک پر ته دا شخص له خپلونورو ملګرو سره يو ځای په کوټه ور ننوت. هغه خدای خبر په کوم فکر کې ډوب و چې يو ناڅاپو يې پردوی سترګې ولګېدې. ده لا هغو ته د ناستې او ست هيله لرله چې يو ګوزار دده ترمخه داسې راورسېد چې دده يو غوږيې هم د څه وخت لپاره بې خسه کړ او اديې ورته وويل چې.(ما چرم کن استم، سبا تايې وقت اين اتاقه ابله مې کنی،ديګر ده اينجا نبينم ات ، ای اتاق را مابرای چرم کنی کار دارم)ځو ورځې د هغه په سترګو کز له اوښکو او په ځبره کې يې له يوې سترې نهيلۍ پرته بل څه نه ليدل کيدل او داسې يو حالت ته په هيله و چې بيا پدې هيواد کې د يو ملي فکر د حکومت وزرې خپرې شي او د يو سوله ايز ژوند وړانګې هره خوانه رڼا کړي. کال دوه لاوتي نه وو چې د طلبانو اسلامی عورځنګ پر کابل سپين بيرغونه ورپول سهار دوخته، چې لاډيره خلک د کابل پر فتحې خبرنه وو زموږ کور وريې ټک ټک کړ او په بيړنې ډول يې وويل. « پير جانه راوځه، طالبانو کابل نيولی او سقاوي ختمه شو» هغه د يو سپين سباوون هيله و خو شاعر لکه چې ازلي بد مرغه وي. ننګيال بيا خپلې دندې ته ولاړ، خو دا ځل دا دنده بل ډول وه، نوي نظام د ليکوال د ټولنې پخوانې تنبکيل ته بدلون ورکړ، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال بیا هم په همدې تشکیل کې پاتې شو. دا تشکیل د دولت لوړ مقام ته د منظورۍ لپاره ولیږل شو. تر هغه وخته چې د ننګیال د مقررۍ امر راته ،پدې کې یوولس میاشتې تېرې شوې، خو پدې یوولسو مېاشتو کې ننګیال هره ورځ د پخوا په څېر خپله دنده پر مخ وړله، یو ځل بیا یې شپې په همغه ټولنه کې شوې چې ده ته ترې دوتلو امر شوی و. ننګیال او شاعران به ترې راتاو وو، خو یو وخت یې اقتصادی حالت دومره ویجاړ شو چې د چا خبره د پولۍ ټک ته کېناست. څو ځله یې دا خبره زما تر غوږ تېره کړه. « یاره پیر جانه د ماشومانو غمه مې که نه وای ما په نهر هم شپې سبا کولې، خو له کابله نه وتلم، کابل خو زما د دردونو، غمونو، بریاوو او ماتو کور دی، زه دا کله یوازې پرېږدم. خو افسوس چې د ماشومانو غم دی». بیا به یې بو سوړ اسویلی وکېښ او یوه ترخه مو سکا به یې پر شونډو تېره کړه. نوریې د دندې د ساتلو لپاره پیسې او مالي لګښت نه درلود چې دی پرې خپله دنده و ساتي. لغمان ته راغی او بیا یې د پېښور مخه ونیوله. په پیئور کې هم له ډېرو انتظارونو او کړ اوونو وروسته ورته د بي بي سي د روز نیزي ډ ارمې د لیکوال په ټوګه دنده و سپارل شوه. د کلداري معاش مزه یې لا څلکلې نه وه چې د مرګ پر ښتو یې روح پخپلو وزرونو کې دابدیت په لوریو وړ او بیا د بي بي سي راډیو له لارې دا سې یو خبر خپور شو. « په خواشینۍ سره مو خبر تر لاسه کړی چې د هېواد نامتو شاعر

اسحق ننګیال نه په پېښور کې د ۴۲ کلونو په عمر دزړه ددرید و له کبله په حق ورسېد» . ددې خبر په اورېدو سره د هیواد ټولو فرهنګیانو که په داخل کې وواوکه به بهر کې دا سې یو دردونکی ټکان و خوړ چې د ټولو زړونو ته یې د غم لمبې ورسولې. داد ننګیال د سرګردانه ژوند په باب څو یادونې وې چې دلته یې لنډيز راوړل شو. سره له دې چې ننګیال دژوند په اوږدو کې له ډول ډول کړاوونو سره مخامخ شوی دی خو د تېرو شپږو کلونو کړاوونو هغه دومره ځولی او ټکلی دی چې نور په هېڅ وخت کې هغه دومره روحي، رواني ،سیاسي، اقتصادي او نور فشارونه نه دي زغملي. دیو لیکوال په اند.« غوره ادبیات د اختناق په حالت کې رامنتځه کېږي» او شاعر یا لیکوال د اختناق په مقابل کې له ادبیاتو څخه دیو روحي او رواني غبرګون په توګه کار اخلي. هر څومره چې د افشار او اختناق پیاوړی وي عکس العمل یې هم هماغسې وي. ننګیال د تېرو شپږو کلونو شاعري د همدغو ډول ډول ظلمونو او اتناق زېږنده ده نو ځکه پکې سوز او درد دده تر پخوانیو شعرونو څه زیات دی. دغم او درد پدې څو کلونو کې د ننګیال د شعر ښا پېرۍ لا پسې سینګار شوې ده. دده د فکري تګلوري لیکې او ستنې محکمې شوي او شاعر د شعر د پوخوالي، فکري ثبات او د بشپړو انساني ارزښتونو په پېژندنه او ځلو نه کې بریالی شوی دی. په حقیقت کې د ننګیال دوروستیو کلونو شعرونه د هغه د ښکلې او اوچتې شاعرۍ رنګین او ما نیز ګلابونه دي.(ښکاري ته) دده یو ښکلی عاطفي او انساني شعر دی چې دهد ۱۳۶۵ ل کال د غبر ګولي د مېاشتې پر لومړۍ نېټه لیکلی دی. دې شعر نه یوازې په هېوادنۍ کچه زیات منبت پېدا کړ او ډېر اغېزېې وشینده، بلکې د شمالي کوریا په هیواد کې د ځوانانو د یو نړیوال فیستوال په ترخ کې چې د افغاني سندرغاړو له خوا د مو سیقۍ په څپو کې په سندریزه بڼه ولوستل شو نو د ټولو اورېدونکو او مینوالو د منبت وړ وګرځېد او دې شعر هلته لومړی مقام وګټه، خو د ننګیال د شعري بهیر د پر مختګ په وجه، دمړمینې په نږدې وختونو کې هغه دا شعر « پوره شعر » نه ګڼه او ویل یې چې د « شعاریت » نښې په کې لیدل کیږي. ننګیال د تېرو اوو اتو کلونو په موده کې ښه ډېر شعرونه ولیکل خو د ځانګړو مجموعو او یا مجموعې د چاپ امکانا ت ورته برابرنه شول. له دې کبله د هغه دوروستیو کلونو شاعري د شعر دزیاتو مینوالو او لوستونکو له لیده لرې پاتې شوه. ځکه نو کله چې به کوم لیکوال او یا کره کتونکي دده د شاعرۍ په باب نا سم نظر ورکاوه، نو دی به ډېر په قهریده او ویل به یې. « دی نو زماله او سنۍ شاعرۍ څخه څه خبر دی هغه خو ټوله له ما سره په کتابچو کې پرته ده...» دده یوه ستره هیله هدا وه چې د خپلو شعرونو ټولې مجموعې چاپ او پخپلو سترګو ووینې. د ننګیال په ژوند خو د هغه هیله پوره نه شوه خو دادی د هغه له مړینې وروسته، په جرمنې کې د افغان فرهنګیانو او فرهنګپالو په مالي مرسته د هغه دا ارمان پوره شو. ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله د هغه د نا چاپه شعري مجموعو د چاپ پر کار پیل وکړ، نو ننګیال مې یوه شپه په خوب کې ولید. خو له یې له خندا شنه وه او همداسې په خو شالۍ

یې راته ویل «پیر جانه! زما مجموعې چاپیږي؟آ؟ ببشکه والله...» ما ورته ویل هو ستا ټول شعرونه چاپیږي. په هغه شپه له خوبه راویښ شوم، تر سهاره خوب رانغی ،.لاټین مې ولګاوه او د ننګیال په چورت کې لاړم یو ځل مې د هغه ټولې خاطرې نظر تېرې شوې.کله چې مې د هغه د شعرونو توري لوستل نو په هر توري ، هر شعر او د شعر په هره پاڼه کې راته د ننګیال تصویر تر سترګو سترګو کېده. زه د دې شعرونو تر پایه پدې پوه نه شوم چې زه په کوم حالت کې یم، لکه یو څوک چې په خلا کې روان وي. د ننګیال د وروستیو کلونو ، فکري او عاطفي شخصیت کټ مټ د هغه د او سنیو شعرونو له مانیزې او عاطفي خوا سره منطبق و. هره پاڼه کې ننګیال و په هر توري کې ننګیالو. دا هغه ننګیال نه و چې د خپلې شاعرۍ په پیل کې او یا له هغه وروسته د څو کلونو په شاعرۍ ځلېده. دلته یو ببل ننګیال و.هغه د خپلې مینې او عاطفي پر سپین اس سور او د ښاپېریو ښار ته روانو، او لکه چې له هغه ځایه یې د خپل ستي او ټپي ولس د درملونې لپاره ښکلاو وټکورونه راوړل. ما هره شیبه له ننګیال سره خبرې کولې او دومره خبرې چې د هغه په ژوند به مې ورسره نه وي کړې او کېدای شي لوستونکی هم زما یه برخلیک اخته شي. خو د دې سو چونو او فکرونو په منځ کې خوشاله پدې وم چې د هغه د ټولو نا چا په شعرونو غټ جونګ چا پیږي. کله چې دا مجموعه چاپ شو نو زه به یې د الینګلر د ښکلې شارانه درې د بسرام په کلي کې د ننګیال پر قبر کېدام او مبارکي به ورته ورکړم. د هغه روح به څومره خوشاله شي او هغه ارمان چې د ده په ژوند پوره نه شو، وروسته له مرګه به پوره شي. په همدې هیله مې د هغه شعري مجموعې چې په کور کې وې تر لاسه کړې. هغه یوه شعري مجموعه چې کاپي یې د ده سره په کور کې وه انځور صاحب ته هم لېږلې وه، هغه هم تر لاسه شوه. دا شعرونه چې ما وکتل زما په نظر کم ښکاره شول ځکه ننګیال چې به کوم شعر ولیکه نو د نورو شاعرانو په شان به یې خپلو ملګرو ته ضرور اوراوه. حفیظ الله ګردش، صدیق الله بدر، نور محمد لا هو او عبدالغفور لیوال ته مو د ننګیال صاحب د هغو شعرونو په باب چې پدې مجموعو کې نه وو او په ځینو اخبارونو کې په متفرقه ډول چاپ شوي وو، وویل. موږ ټولو په اخبارونو او نورو خپرونو کې د ننګیال صاحب هغه شعرونه پېدا کړل چې په تیت وپرک ډول چاپ شوي وو او پدې مجموعو کې نه وو راغلي، بیا هم ما ته د خپل اټکل له مخې دا شعرونه پوره نه بربښېدل د کتاب د تورو لوستل بشپړېدو ته نږدې شوي وو چې یو ځل بیا په لغمان کې د ننګیال صاحب کورته لاړم. د هغه مشر زوی (ارش) ته مې د ننګیال صاحب د یو داسې عکس یادونه وکړه چې تر اوسه په خپرونو کې چاپ شوی نه وي او هم مې ورته وویل چې د ننګیال صاحب کتابونه او پاڼې یو ځل بیا وګوري، ګوندې څه شعرونه یې تر لاسه شي. هغه ما ته وویل « موږ څو ځله د خپل پلار کتابونه او یادښتونه واړول راواړول، څه چې وو هغه مو تاسو ته درکړل خو موږ به یو ځل بیا هم ټول کور وګورو».

په پېښور کې د مجمعوعې کار د بشپړیدو په وروستیو شپبو کې و چې د ننګیال صاحب زوی (ارش) په ډېرې بیړې له لغمان نه ځان را ورساوه او د ننګیال د شعرونو یوه بله کتابچه یې هم راوړخ.ما چې د ننګیال

صاحب دا شعرونه وکتل دومره خوشاله شوم چې د ټولو ستړیاوو بارمې یو ځل له اوږو لرې شو. بیا مې دا ټولې کتابچې، له اخبارو او خپرونو څخه په متفرقه ډول راټول شوي شعرونه سره پر تله کړل، تکراري شعرونه مې ترې لرې کړل، دغه راز مې د ده له دوو چاپ شویو شعري مجموعو (هغه شېبې هغه کلونه او ځاځکي ځاځکي) څخه یو شمیر شعرونه ورسره یو ځای کړل. اوس تر زیاته بریده پر دې باوري یم چې د ننګیال نور شعرونه به نه وي پاتې. ده له خبل ناډلي (نامنظم) ژوند دود سره د خپلو شعرونو د ثبت انتظام ته ډېره پاملرنه کړې وه. له دې څخه دا ثرګند برې چې ننګیال له خپل ځاني ژوند نه هم له شعر سره ډېره مینه درلوده، ځکه چې هغه د خپل ژوند د ښېرازۍ مېړنی نه و خو د ښکلې شعري شتمنۍ څښتن و. ده انځور صاحب ته د یو لیک په ترڅ کې لیکي وو. «

سیــندونــه هم مــري اســـــحـــــاق نـــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو شعرونه مې له (سپنتا) سپين ږيري سره پاتې شول او له ما سره يې اوس کوم نقل نشته، هغه غوښتل څه پرې وليکي خو حالاتو وخت ورنه کړ که چيرې مې بيا و موندل نو دروبه يې ليږم » له « سپين ږيري » څخه يې مقصد (ښاغلې سليمان لايق) دی چې ننګيال ور سره د شاعرۍ ښه ملګرتيا لرله. دا چې دا شعرونه به پياوړي شاعر سليمان لايق سره وي او که نه ؟ زه خبر نه يم. د ننګيال صاحب د شعرونو د کتابچو او د شعرونو د نېټه ليک له تسلسل نه دا سې ښکاري چې د ننګيال صاحب نور شعرونه به نه وي پاتې. دا ليک هغه انځور صاحب ته له کابل نه د ۱۳۷۱ ل کال د زمري پر ۱۲ نېټه ليکلی و. تر هغه وروسته د ځو کلونو په ترڅ کې هغه خپل شعرونه له سره مو جودو چې انځور صاحب ته يې لېږلي وو ، نو کله چې انځور صاحب ته د ليږلو شعرونو نقل وروسته ترتيب شوی نو د غه راز به ښاغلي سليمان لايق ته ور کړل شوي شعرونه هم بيا له سره په کتابچو کې ليکل شوي وي. بيا هم که ښاغلي لايق سره دا شعرونه مو جود وي او هغه د دې مجموعې له شعرونو سره پر تله کړي او کوم چې پدی مجموعه کې راغلي نه وي، تر چاپ وروسته د هغو د خوندي کولو هڅه وشي نو دا به پښتو ادب ته يو ډېر ګټور کار وي. د ننګيال دا مجموعه (سيندونه هم مري) د هغه د (ښېرې په مالت کې، نه جام نه څادر، داجل دا برسات، سيندونه هم مري، ځنيې متفرقه شعرونو او د چاپ شويو دوو مجموعو هغه شېبې هغه کلونه او ځاځکي ځاځکي له ځو شعرونو څخه جوړ خ دخ د دې مجموعې چاپ د پښتو شعر په ځانګړې ډول آزاد شعر په برخه کې يوه ډېره په زړه پورې، درنه او ارزښتمنه ډالۍ ده. خو له دې درنې ډالۍ سره سره به مو دا ارمان تل په زړه کې پاتې وي چې کا شکې ننګيال ژوندی وای چې دا سې نورې ښکلې او ورزښتمنې ډالۍ يې خپلې ژبې ته وړاندې کړې وای. ننګيال ته دعا ګانې.

په مينه او درناوي

محمد اسمعيل يون

۱۳۷۷ ل کال - ليندۍ

پيښور/ پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

اسحاق ننګيال

د پښتو د نوي شعري بهير په يون کې

د پښتو د معاصرې او نوې شاعرۍ په يون کې، اسحاق ننګيال کله څوک هېرولی شي ! ننګيال د پښتو د نوي شعري بهير د ښايست يوه نښه وه. ننګيال زموږ د شعر د نوي کتاب يوه زرينه پاڼه وه. ننګيال، هغه فقير، هغه ملنګ شاعرو چې په همدغه لنډ او غم ځپلي عمر کې يې هم موږ ته هنرونو د ښايستونو دومره شته راپرېښودل چې زمونږ نوی ادبي بهير پرې وياړ کولای شي، خو که هغه مرګي داسې بې وخته، يو ناڅاپي او په ډېره بېړه له موږ نه وای اخيستی، په دې کې هېڅ شک نشته چې زموږ د ولس ادبي هنري پانګه به يې نوره هم درنه کړې او ښکلې کړې وای.ننګيال د پښتو په اوسني شعري يون کې په عمومي توګه، د يولاس د ګوتو د شمېر له نوميالیو او تلپو شاعرانو څخه ګڼلی شو او که د افغانستان د پښتو د نوي نسل د شعر په حدودو کې، يوازې دوه کسه هم تر نورو زيات ځليدونکي، پياوړي او د پاملرنې وړوي، يو يې اسحاق ننګيال دی؛ او دا يو ستر وياړ دی، يو لوی ارزښت دی،يو خورامهم هنري ادبي دريځ دی. د ننګيال شعر، په افغانستان کې په ډېرو کړ کېچنو، کړ لېچنو او غمجنو شېبو کې اوج او شهرت ته ورسېد. سره له دې چې هغه د لمريزې پنځو سمې لسيزې له پيلامې څخه شاعري راپيل کړې ده، خو داوج کلونه يې د ثور له غميزې او بيا د روسي سرو پر غلګرو، له يرغل وروسته، رارسېږي. دا هغه کلونه دي چې په شروع کې يې د افغانستان په شاعرۍ کې، د هنري-ادبي ارزښتونو پر ځای، د نظمونو په وړاندې د هنري شعري ارزښتونو لپاره هلې ځلې، نه يوازې دا چې يوه لوړه هنري ادبي هڅه وه؛ بلکې د هغه وخت د حالاتو په رڼا کې په يو ډول سياسي مبارزه هم بدله شوې وه. د سرو نظمونو او سرو شعارونو پلويان د ګوندي او دولتي واکمنۍ د فرمانونو او ستورونو ناظمان وو او يوازې پر همدغه اړخ يې ټينګار کاوه ،خو د دوی په وړاندې هنري- ادبي ارزښتونو لپاره هلې ځلې نه يوازې دا چې د يو هنري تقدس لپاره ټينګارو، د ګوندي- دولتي د ستورونو او فرمانونو په وړاندې يې، د يو ټولنيز-سيلسي (ملي) تقدس په توګه هم ارزښت لاره. ننګيال، سره له دې چې د شعري ژوند په څو لومړيو کلونو کې يې د شعارونو او نظمونو ځينې بېلګې هم وړاندې کړې دي، خو له شعارونو او نظمونو څخه د شعر - هنري ښکلاوو پر لور د هغه د ورېښمينې لارې سفر ډېر بريېڼی او د پوره پاملرنې او ستاينې وړ دی. د دغې وريښمينې لارې له سفر وروسته، که هغه د مينې شعر ليکلی، که يې کومه عاطفي شېبه انځور کړې او که يې کوم بشپړ سياسي شعر ليکلی دی، تر ډېره زياته حده يې له هنري - ادبي ځانګړنو او ارزښتونو سره نغاړلي دي.

اسحاق ننګيال په وروستيو شلو کلونو کې، د افغانستان د شعري بهير له څو فوق العاده او استثنايي شخصيتونو څخه دی.که وروستيو شلو خونړيو کلونو، غمجنو بهيرونو، موږ ته کومه ښه ډالۍ هم راکړې وي، ښايي يوه يې د ننګيال په څېر د يو شاعر ظهوروي، چې هغه يې هم يوازې يوه ورځ وروسته بېرته له موږه واخيست. دا سې چې که د دغې خونړۍ غميزې پيلامه د ۱۳۰۷ لمريز د غويي له اوومې پيل شي نو ننګيال د ۱۳۷۷ لمريز د غويي په اتمه ځونيمرګ کېږي. دلته به زه، پر هغو ټکو، هغو ارزښتونو څو خبرې وکړم، چې اسحاق ننګيال يې، زموږ په اوسني شعری بهير کې ،تر نورو ډېرو، زيات ځلولی او د پاملرنې وړ کړی دی. لومړی د افغانستان د وروستۍ شل کلنې غميزې انځورګري،ننګيال له بل هر چا څخه په ښه ژوره، هراړخيزه او شاعرانه توګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې ده. هغه غميزه چې د ثورو له اوومې پيل کيږي د جدي په شپږمه اوج ته رسيا و ځوارلس کاله وروسته د ثور په اتمه يو بل نوي غمجن پړاو ته ور ړاخليږي او د ننګيال تر مرګه هم لا دغه غميزه پای ته نه رسيږي. ننګيال د دغې غميزې په زړه کې پروت دی، همدغه غميزه د ننګيال زړه خوري او ځاځکي ځاځکي يې د وير ژړليو شعرونو په توګه څڅوي. ننګيال د همدغې شل کلنې غميزې ډېر پياوړی انځورګر شاعر دی. هغه د غم د دغو کلونو ډېره زياته برخه د افغانستان په زړه، کابل کې، تېروي او د ټولو غمجنو شېبو شاهد پاتې کېږي. دغه شېبې که غمګينې او له وير او وينو هم ډکې دي، خو شاعرانه کيږي. ننګيال د همدا سې يو يو غمګين برخليک شاعر دی او ځکه خو هغه د افغانستان د شل کلنې غميزې دويناوال په توګه راڅرګند ېږي.

د ماښام ډمې مې بولي په ژوندون د مرګ بدلې

ای د وير پيغلې نغمه شه چې د شپو د جيل بند يم

راته وژني خوب په ګوتو د شوګير پيغامبر راغی

مه ځه مه ځه راستنه شه چې د شپو د جيل بندي يم

غواړي ځان ته مې سجده کړي، زه په ټيټ سر بلند نه يم

د غيرت ناوې شمله شه چې د شپو د جېل بندي يم.(١)

او يا داچې

زما د کور هغه وړه هغه ښېبا که فضا

زما د کور هغه زاړه هغه ختېين بامونه

چې ډو ښېدل به د ماشومو خنداګانو سين کې

زما د کور وړه باغچه کې د سپرلي ښاپېرۍ

سروګلابو د شنو پاڼو جنتي تخت نه يې

چې شنو موسکاوو کې ډک جام د بد مستۍ راکاوه

زما د کلي هغه لويې، ها پراخې کوڅې

زما د کلي هغه شنه، هغه سمسور باغونه

زموږ د نجونو حرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د سپینږیرو دبرې

زموږ د سترو کروند ګرو غرمو څپرې

دمرګ په ولوزانګې

اسمان دلویو خړوو وریځو او باروتو لوګی

ځمکه دوینو او دمړو له کوپړیو ډکه

انسان دویر او ددردونو او مرګونو کوربه

کورمې دمړ اوو بېګناهو امیدو هدیره

دنیا مو ټوله نړوونکو توپانو نیولې

نو عقله !

نو عقله ای د تو پانو د غلو په لاس تښتول شوې ببړۍ

وایه چې چېرته لاړ شم؟

او پر دې ځان څه وکړم؟ (۲)

او: ته راته ګورې چې محل مې له کار غانو ډک شو

او په وبالو کې دهېلیو بچې وسوزېدل !

او رموږ د کلي میندې

دمیلاد شپو کې « بې لاسو او پښو بچیان زیږوي»

ته راته کورې؟

ته راته کورې چې مې ټول کلی چاړه چاړه دی؟

خلک په نو کو او برچو دیوبل ستر ګې باسي

اودمالت خجو نې

(c) ketabton.com: The Digital Library

به خپلو تورو تورو څڼو کې ځوزان ټک وهي

آه،

آه نازو لې سبورږمۍ !

آه درټا مورې !(۳)

ننگيال، په کابل کې د تنظيمي حکومت د ټوپکوالو د ځلورنيمو کلونو دوحشت تر ټولو او ځار شاهد شاعر هم دی. دننگيال د ناچاپې شاعرۍ زياتره برخه ددغو وحشتونو شاعرانه انځورگري ته ځانگړې شوې ده.هغه د بدمرغيو په دغو بهيرونو کې د کابل « مينې» ته هم وايي چې نور درځينې شرمېږم. د « انسان» په نوم له دغو « ناانساني» اعمالو شرمېږي او د « افغان» په نوم له دغو « افغاني ضد » اعمالو.

مينې له شرمه درکتلای نه شم

نورمو د کلي د گلونو په کاله کې

پېغلتوب د گل غوټيو چېرته هم نشته

او ابراهيم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت

د لوټ کوځو کې د غارت کيسې ته خوب وړی دی

نور مو د باغ نجونو ته « هسکې» او « کرېې» شملې د ښمنې ښکاري

مينې له شرمه در کتلای نه شم (۴)

او يا لکه چې هغه د « کلي» په نوم شعر په يوه برخه کې وايي.

نه پو هېږم، نه پو هېږم

ای د کلي مازيگره !

ها زموږ د کلي چم کې

هغه سپينه کېږدۍ څه شوه

هغه شنې څپرې څه شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها لوګرې جينۍ چېرې؟

***

تاته ياد شي مازيګره !

هغه شنې د برې د کلي

په کې هسک د شملو غرونه

په کې ورېځې د چلمو

***

نه نه وران دی

کلی وران دی

يوه ځاله په کې نشته

ها د ښکلو توتکيو

يو نغری هم اباد نه دی

دا بيوه لاس ننبه

***

لښتي وچ شول

ويالې ورانې

سين د تورو کاڼو غرشو

اوس حيران يم چې د کلي

دا هېلۍ يه چېرته لامبي. (۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال په خپلو دغه ډول شعرونو کې د جنګ هغه ربښتیني و حشي ځېره ډېره ښه تصویر کړې ده چې زموږ وطن خوري، زموږ اولس وژني اوزموږ د هېواد ټولو ارزښتونو ته ګواښونه کوي. ننګیال ددغو غمیزو په انځور ګرۍ کې شاعرانه او هنري ارزښتونو ته بشپړه پاملرنه کړې ده او هیڅکله یې دښکاره، بربنډو او څرګندو شعاري خبرو په څېر دغه مسایل نه دي راوړي، بلکې له شاعرانه ښکلا وو سره یې یو ځای کړي دي، او همدا د ننګیال ددغه ډول شعرونو دارزښت بنسټیز ټکی دی، همدغه خبره ده چې شعر له عادي او خبري مسایلو را جلا کوي.

دویم ننګیال د شاعرۍ یوه بله دارزښت وړ ځانګړنه داده چې د هغه شعرونه له عاطفي شېبو ډک دي. د هغه شعرونه لکه د عاطفې سیند ، لکه د عاطفې سمندر ، داسې دي. دهغه په زیار ترو شعرونو کې دیو خواخوږي، دیو زړه سواند (انسان) عاطفه په خپل اوج کې ځان را څرګندوي. ډېرو شاعرانو او شعر پو هانو په شعر کې دژورې عاطفې پر شته والي ټینګار کړی دی.عاطفه او په عمومي توګه احساسات د شاعرۍ له اساسي برخو څخه ګڼل کېږي او په دې کې د پاملرنې وړ خبره داده چې څنګه دغه عواطف په شعر کې دانتقال ځواک پیدا کړي؟ د ننګیال په شاعرۍ کې دغه ځواک وینو. د « داکلی مه ورانوئ » د شعر یوې کوچنۍ برخې ته پاملرنه کوو...

داکلی مه ورانوئ !

ګورئ چې هلته لکه زرکې زموږ د کلي نجونې

ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې پېغلې

کتار ، کتار

دلمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي

او په مېینو ژبو

د پېغلتوب غوږ کې د ځوان کې د ځوان هوس سندرې بولي

داکلی مه ورانوئ

داکلی مه ورانوئ... (۶)

ننګیال ددغه ډول عواطفو په باب، له « ډیوي » سره په یوه مرکه کې ویلي وو. « هغه چې ډېر عاطفي نه وي، زما په اند نه شي کېدلی چې ډېر ښه شاعر شي. دخپل ژوند یوه کیسه درته کوم: داوړي یوه توده ورځ وه. په دېره کې ناست وم. یوازې او تنها له خپلو سوچونو سره لوېدم چې یو ماشوم چې په یو لاس کې یې یو مړ ژواندی چرګ او په بل لاس کې یې تېره چاړه وه، راته راغی چې چرګ یې حلال کړم. نه مې غوښتل چې خپل لاسونه په وینو سره کړم، خو چرګ ناروغه و، مړ کېده او هلک زارۍ راته کولې، چرګ مې حلال کړ خو اوس چې له هغې ورځې نه درې کاله تېره دي، هغه چرګ مې خوب ته راځي، وسله وال وي، په ټوپک مې ولي، چاړه یې پرسره وي، حلالوي مې، په اوونۍ کې یو ځل داسې خوب حتماً وینم...» (۷)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګیال د عاطفي شاعرۍ یوه ډېره مشهوره بیلګه « ښکاري ته » دهغه شعر دی.

... ای ښکاري اشنا درته سلام کوم

پرېږده چې دا سپیني مرغۍ والوزي

لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي

ښکلي شي، ښایسته شي امېلونه شي

واخلي په وَزرَو کې تنکي بچي

ومو ښي سینو کې ګلابي بچي

سپیني سرې مېښو کې زرکني بچي

پام کوه،

پام کوه ماشې له ګوتې مه وروړه (۸)

د اسحاق ننګیال په شعر کې دغه ډول عواطف، د هغو احساساتو په بڼه نه دي چې « شېبه یي » او « موقتي » ارزښت ولري. ننګیال عواطف دیو شاعرانه زړه دډېرې ژورې « انساني» مینې څرګندوی دي. لکه چې په همدغو عواطفو کې دشاعر زړه هم څاڅکي څاڅکي راڅڅېده او ځکه خوبې داسې ژر هغه شاعر زړه ودرېده.دریم کو بل ټکی چې د ننګیال په شاعرۍ کې د پام وړ دی ، هغه د او چت شاعرانه تخیل لرل. د نویو مفا هیمو او شاعرانه تر کیبونو جوړول او د ښکلیو شاعرانه تصویرونو نوښت دی. هغه په شعر کې له دغو نو یو شاعرانه ترکیبونو ، ژبې ته یوه نوې ښکلا وربخښې او د نویو تصویرونو له لارې زموږ د معاصرې شاعرۍ تابلو ګانې رنګینوي او دپاملرنې وړېې ګرځوي. کله کله خو یې په شاعرۍ کې داسطورو راوړنه او پر ځای کارونه هم د هېرولو نه ده او دغه رازیې شاعرانه او هنري سمبولونو ته غور په کار دی. دغه راز موږ وینو چې د اسحاق ننګیال د شاعرۍ دغه ګڼې ښکلاوې او دغه د نوې شاعرۍ ښستیز ارزښتونه هم دهغه په غزلیزه شاعرۍ کې ځان راڅرکندوي او هم په آزاده شاعرۍ کې. لومړی یې د ښکلي او روان بیان، خو او چت تخیل ننداره، په دغو

غزلیزو بـېـلـــګــو کـــې ګـــورو.

ویلې ویلې په درګـــاه کـــې د صنـــم مـــــرم

پر سرو شونډو د ګلاب لکه شـــبــنـــم مــــرم

د سلګو مزل مې خدایه چې لـــنـــډ نـــه کـــړې

سیـندونـه هم مـري   اســـحـــاق نـــګیـــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړی ستړی یې په هر ګام او قــــــدم مــــــرم

پاڼه نه یم چې په تش لـــــوګـــي لمبــه شــــــم

لکه شمعه تر سبا قـلـــــم قـلـــــم مـــــرم

وچو شونډو ته مې ست د خـــمـــارخـــه کـــړم

ساقي ! دلته چې په ځنګ کـــې د حـــرم مـــرم

دځوانۍ شپې مې جنـــت تـه نیـــسه مـــه ږدئ

زه سر کښه په لمبو د جـهـــنـــم مـــرم (۹)

او. رون مې مستقبل شو خـــو تـــپاروويـــنـــو

رب د پسرلیو مې اغـــــــــزو ونـــيـــو

ماوې چې مړوند به یې زر پــــوشـــه شـــي

مات په کې بنګړي شول هـــتـــکــړو ويــــنـــو

چپرته یو سم جام د شـــرابـــي عــــقــــل

ځای د میکدو چې مــــــې کـــعبـــو ونـــيـــو

نور مې نو اشــــنا په پــلـــو مـــه راځـــه

دلته هر قدم قصا بخانـــو ونـــــيـــو... (۱۰)

او. بیا رانغلې لېمو ته په پستو پستـــو وزرونـــــو

زما د خوب کوترې ستا د سترګو لــه بــامـــونـــو

ځلو وهلي ګوره څه خواره واره پـــــرې ګـــرځـــي

د شونډو بوراګان مې ستا د شونډو پـــر ګـــلـــونو

په خپل شرنګ به ویده شمه په خپل شرنګ به راویښ شم

سیـنـدونـه هم مـري اســــحــــاق نـــګـيـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړي مې کړه دلېچو، ګرځوه مې په لاسونو

زما مینه یو سیند دی او ستا زړه ورکوټی کلی

دا سیند چېرته جانان او کېږدی د حبابونو

لا ښکاري چې مو ده د لېونتوب مې پوره نه ده

یو څوک راته نارې وهي د غرونو له سرونو (۱۱)

همدارنګه د ننګیال په آزاده شاعرۍ کې د نویو شاعرانه مفاهیمو او ترکیبونو او دغه راز د شاعرانه سمبولونو سیند بهاند دی. د ننګیال شاعري، د پښتو د آزادې شاعرۍ په عمومي مطالعه کې هم د پوره پاملرنې وړ ده. په پښتو آزاده شاعرۍ کې د ننګیال هستونې ښکلې او پیاوړې دي.

داد سپرلي د شینکي باد وزرونه چا تړلي؟

چې د تیارو په جهنم کې داغزیو لښکر

د بلاربو بوټو له شیدو نه ډک تیو نه شکوي

او د نرګسو داموسکۍ رنګینې سترګې

دلاس په نوکو باسي.... (۱۲)

او د بوې بلې آزادې شاعرۍ د بېلګې یوې برخې ته یې هم پاملرنه کوو.

.... بېګاه شپونکی باد ستا د څڼو له غروراغی

په پګړۍ کې یو ټکی د یو ګل نه و

له نرۍ ملا نه یې دلمر هغه زرین و مستنی نه وراتاو

چا یې په تشې اوریښې ریښې بخخۍ یو د سنورو نانج نه وایښی

نور مې په کلي کې باد نه چلېږي، باد هم مسا پر شو ورنه

څومره تنها

څومره یوازې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د کلي ښکلې نازولې سپوږمۍ.

بېګاه مې خوب لیدلی.

زموږ د کلي د چنارو تر شنو سېورو لاندې

پر هغو نو یو پلنګي کټونو

بو ځو کارغان ناست دي

ږلی د لښتو وروي پرې. ګدوي ځانته زموږ د کلي سپینې هېلۍ زموږ د کلي په دېره کې د چلمو د کږو وږو لوګیو پر ځای خورې ورې دي د ښایسته هېلیو تکې سرې د پېغلتوب وینې.

کلي کې یو سېوری د برېتو

او یو شرنګ د سپینو تورو نشته

رښتیا !

د کلي په دېره کې

دزلمیو ځیورو

داتڼ هغه سکڼې ماښام دریاد شي که نه ؟... (۱۳)

څلورم د اسحاق ننګیال په شاعرۍ کې د شاعرانه ملنګۍ، شاعرانه لېونتوب، باغیتوب او یاغیتوب ګڼې بېلګې هم را تر سترګو کېږي. دغه شاعرانه لېونتوب او یاغیتوب، د هغه شاعرۍ ته یو جلا رنګ ورکړی دی. د مستۍ او باغي شاعرۍ نمونې یې د لېونېو شاعرانه ولولو ځرګندونه کوي.

ملا څه مې دورځې په دې ډکو کاسو ولی

دازه د توبونه یم که تو بو کې اثرنشته؛

توبې مې زړه کې سوځي که توبو ته مې زړه سوځي (۱۵)

ښکل کړلې زاهدو د ساقي ګوتې

ماتې شوې توبې په هوا والوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې بحر نو شی، خو دې حیران کړمه

شیخه زنګېدې په هوا والوتې

تا چې کړې ښکاره له لوپټې، سترګې

خلکو نه شملې په هوا والوتې ... (۱۶)

د شاعر دغه ډول شعرونه کله کله د پښتني عنعنوي، کلتوري او ا خلاقي ارزښتونو په پام کې ساتلو سره، له هغو هم پښه اړوي او د نمونې په ډول، کله چې د « ګناه » په نوم شعر دا سې پیلوي.

څـــو مـــــره نــېـکمـــرغــه یــم ګنــــاه کـــو مـــه

تمامه ورځ وربېځې دباد لـــه ژرنـــدو بـــا ســـم

او د لمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم

څـــو مـــره نـــېـکمـــرغـــه یم ګناه کو مه ... (۱۷)

نو شعر په دا سې ډول پای ته رسوي چې د کلتوري، عنعنوي او اخلاقي ټکو په پام کې ساتلو سره یې یو لوی شاعرانه لېونتوب او یا غیتوب ګڼلی شو. ددا سې ځرګند او بربنډ بیان بېلګې به په پښتو شاعرۍ کې بیخي لږې وي. د ننګیال بې وخته مړینه، د پښتو پر نوي شعرۍ بهیر، تندر له ګوزاره کمه نه وه، او دغه ګوزار د پښتو یو ننګیال، بو بریال شاعر له دغه بهیره واخیست او دومره په بېړه لکه چې ترې پټ کړی یې وي. لکه تښتولی چې یې وي. ننګیال، یو ګل و، یو ملنګ و. دغه ګل لا بشپړ غوړېدلی هم نه و، چې پاڼې پاڼې شو. دغه ملنګ لا د خپل شعر کچکول د فطرت د ښکلا او رنګینو له ډالیو بشپړ نه و راډک کړی چې کچکول ترې چا پټ کړ. ننګیال به د خپلو شعرونو په کرښه کرښه کې ژوندی وي. خو کاشکې هغه د پښتو د شعر د لا ښکلې کېدونکې ناوې د سینګار لپاره لږ څه نور وخت هم لرلای.

دا مجموعه.

زموږ نو میالی شاعر اسحاق ننګیال دوران کال ۱۳۷۷ لمریز د غویي (ثور) په اتمه د (۱۱۹۸ ع دا پریل ۲۸) دافغانستان د معاصر تاریخ په دغه توره ورځ له نړۍ سترګې پټې کړې. دهغه په مرګ د اغفانستان ټولې ادبي او کلتوري کړۍ غمجنې شوې. دهیواد په داخل او نړۍ په ګوټ ګوټ کې افغانانو دهغه یادونه ولمانځل او دغونډو او محافلو په لړ کې یې د هغه پر مرګ خپله غمشریکي ځرګنده کړه. په همدغه لړ کې د ۱۳۷۷ لمریز د غبرګولي په نهمه ۱۹۹۸ ع دمې په دېرشمه د جرمني د کولن په ښار کې « افغانستان د کلتوري ودې ټولنې » له خوا دهغه په باب یوه درنده یاد غونډه جوړه شوې وه. یادهشوې غونډه کې د شاعر پر ژوند ، شخصیت او

سیـــندونـــه هم مـــري اســــــحــــــــاق نــــــګیــــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثاروګڼ شمېر مقالې ولو ستل شوې او یو شمیر شاعرانو دهغه پر بې وخته مړینه د شعر د اوښکو څاڅکي توی کړل. په همدغه غونډه کې « د افغانستان د کلتوري و دې ټولنې » غړیوو پتېله چې د اراښاد ننګیال د ناچاپو شعرونو مجموعه د همدې ټولنې په لګښت چاپ شي او د همغه نېک کار لپاره په هما غه ورځ یو شمېر دوستانو یو ولس سوه مارکه سره راټول کړل. څوکاله پخوا ګران ننګیال د خپلو ناچاپو شعرونو دوه کوچنۍ مجموعې زما په نوم له کابله پېښور ته رالېږلې وې او ورسره یې زما په نوم دغه لیک هم د خپلې مجموعې په پیل کې لیکی و.

ډېر ګران انځور صاحب !

هیله ده چې ژوند ډېر درته بدنه وي، او لکه پر موږ چې یې وکړل، هاسې میر څي یې درسره نه وي کړې، زموږ خو ژوند څه ژوند نه دی او باید همداسې هم وي، ځکه زما په اند ژوند پوچ دی ژوند رنځ دی، ژوند قاتل دی او ژوند له ژونده غچ اخیستنه ده. حتا ډېر ښه ژوند هم د شرابو هغه پیاله ده چې د پېغمبرانو له ستوني نه تېرېږي. څښل، خوړل، کار کول او وید ېدل، دادي هغه کلیمې چې خدای (ج) دژوند په نامه دژوند یو په ځولیو کې اچولي دي، او زما ژوند خو تاته له هر چا ښه څرګند دی، ټول عمرمې له هل دوو نومو نو سره ژوندو کړ.

ښیښنه او شعر، سره وموژړلې او پر ژوند مو ناړې تو کړې. ښیښنه یې رانه هم واخیسته، او اوس زه او شعر دوه په دوه سره ژوند کوو. ډېر کله هغه له ما مرور وي او زه له هغه « دریمګړی » نشته چې سره پخلا مو کړي، او که سره پخلا هم یو هغه تېره لېونۍ پخلا ینه نه ده، ټوله ورځ راته دعقل او منطق نا ندری غږوي... ښیښنه خو لاړه مګر شعر تر اوسه راسره شته. دوخت لوبې مې وېروي چې له ده هم خلاص نه شم. پخوا به مو هره ورځ د مرګ نندا ره کوله، اوس یې هر شپه نند ارې ته ناست یو، مرګ مو په وینو اورګونو کې ځاله کړې ده. یوه شپه به سوچونو کې ډوب وم چې یو څه مې زړه ته راولو ېدل، زړه مې راته وویل چې دا خپل څو خام او نیمګړي شعرګوټي تاسو ته امانت درولېږم چې که څه وشول ضایع نه شي. ښیښنه خو تر ما د مخه مړه شوه، وېرېږم چې شعر مې له ما وروسته هاسې نه شي. اوکه هېڅ هم ونه شول راته چاڼ خوبه یې کړې ! څو شعرونه مې له « سپنتا» سپین ږیري سره پاتې شول او له ما سره یې اوس کوم نقل نشته، هغه غوښتا څه پرې ولیکي خو حالاتو وخت ورنکړ. که مې چېرې بیا وموندل نو دروبه یې لیږم

یوه ورځ به که خدای کول سره له نږدې وګورو.

ستا لېونی ننګیال

۱۳۷۱ / ۵ /۱۲

کابل

ما هماغه وخت غوښتل چې دغه دواړه برخې په یوه مجموعه کې چاپ کړم، خو دابه د خدای تعالی (ج) رضا وه چې زه د اوږدو لارو مسا پر شوم او اوس هغه مجموعه د ننګیال له مړینې وروسته خپرېږي ما د خپل اوږد سفر په پیلامه کې هغه مجموعه خپل ګران ورور او تکړه شاعر او لیکوال لال پاچا آزمون ته د امانت په توګه و سپارله. له ښاغلي آزمون څخه د زړه له کومې مننه کوم چې زما او د ننګیال هغه ګډا مانت یې، د یو ستر ادبي یاد ګار په توګه دغه څو کاله په ډېرو کړ کېچنو حالاتو کې له ځانه سره وساته او دادی اوس د شعر مینه والو ته وړاندې کېږي. دغه راز له خپل ګران ورورو ، پیاوړي لیکوال او دپښتو له سوي ستي خدمتګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون څخه هم زیاته مننه کوم چې دغه مجموعه یې چاپ ته چمتو کړه، له هغو یادو شویو مجموعو سربېره یې د ګران ننګیال نور ناچاپ شعرونه هم ورسره یوځای کړل، دغه راز یې د هغه د چاپي شعرونو څو وتلې بېلګې هم ورسره ملې کړې او داسې یوه ارزښتمنه مجموعه یې ترې جوړه کړه. له نورو ټولو هغو دوستانو څخه هم مننه څرګندوم چې له ډولونو څخه په یو ډول یې د دې مجموعې په چاپ کې مرسته کړې ده.

په مینه او درنښت

ژرین انځور

۱۳۷۷ امریز دوړی ۲۷

۱۹۹۸ ع د سپتمبر ۱۸

جرمني د کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیک

۱-ننګیال، اسحاق، څاڅکي... څاڅکي... کابل، د افغانستان د لیکوالو انجمن: ۱۳۶۸ لمریز(۶ - ۷) م،م

۲-همدغه اثر. (۱۸ - ۱۹) م.م

۳ - همدغه اثر. (۹۲ - ۹۳) م.م

۴ - ډیوه (مجله - لندن) ۱۳۷۴، غویی (۱۹۹۵ ع می) ۱۷ ګڼه (۲۱)م.

۵ - ازمون، لال پاچا. پګړۍ کې کم نه یي له کاکله (دنارنج ګل ددوديزې مشاعرې په ویاړ) ننګرهار (داطلاعاتو او کلتور لوی ریاست) ۱۳۷۶ لمریز، (۱۴۷- ۱۴۷) م،م.

۶ - ننګیال، اسحاق، څآڅکي... څاڅکي. (۲۲ - ۲۳) م،م

۷ - ډیوه (مجله - لندن) ۱۳۷۴ وری (۱۹۹۵ ع اپریل) له اسحاق ننګیال سره د ښاغلي اسمعیل یون مرکه. (۱۵) م.

۸ - ټکور، افضل، دالیکوال او د څېرې (داسحاق ننګیال د شعري ښېلګو برخه) کابل، ۱۳۶۶ لمریز. (۴۲۸ - ۴۲۹) م،م.

۹ - ننګیال، څاڅکي... څاڅکي (۴۷ - ۴۸ م، م.

۱۰ - همدغه اثر (۸ - ۹) م ، م.

۱۱ -آزمون. پګړۍ کې کم نه یې له کا کله ګله. (۱۴۸) م.

۱۲ - ننګیال، څاڅکي... څاڅکي (۳۷) م.

۱۳ - ننګیال، کله چې لمر شین شي. آزاد افغانستان، جریده دافغانستان د مطالعاتو مرکز، پېښور. لومړی کال، لو مړۍ ګڼه، ۱۳۷۷هش، وری (۱۰) م.

۱۴ - ننګیال، څاڅکي... څاڅکي (۲۶) م.

۱۵ - همدغه اثر (۳۹) م.

۱۶ - همدغه اثر (۶۹ - ۷۰) م، م.

۱۷ - ننګیال، ګناه، لیمه (مجله - مسکو) لومړی کال، ګڼه، ۱۳۷۶ سنبله (۱۹۹۷ ع سپتمبر) ، (۵۴)م

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شپې ، هغه کلونه

داچـــــي لګيا يمه زخمـونه شمارم
تـــــورو کمڅو ته دي ګلــونه شمارم
تــــاچـــي پــري ايښي نــازولي قدم
هــغــه کــوڅـي هغه بامـونه شمارم
ســتا لـه رښتيا ستا له درواغولوګي
څــه دي وعدي څه دي لوزونه شمارم
حــســن يې يو دي يې مغروره په څه
تــــه چـــي خالونه زه داغونه شمارم
تـــه لــــوبـــوه پـه ګريوانونو اميل
زه د ګــــريــوان زاړه تـــارونه شمارم
حساب يې ورک شي راته راشي خندا
ځـومـــــره ســاده يمه غمونه شمارم
کـــلــــه بــه راشي په مزار د ننګيال
هــغـــــه شـيـــبي هغه کلونه شمارم

کابل۲۶/۱/۱۳۶۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیبري تنده

ټول عمر درنه ده سپکېدو ته چې یې پـــرې نـــږدئ
خاوره پښتنه ده او پردو ته چې یـــې پـــرې نږدئ

پرې ږده خیبري تنده چې بیا پـــــه وینو ماته شي
ګرمه معرکه ده سړېـــــــدو تــه چې یې پرې نږدئ

سره چې وړې اورونــــه په کمڅو کې د پښتو ناوې
ښه ده چې لمــــبه ده لوګېدو ته چې یې پرې نږدئ

زلفو د جانــــان ته چې څو سرې وینې غوټۍ نشي
لار په وینــــو سره ده وچېدو ته چې یې پرې نږدئ

نن مې د خــوشحال توره چې بیا هوس د شرنګ لري
تاوه په شرنـګ ښه ده چوپېدو ته چې یې پرې نږدئ

ګورئ چې آسمنا کې وریځ د ستورو د لار پــل وهي
ورځ خو لا اوږده، ده تورو شپو ته چې یې پرې نږدئ

وړې یې چې غرور ته ثریا په جام د ستــــرګـو کې
نېغه مو شمله ده کږېدو ته چې یې پرې نــــــږدئ

کابل ۱۳۶۴/۹/۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلایي ماهیان

سهر اوچت شو

دتیازو لمن یې خیرې کړله

او سپرلنیو وږمو

ددې شینکي آسمان په دښتو کې

په سرو منګلو

باغ دنارنجو جوړ کړ.

او ،

ددې لوی دریاب په غاړه کې

دحسن په کور

دشنو اوبو دسپینو سپینو آینو دپاسه

دسرو لمرونو

طلایي ماهیانو ولامبلې.

کابل۷ / ۲ / ۱۳۶۵

ښکاري ته

سیـندونـه هم مـري اســــحـــــاق نـــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي ښکاري اشنا در ته سلام کوم

پرېږده چې دا سپيني مرغۍ والوزي

لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي

ښکلې شي ښايسته شي اميلونه شي

واخلي په وزرونو کې تنکي بچي

سپينې سرې مېنو کې زرکني بچي

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

* * *

اي ښکاري اشنا !درته سلام کوم

پرېږده چې دا شنو جلګو کې وځغلي

پيغلې د هوسيو د دامان په لور

واړوي پيکي د شنه آسمان په لور

وخاندي راتاوې شي مستې وکړي

ورغړي نخرې وکړي خوښې وکړي

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه

* * *

اي ښکاري اشنا ! درته سلام کوم

پرېږده د غنچو په لمن پريوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د کلي باغ کې د سپرلي بلبل

زموږ د خمارونو شرابي بلبل

پریږده چې په سرو منښوکو وبولي

زموږ د بام د پاسه د سپرلو سرود

بڼ ته د غوټیو د ښکالو سرود

ځمکي ته دور یځو بارانو سرود

پام کوه !

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

* * *

اي ښکاري آشنا ! درته سلام کوم

ګوره دا بې ژبې مرغان مه وله !

نه یې چې کوم وړو بچی بې موره شي

ته هم ګوره پلار یې او بچي لري

پیغله لور ښایسته زوی ګلالی لرې

درد لري ،ارزو لري ،زړګی لرې

نو !

اي ښکاري اشنا ! درته سلام کوم

پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه   کابل ۱۳۶۵/۳/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښار

باده ! لږ پام کوه

ورو ،ورو چلېږه

دوير ګلان مې د سهار له اننګو ټول کړي

دوريځو سيورو ته مې ايښي دي

يي خو به ککې

ددرواغجنو ستورو

لاري ښارم ! ! !

کابل

۱۳۶۵/۳/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

هــیره دي جـفـا کــه نــور دي نه درځم په کلي
داځــلــی خـــو لــه راکه نور دي نه درځم په کلي
مـا درته نیـا زبـیــن زړه ګی ټو ټې ټو ټې راوړی
ډیـره دي ادا کــه نــور دي نــه درځـم پــه کـــلي
نــن راتــه ســا قـــي دا نګوري میو ست مه کړه
شــونډې دي مـینا که نور دي نه در ځم په کلي
خـو له خـودي ښـــېرانه غیر دعا ته جوړه نه شوه
سترګو کې مو سکا که نوردي نه در ځم په کلي
ټول عـمـر ډک نه شو تش کچکول د ګدا سترګو
زه ملا مت نه یم صبر مات شو ته مې ښکل کړې
مـعـــا فـه مـې ګناه که نور دي نه در ځم په کلي

کابل

۱۳۶۵/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړګـیه اوښـکه د لـیمـو شـوې دادي څـه وکـول
تـیـر د قـاتـلو پـه کـو څو شـوې دادي څـه وکول
دلـته د ښـکـلو میـنه سر غواړي د عشق په بدل
راغـلي مـیـن په دا سـي غلو شوې دادی څه وکول
دلتـه خـو لاری د جنـون وې د هـوس خـونـه وې
تـاو دجـنـون پـه زنځـیروشوې دادي څه وکول
قـدم چـې خـوشـې دلته اخلې په اغزیو لګي
تـه یـی پـه خیال د پسرلو شوې دادې څه وکول
تـه خـو پښتون وې سر ټیټي دې چاته هم نه وه زده
بـې شرمه دلته په سجدو شوې دادې څه وکول.

سیـندونـه هم مـري اسـحـاق نـګیـال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي حجري

ګلو نه شته خوله ورمو خالي دي
جا مونه ډير دي له نشو خالي دي
نوربې نو شرنګ نشته چي پا مې څوي
سپين مړوندونه له بنګړو خالي دي
نجونې سر تورې شوې بهر نه راځي
ځکه قبرونه له ډيوو خالي دي
چې يې پيزيب شي زنګ وهلې کړي
دغه کوڅې له ليونو خالي دي
چې مې رقيب په کلي زغر ده راځي
ښا يې حجرې له پښتنو خالي دي.

۱۳۶۶کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سروو ینو د شپو ځا نګې...

د سپوږمۍ ټیک په وربل کې

داله کوم لوري نه راغلې؟

د مو سکا په ډکو شونډو

د ساړه ژوندون زندان ته !

* * *

دلته مرګ دی، دلته وینې

موږ پر خپل ژوندون په تنګ یو

تا بې غمه جهان پر ښنود

دژوندو مړو میلمه شوې

* * *

دلته زموږ د ژوند پرولو

زموږ د میندو په سینو کې

دزلمیا نو په ککو کې

د پیغلو ټو په کمڅو کې

رازنګیږي، رازنګیږي

د سروو ینو د شپو ځانګې... ۱۰/ ۲/ ۱۳۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

تــا سو پر کمڅیو باندې تیره کړه

مـوږه شپه اغزیو باندی تېره کړه

داد ژونـد مرورلي او تر خه کیسه

ټوله مـو سپر غیو باندې تیره کړه

یوه شـېبه رودل به وه د شپوله تي

داشپــه مو پیړیو باندې تیره کړه

تـا خو پـه سرور، ما د نشو ډولۍ

تـــورو ترږ مـیو باندې تېره کړه

ډیـرو ســتمګرو مو دوخت توره

څــو ځــلې مریو باندې تیره کړه.

کابل

۱۳۶۶/۸/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصیب

مـوږ چـې لــه آره د شـپــو روږدي يـو سـبا دې نه شي
کـــه پـــه ځـــو شـمـعـو شـپـې رڼـيږې نو رڼا دې نه شي
خـيـر دی زمــــوږ د بـاغ ګـلـو نه کـه تـا لا تـا لا شول
ستــا د ښـا يــست، ستـا د کـمـځو غرونه تالا دې نه شي
د خـپـل تـندي تپارو کې ډوب شوم ستا اوربل مې شو هېر
ســـتـا د بـېلـتـون خوب مي ليدلی دی رښتيا دې نه شي
خــوامــو اغــزو، لاره ا غــزو، کـلـی اغـزونـيــولـی
داسي سپرلی کې کــه راځـي ګــلـونــه رادې نـه شـي
مـوږ د تـقـديـر مـاڼـو پـه وچ سـمـنـدر ټـول لاهو کړو
دغـه نصيب بـه وي زمـوږ خـو د بـــل چــا دې نـــه شـــي

جلا آباد

۱۳۶۶/۱۱/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګازې

چوپه چو پتباده

لارې چوپې دي، کوڅې چوپې دي

چرګانو نارې نکړې

ملا آذان ونکړ

* * *

داځه سهار دي؟

چې له یوه کوره یو غږ

د یوه ورد خلاصيدلو ونه خوت

چرګانو نارې نکړې

ملا آذان ونکړ

* * *

واټونه تش دي

د سوالګرو ماشومانو

پرې نازکې چغې پلنې نه شوې

چرګانو نارې نکړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا آذان ونکړ

* * *

خو یو غږ اورم،

یو غږ وینم،

یو غږ ښنم

چې مې به ذهن کې ژړیږي

انگازې کوي

په ماته ژبه وایي راته:

کارغان راغلل

کارغان راغلل

کارغان تورې غاړې راغلل

واي! زموږ د باغ گلونه

وای داونې، دافصلونه

کابل

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند ته ژړا

ستړګې دې شته

ته راته ګورې؟

غوږ مې اورې که نه؟

ژوندونه ! نن دې پېتو سترګو ته

یو غلې مسا پر نا ست یم

چې اسویلو ته مې

دباداو توپانونو

دکاروان اوښې ستَمی کوي

او دغم اورته مې

دغرونو

اوددښتو

ډبرینې پښتې وسو ځېږدې ،

او ښکې می بیر ته خورا !.

کابل

۱۳۶۷/۸/ ۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

درشل

چـــې پـر اغــزنو لارو ځو سبا ګلونو کې ځو

د عشق درشل ته په سکروټو په اورونو کې ځو

شـــپو کې د لمر زړې کرووریځې په ستوروولو

پــاتــی مــنــزل پــوری اشنا په سحرونو کې ځو

کـــړې کــو ځې کــه د سفر څوله تبارو ډکې دي

دوینو سـور مشال په لاس کي تور تمو نو کې ځو

لـه زړونـــو پـر خـــپ اوروو پـر جل و هلی فصل

شیـبي، شیبي لکه وږمي مړاوو باغونو کي ځو

ودصـــل لاره کـي رقـيـب خیر که کو هي کیندل

سبـا بـه غاړه غـړی یـاره ! مـنزلـونـوکـې ځـو

کابل

۱۳۶۷/۴/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوونه

ګډ شول هر خوا ته په کروندو لوونه

مــوږه کـــوو د خــپــل سرو لوونه

تــه دي ګلان دلــی دلی وړه پــر سر

مـوږ تــه راپیښ دی د غو نچو لوونه

اوس پــه کــی کــیږي داغــزو لوونه

خـواشــیــنـي نه یو پر بی سرو تنو

مــګــر چــه نــه شي دشــملو لوونه

خــیردی که نور راکی څه پاتی نه دي

وطـنـــــه !ځـــاردرنـــه دزړو لوونه

کابل

۱۳۷۶/۶/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات خوبونه

هيڅ نه پوهيږم ،

چې سبا به مې د ماتو ارمانونو

مړاوي شوي بڼ کې

د شنو اغزيو با چا هي

پر کوم ګل اوربلوي ؟

هره شيبه ، هره ګړۍ مې

د خوږو خوږو خوبونو

د ماتيدلو آوازونه اورم.

* * *

هره شيبه ، هره ګړۍ

له خپله ځانه تښتم

هره شيبه ، هره ګړۍ مې

څوک له ځانه شړي.

ديو ځنګله په څانګو ناست يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه سيوري کې مې ځاله کړې

سيورې زما په هره ساکې

ځغلوې دخپلې سا تنستې ؛

زه ،

سيوری ،

ځانگې ،

لاس په لاس دتور ځنگله له با چا هۍ نه

دغريبې مهاجرې کورنۍ په څير

په گډه تښتو .

* * *

زه دمزل په هريو گام کې

دپرون شاهدان وينم

او دنن شهيدان.

زه مې دغرونو او څيړيو

دگونگۍ ژبې اورينو افسانو ته ناست يم

چې هره ورځ کې راته ښيي

پرخوني ټکو دوينو

او اورونو تاريخ.

* * *

زه يې په سترگو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپل نن او پرون

ماتې هنداري وينم.

زه په زړو هديرو لولم

دنيکونو په لاسونو کې

دنن دزيږيدلو کيسې

.

کابل

۱۸ / ۶ / ۱۳۷۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټنۍ

نورمې تردې چټلاندې

خوب نه راځي

نور له ختېنو دېوالونو

او بامونو سترې شوې يمه

ماته له دې ځايه نه ليرې

په ځنګله کې

يوه دغوړګو کوټنۍ جوړه کړئ !

کابل

۱۳۶۷ / ۶ / ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

منم دژمـي چـې اثــــر نــشتـــه دی

خو په سپرلي هـم څه باور نـشتــه دی

ګودر به وي ، نجونـــې به دېرې وي خـو

هغـــه دښکليو مازيـــګـــر نشتـه دی

تـــنهـــا که وم مــــګر او به چې نـه شوم

دآتـــشـــي ستـــــرګو نظر نشـتـه دی

لـــويې ديــــری چې مو اغزو ونيـوې

جګې شملې پګړۍ پــــه سر نشته دی.

کابل

۱۳۶۷ / ۶ / ۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسکو پېغلې ته

زه چې ګورم ستا د زلفو د مارپېچو غرونو باغ ته

ماته باد شي

زموږ د پېغلو وران پېکي ، ځنګل سرونه

زه چې ګورم ستا د شونډو د شرابو سره لښتي ته

ماته باد شي

پر وطن مې د سرو وينو ډک سيندونه

زه مې خپل او هم خو ستا بخت ته حيران يم

پر ما کاڼي وروي ، پر تا ګلونه.

مسکو

۱۳ اکتوبر ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړې مورمې

هر څـو زبېښـمه ورو ورو (د بلبل اوښکې)

هر څو زبېښم دوريښميـــنو شونډو څاڅکي

هـــر څو مـو ښم په سينې غوښنې پېغلي

هـــر څـو خيـرېم د نـشـو پـر ميـنارونو

لامي مينه تاوده نـه وي چې رايــاد شـي

دازخـــمي ،زخـــمي وطـن مـــې

هـر يـــو ګـوټ شـــي د شـــرابـــو

پـيـمـا نـــــه راتــــه دزهـــــرو

راتــــه يـــادې كـــړي مـــچـــكې

د مـــــلګـــروســور تــــټر مـــې.

!ای زمـــا ورانــــه وطــــنـــــه

ای د مــــــرګ او ويـنــو كـــــوره !

لـــږ مـــې پـــر بېرده ، لـــږ مـــې پـر يـــږده

چې ميـلمـه يــم پـــس لـــه عـمره

ديـــــور پ د ښـــــاپـــيـــريو .

كيف١٩ اكـتـوبر ١٩٨٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما زوی آرش ته :

ستړي شعرونه

زه دې له لرې نه آواز اورم

زه دې له لرې ننداره کوم

چې لټوې مې سرګردانه نا آشنا کوڅه کې

چې لټوې مې ددې سترو میخانو غاړو کې.

خوزه

دشنوونو د لاندې له خپل سیوري سره

ښیښنه د غم د میو لاس کې

له هر ګوټ نه وروسته

داورلګیدو دکوچنۍ لمبې رڼاوولاندې

ستړي شعرونه لیکم.

هو کې !

دوینو شعر، دغم شعرونه

اوستا د ماتو مړاوو شوېو آرمانونو غزل.

۱۳۶۷/۹/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګوررئ !

راشئ او وګورئ !

زما دژوند دا «شنې شنې» اود «مستو» شاعريو شپې

راشئ او وګورئ !

زما د غزلونو ميلاد اوکوچينوالي دغه تنګې کو څې

راشئ او وګورئ !

زما د شعر چغې مسا پرمانښام کې

چې په سرو وينو لامبي

چې سترې ساندې بولي

چې تو تور تم کې د څو وچو اورلګيدو

دې کو چنۍ رڼاته

وينه شي، څاڅي او ژاړي سربډاله دې کنډې ځمکې ته.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګوري !

زما د مړو خوبونو د آسمان دانړېدلې ځاله

راشئ او وګورئ !

زما د غزل سترګو کې

څپې، څپې دوینو او سرو اوښکو چینې.

راشئ او وګورئ !

زما د شعر ګلونه پاڼې پاڼې

الماسي بربښنده غاښو کې د ځانو پاتې.

* * *

راشئ او ومې ګورئ

راشئ او ومې ګورئ

چې څنګه خلاص شم شو ګیرونه د سهار له شنو بادونو سره

وایم چې نه یې لیکم

خو پاځم و خوځم او ګرځم

لا هماسې له غمو ډ کو شعرونو سره.

کابل

۱۰ / ۹/ ۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شومه دم

راځــه چې څه د ستورو دلالو نو شــومــه دم دی
په څــنهو د سپوږمۍ کې د ګلونو شــومــه دم دی

کیــســې خو په والله چې د شــرابــو زړې شوي
جـانانه د سرو شــونــډو د جـامونو شومه دم دی

د شــمــعــې پــه رڼــا کــې به مې ستا څیره لیدله
اوس راشه چې مې کــور د مشالو نو شومه دم دی

خیالونه شول څپې څپې په شنه سین د آسمــان کې
تــه ګــوره چې آشنا !د غزلونو شــومــــه دم دی

زمــا د انــتظــار شــبــې او ستا نیم کتبه سترګې
زما د شوګیرو ، ستا د خــو بــونــو شــومه دم دی

کابل

۱۳۶۷ /۱۰/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجمل خټک ته:

شمشاد شمله، زیږی خبری

ته رانه ځي اوزه تنها کي پر ځــګـــر ګـــر ځـــوم
دذهن باغ کي دې کرم یاد دي پر ســـر ګـــر ځوم
اشنا ! درتلي نـشـمـــه لارتـــولــه اغــزونیو لې
دزړه پر ګل دي لـــکـــه پـــر خـــه هر سحر ګر ځوم
څاڅکی غزل به مې لـــیــکه تا به تری جوړ کړ دریاب
اوس به د شعر مــنـــګـی خالي پر کوم ګودر ګرځوم
بـــــي شـــکــه کـور د پښتنو کی لروبر خونشته
چــی مې دزړه »دالان« نه ځې خاوري پر سر ګر ځوم
ستــا دا شمشاد ، شمشاد شمله او ستا زیږې خبرې
لـــکـــه رونړ ســـتـــوری په آسمان کي دخیبر ګرځوم
ګـــــوره زاري درتـــه کـــوم چـــي درنه نشمه هیر
ستا »دغیرت چیبغه« خـــوزه لـــرو بـــر ګـــر ځوم

۱۳۴۷/۱۱/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخاورین کلي نا وې

ها غه ده وینم یې تر خاورو لاندې

یوه سپېڅلې ځیره

اویو تنکی ماشوم

چې پوست په غېږه کې نیولې دی دځمکې ادې

تې ورکوي

اوله خاورین زړه نه یې ور کړلې

د تورو تورو وینو لپې

* * *

هاغه ده وینم یې تر خاورو لاندې

یوه رنګینه پاڼه

یوه نازکه لښته

چې شنه بادونه یې خاورین کلي ته ځي

اوورته ساورکوي

باران یې زلفې مینځي

اوشنې ورېمې یې غوړېته بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښا ښست او دشنې مينې کيسې.

* * *

ها غه ده وينم يې تر خاورو لاندې

يوه د حسن ډيوه

يوه ښا يسته شهزادګۍ

يوه د شنو، سپينو او سرورنګونو ډکه

نازولې ناوې

* * *

ها غه ده وينمه يې

چې له خاورين کلي نه راغله

دښا يست پراوړو.

* * *

ګوره سپرلی راغې

هلته يو ګل وټو کيد.

کابل ۱۳۶۷ کب

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل

دخـــزان رتهـــلې ګل یم په سپیځلي بـــهـــار ســـو ځـــم
دګونګۍ شمعې رڼا یم د شپې زیږم سهار ســـو ځـــم
ور تــــه او ښکه شم د ستر ګوزما سترګی سفر ګـــورئ
لاپې کوز پر شونډونه یم چې په ښکلي رخسار سوځم
دکـــمـــڅـــیو دبـــڼ ګـــل وم لـــکـــه روڼ دشفق څا څکې
ستـــادتـــورو زلـفو غړه ته اوس تـنـها لکه خار سوځم
دلــــيلې زړه کې شوې هیرې د مجنون لیونۍ سترګې
تـول لـوزونه ځـو انیمرګ شول دوعدو پر مزار سوځم
دوفـــا دانې مې کـــښت کړې دجفا فـــصـــل زرغون شـــو
دژړا چـــم خـــومـــې نـــه زده خـــودزړ په انـــګار سوځم

کابل

۱۳۶۸ وری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري نظر

زده کــه دې خـــوارېږه نه دي تر خه خوارتــه ووايـــــه

مـات مات دې منګی شه جنۍ څه خوراتـــــه ووايــه

زه ســـاده پــه غـــورو دلـيـمـو کله پـــو هيـږ مه

نــيـمــه راتـــه ووايــــه د زړه خـــوراتـــه ووايـه

نـــه وايــمـه نــه چې راته وکړه دوصال کـيـســـه

خـيـر دی يــوغــزل د بيلتانه خوراتـــه ووايـــه

مـــا دې دالــفــت زړي د زړه بـر ســرکــر لـي دي

تـــه پـــر يږ د ســپـر غو د بـارانـــه خوراته ووايه

سترګي مي باولۍ شوې تاښکاري نظر ته کيـنا ستې

اوس يـــې هـــغـــه وخـت د قتلېده خوراته ووايه.

کابل

۱۸ /۱۳۶۸/۱

سيـنـدونـه هم مــري　　　اســـــحـــــاق نـــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه سوی پر غوټۍ

نازولې غوټــۍ راغــله

د سپوږمۍ امیل پر غــاړه

د سپر لي وینې پر شونډو

او د ستورو د سرو اوښکو

په چپنو مینځلــې زلفــې

* * *

دا ډیرۍ د سپینــو واورو

د جــلګو سپیــن کفنــونه

یــــر غلــو نـــه د ږلیـــو

د بخجــنو بادو کړیکــې

تو پانــې خو نړۍ وریځې

د تـر خــو سیلـیـو ژبــــې

د ګلو نو د مــرګ چغـــــــې

دویر جنـــو ورځو مینــدې

سیــندونــه هم مــري   اســـــــحــــــاق نـــــګیـــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیستۍ پر سین لا هو شول

راته سور پسرلی شین شـو

خو مې زړه پر غوټۍ سو ځي

* * *

زما زړه پر غوټۍ سوځي

چې د مرګ له پولې راغله

له لـو خړو ډک جهـــان ته

د شرابو جام پـــه لاس کې

خماري نـشې په سترګو،

خو شیبه پـــرې تیره نه ده

چې بې اوراو توپان سو ځي

د ثواب بنګړي پر لیچـــو

له ګنـــاه تشـــه لمنـــه

دازمو ږدوینو ســین کــې

دازمو ږغریب سپرلي کي ! ! !

کابل

۱۳۶۷/۱/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بې لارو لارو پل

تاوې درځم به

مامې زړه درته باغچه کړ

زما د مړه امید انګړکې

د نرګس او زنبقو ګلان و غوړېدل

زما د ذهن د آسمان

داجل وهلې دښتې

او وچې شوې چینې

لکه د شنه هسک کرونده کې

د سپوږمۍ

اوربو ستورو د موسکا وو پتې

هاسې پر فصل راغلی.

* * *

ستا د راتلو د شیبو تال کې زنګیدم زنګیدم

ستا د راتلو هر قدم ته مې د شعر پیغلې مینځې کړلې

ستا هر قدم ته مې د شعر نازولې وینې و پاشلې

سیــندونــه هم مــري   اســـــحــــاق نــــګیــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ته رانغلې.

خو ته رانغلې د شينکي باد د کمخيو

غورځيدلې غوټۍ

زما د بې ګله شملې ول ول کې تلپاتې شوله

او هر سحر راته په ذهن کې

دا ستا د قدمونو

د بې لارو لارو پل ښيي.

۱۳۶۸/۱/۲۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ

توري سيلۍ دي به جونګړو کې رڼا نــــه پرېږدي

دلته دوينو ليوني چيرته خــــنـــدا نـــه پرېږدي

چې د آشنا خــورو ورو زلـــفـــو کې نشته ګلان

ظالم وختونه د ســپرلي ستوني کې سا نه پر يږدي

پـــرون پـــه کــانو نن چې داسې په سکروټو لګو

شيـــبې سلګۍ ته خو مو هيڅکله سبا نه پرېږدي

ويـنو کې زيږي ،پکې لوی شي ، پکي ومری بچي

قاتلې شپې دي د عا ګوی کور کې د چا نه پرېږدي

داســـي ميلمه شو په وطن راته د مرګ ســـوداګر

چاته عزت ، چاته شمله، چاته حيا نه پـــريــږ دي.

کابل

۱۵ /۱۳۶۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهادت کیسې

چامې د مات ، زخمي زخمي

او مړ اوې شوي خوب تعبیر ونکړ

چې مې د اوښکو د ګلونو ننداري ته

د دې لرې وطنو نو له باغونو نه

د شا تو مچۍ ولې راځي ؟

* * *

چامې د زړه دوینو سین کې

وینې څښو نکي کبان و نه لیدل

چې یې د مستو خندا ګانو

او پیالو له کړ نګهار نه یې

دې لوی کلي او ټول وطن ته خوب نه ورځي.

* * *

چا د آسمان له چاودې زړه

زخمي سینې

او له ویر جنو سترګو ونه پوښتل

سیندونه هم مري   اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سپوږمۍ ناوې

دهسک دواټ په منځ کې

د شهيدو ستورو وينو نه

پرمخ ولې خالونه ايښي ؟

او شپو ته بولي

د آسمان د طلايي بڼ

د هر ګل او سرې غوټۍ

د زړه چاودون او شهادت کيسې

کابل

۱۳۶۸/۴/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې نومونه

زما د دشتو پوښتنه ولې کوې؟

زه مې د ژوند لپاره

درې نومونه ښکلي

او له هر څه نه سپېڅلي لرم

شعر

شراب

او د شنو ولو د شنو څانګو د غرمو سيورى.

کابل

۱۳۶۸/۴/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماضي پاڼه

د سـروينـو پـرون وينم

چــې د نــن شفق ته ګورم

راتــه تــېرې کيــسې ښيي

د مــاضي پـــاڼه آينه شوه.

* * *

چــې کــې لوی سمندر وينم

پــه يــاغي ځپو کې لا مبم

دزمــان ګــلــونــه ميـنـــځم

د آزاد ســاحـل پــه څـاڅـکو

دنــجـات پـر بـېړۍ سوريم

کــلــه تــنــدر کـله اوريم

ړنــګـوم د ســکـون ځـلي

ويــښــږم د مــاڼــو کـلی

هـــر مــحل راته ميوند دی

هـــره دښـــتـــه تاتره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

*　*　*

چــې کــې لويو غروته ګورم

تــول جــهان راته شمله شي

داکــــړې وړې درې مـــې

راته رزم شي، جــګــړه شي

هــر ه تــيــږه دوطــن مــې

د جـرګــولــو يـــه دېره شي

هـــر ه چــغــه د بــابــامې

پـــــر » لاتيانو« زلزله شي

هــر بــو توغ، هره جنډه مې

د پـــرنـــګ پر سر لمبه شي

هـــره پــېـغــلــه دوطن مې

مــلالــۍ شي، زرغونه شي

چـــې دامـــسته برېښنا وينم

راتـــــه تـــوره شي تېره شي

د پـــــرون غـــرورته ګورئ !

چې زموږ د لاس وسله شوه.

*　*　*

لا دهســـک څنګو کې زانګي

دا ا سمان اسمـــان خيبر مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داد ننګ د کسو تور شو

داجهان جهان سپين غرمې

لاد فتحې سرود بولي

داميوند ميوند سنګر مې

دغازې ادې خنجر مې

لا د تورو ګوزار غواړي

د زلمي شهيد ټټر مې

زېرى !زيرى !چې لاسره مو

دننګونو معرکه شوه

داپه سر ګټلې لاره

بيا زمونږ په وينو سره شوه.

کابل

۷ / ۴/ ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاصل

بیا مو په کلیو، کروندو کې

د ماتم د ماښامونو ډمې و نخښدې

بیا مو د ژوند واټ

د سرو اوښکو د ماښام شفق

په وینو سور کړ.

او په دې سترېو مروندو کې

د غنمو او ګنیو د هر فصل پر ځای

هره شپېه د ځوایمرګ ژوند

او د سرو وینو حاصل اخلو.

کابل۲۶ / ۴ / ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستوري هم تويې شول

دا ستوري هم تويې شول

دا سبوږمۍ هم بوره شوه

او ددې شپو تورو ځنګلونو کې زېږېږي

او لوېږي د شر مښو

او ددښتو د بګوو بچي

* * *

دا ستوري هم تويې شول

دا رڼا هم مړه شوه

او د زړو کيږدېو منځ کې

د کوچنيو ماشومانو د خنداوو

او په غرو کې د زاړه شپونکي

د «های های» آوازونه تپ شول

* * *

دا ستوري هم تويې شول

سبا به لمر هم مړ وي

او مونږ د شپو بنده ګان خاندو

درڼا وو د مرګونو

او شهيدو ښکلو ستورو ډلو ډلو جنازو پسې.

کابل ۱۳۶۸/۵/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ...

بیا به سره لیچې درامېږلو

زموږ د کلي د ګلابو

له شینکي قده راتاو، راتاو شي؟

بیا به د سرې غوټۍ ډولۍ

د پسرلي پر مرمرینو اوږو

راشي زموږ د کلي باغ ته؟

بیا به د غرونو

دزاړه شپونکي په شونډو کې

د بېن زړه

زخمي اسوېلي سا واخلي؟

بیا به زموږ د کیږدۍ مخه

دوریو له سپېڅلو او معصومو آوازو ډکه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوکې !

همداسې به شي

غرونه به هست شي

او دادښتې به

له ډېرو ترانو سترې شي

خو هغه ورځ چې.

زما پر قبر

د پولادو شناختې هم ویلې وې.

۱۸ / ۷ / ۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سپوږمۍ نه وای...

که سپوږمۍ نه وای

زموږ د شنه ښکلي آسمان کلي کې

زموږ د باغ خوږو انګوروبه

د چاله حسنه رنګ اخیسته؟

او د کوچیانو کاروانونوبه

پر کوم لوري مزلونه وهل؟

* * *

که سپوږمۍ نه وای

زموږ دشنه ښکلي آسمان کلي کې

د مساپرو سلامونه به له لرې وطنونو

د آشنا سترګو ته چا رسول؟

اوزموږ کیږدۍ به

د تورتم له خونړیو لاسو چا ژغورلې؟

* * *

که سپوږمۍ نه وای

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د شنه ښکلي آسمان کلي کې

د شعر پېغلې به تنکیو آننګیو ته

د مینې خال له چا پوراوه؟

او دوختونو تروږمۍ کې به

دژوند او د امید ګامونه چا اخیستل؟

کښت دې سمسور سپوږمۍ !

ژوند دې زرغون.

ځواني دې هسکه اوښېرازه اوسه !.

۱۳۶۸ / ۷ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبې په دام کې

دلته غوټۍ له ډېرې تندې و سوې

دلته د باغ ډېوې شوې قتلې

داغزو پر خو نړیو لاسو

او لته ځمکه شوه د سُر بو

او اورونو پرغرمو بدله.

* * *

دلته په کلیو کروندو کې

د ماتم د ماښامونو ډمې ونخېدې

دلته دژوند واټ

د سرو اوښکو د ماښام شفق

په وینو سور کړ

او په دې سترېو کروندو کې

دغنمو او ګنیو د هر فصل په ځای

هره شېبه د ځوانیمرګ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د سرو وینو حاصل اخلو.

* * *

دلته په سترګو کې

تنکۍ اوښکې هم و چې شولې

دلته سیندونه، ګودرونه

او وېالې تږې شول

«دلته ډوډۍ وږې ده».

* * *

دلته د شنه سپرلي د ګلو دزړه دا

او شهادت نښته را غبرګه شوله

او زمونږ په مېنو او جونګړو کې

خواره لوګي

زموږ د ژوند د پای ټکي شول.

* * *

دلته وطن په وینو سور دی

او لګېادی زموږ د وینو پر مدار خرخي

دلته زموږ دا وښکو سین کې ملایک او شیطانان،

او پرښتې او تور دېوان سره په ګډه لامبي

دلته دغرونو غرور مات دی

او هر سین ته اتکړۍ دي پرتې

دلته داور لمبې په دام کې نیسې.

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

دلته اوبه، دلته اورونه، دلته خاوره

اوبادونه رانه غلو وړي دي

دلته د سترګو له ککیونه قی شوی

د شملو او لو پټو انځور

دلته زموږ د لاس تسبېلو د لولیو

او لغړو فواحشو په غوږو کې زانګي

دلته وبالې تږې دي

« دلته ډوډۍ وږې ده».

۲ / ۷ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېرې په مالت کې

جانانه ! دلته مه راځه لمبې دي پــه مــالـــت کـــې
زندۍ دي زولنې دي، غرغرې دي په مـــالـــت کـــې
چې ته به لوبېدې پکې اوس هغــه ګـــلان نـــشتـــه
ايرې دي په مالت کې، هديـــرې دي په مالـــت کـــې
د مينې ګودر وران شو د منګـــيـــو کتـــار مـــات دی
له سرو وينو نه بيا جوړې وبالې دي په مـالـــت کـــې
سبا به وې منم خو په ماحـــول کـــې د کـــوډګـــرو ؛
په موږه خو خورې ورې تبارې دي په مـــالـــت کـــې
ذزه هم ستړی نه شو پـــرمـــوږ زور د ستـــمـــګـــرو
هر څو مره که ژړا وې دي ښېرې دي پــه مـالـــت کـــې

۱۴ / ۸ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس(۱)

هغلته لرې يو سپين اس ولاړ دی

لکه د ګلو پر خه

لکه د قو ښکه

لکه د ښکلي يار د سپينو غاښو سپينه بريښنا

لکه اوبو کې د ښاپسته ووښاپېرو د مړ ندونو سپوری.

* * *

هغلته لرې يو سپين آس ولاړ دی

لکه د ستورو اوښکه

لکه د ټولې دنيا سپينه نازولې سپوږمۍ

وريسې منډې وهم

چغې وهم

تښتي رانه

راځنې کرکه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

فقط همدا سې لکه ته چې رانه کرکه لرې

منډې وهې

تښتې رانه.

هلته بو آس ولاړ دی

هلته بو اس ولاړ دی

لکه د ګلو پر خه

لکه د قو ښکه.

۱۳۶۸/۸/ ۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ

پانې راورژیدې

ځانګې بر بنډې شولې

کفن د سپینو واورو واغوسته

دځمکې ادې

کنګل زموږه په ویالو کې

دابو له ستوني ساوا خیسته

او ځوانیمرګ شول د سیندونو

نازولي کبان.

نوای هیلۍ خورې !

وزرونه پرانیزه ورځه

دغه ماحول

ګرانې !داستا داوسیدو کله دی ؟

کابل

۱۳۶۸ /۹/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلامونه

هلته چې شنه ښکلي بادونه

غوړوي په شنو ګنیو

دشنو پرخو امیل ،

هلته چې ولې دي

دجل په موسومونو کې

دسترېو پردیسیانو دغرمو ځپرې

او دویالو رنې اوبه دي

دسپوږمۍ دپیغلتوب آئینې

آشنا ! هماغلته زموږ کلی دی

زموږ دژوند هغه ویالې

اوکروندی هلته دي.

ګوره ! که راغلې کله زموږ

دغه زاړه ، دغه کوچني کلي ته

ماته پلو کې

زموږ پتیو نه دتللیو

« قځلا خو » سلامونه راوړه !.

۸ / ۱۰ /۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا

نن مې مودو نه پس په سترګو کې
دخوب په ځنګله اور ولګيد
خوسپين سهار ړوند شو.
نن مې دکور په ديوالونو کې ځنګيږي
دځوانۍ دزړه چاودون
او دګناه يو ويروونکی انځور.
کور مې لوټ شوی خوبه !
صدف په ناړو باندې لوند دی
مرغلری ورنه غلو وړې دي:
زما دمور دلاسو نښې ها سپيځلې تسبې
اوپه انګړ کې
دانګورو دتاکونو هغه ښکلې ، هغه مستې شنګلې.
۱۳۶۸/۱۰/۲۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښو ته سرود

موږه دې وينو ماښو !

موږه دې وينو ببړې !

ماښو ! زموږه دلته ښو کودر آباد دی:

د زلميو او د پېغلو د تنکيو زوړ د وينو ګودر

دلته زموږ د وطن ميندې د کوډلو

او دورانو کلاګانو انګړونه

هر سهار په خپلو سترګو سترګو اوښکو مينځي.

* * *

زموږ بوختيا : وير سره غاړه غړۍ

زموږ (مېلې) پرهديرو ، ټوليدل

او ټنګ ټکور مو : د ګوليو نڅا

ژوند مو داور اود ايرو

او د سکروټو او سپرغيو

يوه تکه سره بټۍ ده ماښو !

مړي مو کور کې مسا پر

سيـنـدونـه هم مـري اســــــحــــاق نــــګيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ځنګلونو او ددښتو د ناولو سرمښانو خوراک.

* * *

خو موږ دې وينو بيړې !

موږه دې وينو د توپان او ګردايونو په سرونو

د ګلونو او عمرونو لالهاندې بيړې !

موږه دې وينو د ياغې سين په موجونو کې

چې اوړې اورا اوړې

غورځې، پرځې

او خوځيږې

د شپو پر غرونو لارې باسې.

* * *

موږه دې وينو ماښو !

موږه دې وينو چې (سلام) ته دې هرګام کې

د وختونو ليوني پيريان

د شپو له ځنګلو نو وتې.

موږه دی وينو چې دې ښکارته

هر شپېک کې

د نهنګو وينې ښونکې لښکر ناست دی

له غاښونو نه ارې جوړدې.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږه دې وينو چې د درد کومې کې سا وباسې

موږه دې وينو چې يوه تنهاکه مړه نه وي بله درځې

موږه دې وينو چې د ژمي باد دې ژامو کې ډبره شوله

تاوه او راتاوه شوله.

* * *

خو موږ دې وينو ماښو !

چې هره ورځ او هره شپه، هره ګړۍ راته داستا

د سفرونو او مزلونو د ګامونو ښکالو

دلته راځي.

موږه دې سوز، موږ دې ګداز اورو

موږ دې په لاس کې دورغوي کرښې دلته لولو.

ماښو ورځه !

ماښو درومه ! سفر کم مزلونه لږ پاتې دي

د ستم زور اوبه دی.

* * *

که چېرته تم شې ماښو !

او د ساحل په لوري لارو نکړې

د وخت پرپاڼو به وروستې شې تورتمونو کې

د ستړو قافلو ديون سپېڅلې کيسې

د ګلکځو نو شنې ريښې به چيرته هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشنه ساحل پر آزادۍ باندې باور ونکړي.

* * *

موږ به د مرګ او د ژوندون پر تم ځای ناست یو

ستا هر ګام ته مو له زړونونه

د وینو مشالونه ایښې

موږ دې هر ګام او هر قدم

د خپلو اوښکو په دې ماتو، تکو سپینو مرغلرومینځو

راته هادي شه ماښو !

راته هادي شه ماښو.

کابل

۱۳۶۸. ۱۱. ۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس راکوي او که نه ؟

بیا د اسمان دروازې بیرته شوې

باران دی چې وریږي پسې

خود سرو وینو باران.

ځمکه شوه ټوله سر ترپایه پر چینو بدله

د سرو لمبو په چینو

دنیا مو ټوله په نا پایه سمندر واوښته.

* * *

« نوح » بیا دعا د مرګ

دوخت دګنا کارو کړې

موږ ګنا کار چیرته یو ؟

نه خو مو چاته لیونی ویلی

نه مو پیریان دچا دعقل غله ګڼلي چیرته

خو ځو ډوبیږو بیګناه

د سرو اورونو دموجونو سیند کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ای د « جودي» پر غرونو ناستې

زمونږ د « نوح » بېړۍ !

مونږ په خپله لیوني یو

او پیریان رانه عقل وړی

لاس راکوی او که نه ؟.

۱۶ / ۱۱ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسم

بې له تا دوينو شپې شوې ، ميلمنه مــو شـــه دكلـــــي
د « زيئوس » دكاله وړانګې «آتنه» موشــــه دكلـــــي
ځوچې غار په وينو لوند دی ، ګډوي لوګي دغـــوښـــــو
ځو يو ستر ګی ديــو پاچا دی نو وسله مو شــــه دكلـــي
دتيارو اوښې ګونډه دي ژوند ترې سا ايستلې نـه شــــي
دسپوږمۍ دروح آينه شه او ډيوه مـــو شـــــه دكلـــي
ورته يوې لولۍ ستر ګک کړ سكندر تخت د جمشيد وسو
دامې ژواندی قوم راويښ کړه زلــزلـه مـــوشـــه دكلـــي
چې دژوند هره چينه يې تر هر پل لانـــدې كــــړه وچـــه
دادمرګ په سره موسم کې ته قبله مـــو شـــــه دكلـــي .

۱۳۶۸/۱۱/۲۶

كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما لیلا

زما لیلا د شنو نارنجو د باغچو ونه ده

چې د سپرلي باد يې د ګلو دوړمو سپينو چينو کې

د خپل ټول ټول عمر مزلونه مينځي.

* * *

زما ليلا د شنه آسمان دلويو کليو

د سپوږمۍ پيغله ده

چې تورو شپو کې ځانګه ځانګه شي

د ډښتو او ځنګلونو تورو ځړو ته

غونچې د مرغلرو اوبي.

* * *

زما ليلا د چنارونو او سپيدارو

ښايسته مرغۍ ده

چې چيرته ښاخ له ونې وزيږي

نغمې ورته د عشق او د پاکۍ غږوي.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زماليلا دهسکو غرونو دسرونو

دکيږدۍ کوچۍ ده

لکه ګوربت يې پر ژورو او پرتږو

کړيدل نه دي زده.

* * *

زما ليلا دشنو بادونو دچينو

هغه رڼه سترګه ده

چې چيرته ګرد پر رڼا پريوځي

پرې وږمې دآزادۍ وورويي.

* * *

زما ليلا دخداى دکلي دشنه باغ

دهسکې ونې سره منه ده آشنا !

چې دجنت وږي يوازې دخپل حسن

او رنګونو په کاسو مړوي

او تو يولو ته يې لاس دقدرت هم نه رسي.

□ / ۱۱ / ۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ته مې :

ستا وفا

مادې په زلفو کې

یو ګل دوفا کېښوده

تا مې شملې ته

دخوانۍ شېبې

غونچې غونچې کړې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

سوړ ژمی او به شو د سپرلي هنګامې چیرته دي ؟

دا زموږ د تربیو هغه ډکې کاسې چیرته دي ؟

شپو کې لګیدلې د زلمي شهید پر قبر چې

اوس مو پر شهید وطن دا ورکې ډیوې چیرته دي ؟

زموږه خو یادیږي د پردیسو هم بې وسه مرګ

سرې جنډی رپیږي پری ؛ زموږ هډیرې چیرته دي؟

زموږ د ټنګ ټکور حجرې ، زموږ د محبت کلی

زموږ د شمله ورو هغه لویې دیرې چیرته دي ؟

شته دلو پټو غرور او هسک دی د پګړیو غر

اوف چې د پښتو او پښتونوالې کیسې چیرته دي ؟

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه سپیڅلی لوګوس

ته د زنبقو د تنکیو اننګیو

د شبنم څاڅکو کې

دانه دانه د پسرلي ښکالو کې وټو کېدې

لکه سپیڅلی « لوګوس»

لکه د وینې د زلمي شهید سوري ټټر کې.

ته د باران او سپینو واورو

له معصومې او سپیڅلې بیګناه لمنې

زماد زړه په جل وهلې د ښتې تو یه شولې

لکه وږمه د سحر

لکه کوچنې ماشوم

دیوې بې وزلې مور دویر او ددعا په بدل.

ته د لمرونو د کانونو

او سپوږمۍ له څاه نه

لو یه ډیوه شوې

په تیارو شپو کې مې وځلیدې

لکه د ړوند لاسو کې سترې امسا

لکه د تږي مسا پر په مخ کې لو یه چینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلۍ

په دې پـــــــسـرلي څـــه وشـــول ؟

سپـيـنـــې وږمـــې څـــه شـــوې؟

چې بې خزانه باد زموږه دباغــچـــو ګلـــونـــه

سپيــرو اغـــزوتـــه

لکه سترې با زينګر ګډوي

دا پسـرلى څـــه شـــــو ؟

دا زرګـــې چـــيـــرتـــــه لاړې ؟

چې زموږ دغرو په لاله يـــــې دروکـــې

او دبادونو دپستو سينو تر سيـــــورو لانـــدې

دځوزو ډلې او دکاږو کاروان غيـــږې مـــوښـــــې

او دآسمان غيږه کې

شفـــق راوســـوځيـــد

پـــه شنـــو پـــانـــو يــــې

ځولۍ ، ځولۍ دسرو سکروټو ږلۍ وشـــيـنـــدلې.

سيـــندونـــه هم مـــري   اســـــحـــــاق نـــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کلی مه ورانوئ !

دا کلی مه ورانوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته د شنو ولو د شنو سیورو لاندې
ګورئ د شنې ویالې تر څنګه د جلګو د پاسه
یو کوچنی پروت دی
یو کوچنی ویده دی
او ، تر وړې لوپټې لاندې
په خوب وړو سترګو
د ناز په غېږه کې کوچني شینکي خوبونه وینې.

دا کلی مه وارنوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته لکه زرکې زموږ د کلي نجونې
ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې نجونې
کتار، کتار د لمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي
او په مینو ژبو
د پېغلتوب غوږ کې د ځوان هوس سندرې بولي.
دا کلی مه وارنوئ!
دا کلي مه ورانوئ!
ګورئ چې هلته د هغو سپېرو کوډلو ځینې
ګورئ چې هلته ددې تورې تروږمۍ له غېږې
ساړه زګېروي جګیږې
سوزمن آواز راځي
او امیدوارې میندې
د انتظار د بڼ د سرو ګلونو لارې څاري
دا کلی مه ورانوئ!
دا کلي مه ورانوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر په لاره کې

مامې د مینې نو بالغه څړیکه ولیدله

چې مې د یاس او د همو نو د تیارو شپې یې

د خپلو سترګو د الماسو په تېغ څیرې کړلې.

* * *

مامې د مینې نو بالغه څړیکه ولیدله

چې د سرو وینو له بستر نه یې د ستورو نجونې

د شپو د زور له ګنهګارې غېږې خلاصې کړلې.

* * *

مامې د مینې نو بالغه څړیکه ولیدله

د سبا یې ددې وریښمینې وږمې سپورو لاندې

چې د آسمان د وریځو سین نه سفر لاره کې

د باراني ګلو سلام ته غېږه دځمکې نیسې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهدا: زما سپین ږیري شهید پلار ته:

د میلاد په شپو کې

ای ! د دې شنه اسمان په غیږه کې خوب وړې سپوږمۍ !

ای ! په دې شپو کې د پردیسو د سفر ډیوې !

ای ! د ګلونو او د پیغلو، پیغلو وینو پري !

ته را ته ګورې ؟

ته را ته ګورې چې د کړیکو او تیارو ننبه شوم ؟

او د ساړه ژمي خوني او ګنهګار ابلیس

زما د ګلانو او نرګسو باغ کې اور وکاره !

تهرا ته ګورې ؟

ته را ته ګورې چې محل مې له کارغانو ډکشو ؟

او په ویالو د هیلیو بچي وسوزیدل !

او زموږ د کلي میندې

سیندونه هم مري

اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمیلاد شپو کې «بې لاسو او پښو بجیان زیږوې» !

ته راته ګورې؟

ته راته ګورې چې مې ټول کلی چاره چاره دی؟

خلک په نوکو او برچو دیوبل ستر ګې باسي !

او دمالت نجو نې

پ خپلو تورو ،توروڅټو کې ځوزان ټک وهي؟

آه

آه نازولې سپږمۍ

آه درنا مورې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چړې په څوکه

دا د سپرلي د شینکي باد وزرونه چا تړلي ؟

چې د سپوږمۍ شونډو کې تورو وریځو ځاله کړې

او د شیطانې شپې په لومو کې د ستو رو نجونې

د مرګ له نوکونه کترې ، مترې راتویې شولې.

* * *

دا د سپرلي د شینکي باد وزرونه چا تړلي ؟

چې د تیارو په جهنم کې داغزیو لښکر

د بلا ربو بو ټو له شیدونه ډک تیونه شکوي

او د نرګسو داموسکۍ ، موسکۍ رنګینې سترګې

د لاس په نوکو باسي.

* * *

دا د سپرلي د شینکي باد وزرونه چاتړلي ؟

چې زموږ د کلي د بامو د سر سپینکۍ کوتې

د زهرجن غبار د زهرو د باران له لاسه

له ډېرې ویرې د ښکاري ګوتو کې ځاله کړې

او د چړې څوکه کې

سپینې دانې لټوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنا کلي ته

زه به د سترګو تخم

دغه رانه کسي

دو چې ځمکې په تبجنه غيږ کې وکرمه

او ،

د سينې له باغ نه

به مې دوينو ځراغ

تورو کوځو کې

دلارو يو مخ ته ،ونيسمه

څوچې په ګډه سره

دې لويو شپو کې

د رڼا کلي ته ټول ورسو !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې پر بام

نن مې د کور له پنجرې نه

د مغرب له لوري

يوې مرورلې

خوسا شوې ورېمې سرا خيستی

او د ګلانو په چوپتيا کې

د کارغانو ډلو

تيارې پر سر

د سبا يې په شبنم ولامبلې

سحر له شرمه

ځان ته ونه کتل

ګلانو خپلې سرې مچکې پرې کړې

او لمر خولې ، خولې

د شپې پر بام ويده پاتې شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مرګ

لا د نرګسو د موسکا په سپرلني پاڼو کې

غرمو خوړلې،

جل وهلې کربلا ویده ده

د شپو په څنو کې

د تورو ،تورو وریځو خمار

د سپوږمۍ زړه نه

د سرو وینو پیمانې اخلي

او اطلسي باغونه

د سرو ګلابو

د غوټیو جنازې پر اوږو

د پرهرونو

د باغچو داغي ګلونه پر سر

د تور خزان خوني سیلیو ته سلام کوي

او د سپیدو له باغ نه

د تورې د ښتې

پر اغزنې چاودې ، چاودې سینې

یوه رڼا ولویده

یوه رڼا مړه شوه (چې رنګ د لمر یې درلود).

سیـنـدونـه هم مــري اســـــحـــــاق نـــګيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهاند دوکتور زیار ته دهغه دپنځو سمې کلیزې په منا سبت:

ته لکه لمر . . .

ته لکه لمر

دخپلو وړانګو

طلایي لمبونه

ذره ، ذره

په مړاوو شوبو

(ګلو) وخښيدې

او ،

دشینکي ذهن

دهسک

له رڼو ستورونه دې

زموږ رڅیدلي

اوسرتور (بڼ) ته

سالو وګنډه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه راشه پر دې کلي راشه

چې د ساړه ژمي قاتلو، خونړیو شیبو

زموږ د باغ د کشما لیو وینې وچې کړلې

او ما ښامي سیلیو

بیا د سپوږمۍ دزړه چاودون

دمړو سلګیو شپو کې

د پېغلو ولو او سپېدارو ملاوې ماتې کړلې

* * *

سپر لیه راشه پردې کلي راشه!

چې زموږ د کلي د پېغلو ټو ګودر ونړېده

دلته د شو نډو په خیالي باغ کې موسکا مړه شوه

او زموږ د میندو مهربانو مورنۍ غېږو کې

شو نډې پر تیو داکو چنې ماشو مان وسو ځېدل

* * *

سپر لیه راشه پردې کلي راشه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تورو دربلو کې زموږ د سفرونو سپوږمۍ

درنو ستورو دګلونو د میلاد په ماښام

کترې، کترې له اسماني دښتو راولوېدله

او دشنو ورږو دځوانۍ او پېغلتوب خوبونه

دوحشي باد په قهرجن ستوني کې ونښتل..

* * *

سپر لیه راشه پر دې کلي راشه

چې زموږ د پېغلو او تنکیو سرو غوټیو ستر ګې

د ځانګو بڼ نه د خزان په سیلۍ تو یې شولې

د توروشپو د تورو بڅو تر لنې لاندې

د سرو ربدیو د مور بلار به ګېډه وڅیرله!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څا څکي...څا څکي

بیا ددې تور آسمان په غیږ کې

دوریځو ها دي

په تورو شپو کې

د سپوږمۍ په وینو ولمبیده

او اورني بادونه

د شنو پستو د پیغلتوب دوخت

شینکي خوبونه

تنکي ، تنکي سوځوي

او په دې شنو شنو دامان کې

د هوسیو بچي

او دزیتونو

دتنکي ذهن بې ژبې پاڼې

دخپلو وینو په بدل

څا څکي دلمر غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی، ږلۍ، باران

سږ کال به هیڅ کله سپر لی رانه شي
غوټۍ به چاته شنه موسکا ونکړي
ځکه داکلی ، داکورونه
اودا ورانې کوڅې
خپله سپرلی ، سپرلی دی
او راټوکیږي
هره ورځ پکې دښتي ګلونه
زموږ دوینو ګلان
زموږ دوینو غوټۍ.
سږ کال به هیڅکله باران ونه ووروي
ځمکه به هیڅکله محتاجه دآسمان نه شي
ځکه: هرګام او هرقدم
راته باران نیولې
یوه تریدلي باران
یوې تریدلې ږلۍ
داسې باران چې زموږ دپیغلو دښو له وریځو
له دې یتیمې ځمکې
آن په آسمان ووري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد واصف باختري ته:

لیک

ته یې سپیڅلی لکه وړانګه او اروا د مرغلرو
د صدفو د سپیڅلو رڼاګانو د ښکلا کعبه یې
ته یې سپیڅلی لکه روح د « آدم »
او د جنت د ښکلو حورو اننګیو او ککیو کې یو روڼ
دانــطـهـور څاڅکی.

* * *

زه دې په پاکو بېګناه سترګو کې وینم
د دنیا د بېګناهو او سپیڅلو اروګانو بې فریاده
یو ګنګ شوی ، یو بې ژبې ، یو بې وینې ، بېګنا هه انځور.
زه دې د زړه په دې ناپایه سمندر کې هر ساعت
هره شیبه د یوې یاغي بېړۍ د ستر ماڼو د ستړیو شیبو
لیکې وینم.
چې لا خوځیږي پسې ، لاړې وهي ،منډې وهې ځې او د آرمان غاړې ته نه رسیږي.

* * *

کله چې خاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا مالګینې خنداګانې ماته وير ، ماته فرياد

ماته فغان رابښي

ژړا دې نه پيژنم

کله چې ژاړې نه ژړلی نه خندلی شمه .

خو دومره پوی یم چې کاتب د مخلو قاتو زماوستا

دژوندون پاڼه دخپل « قار » او له « مستی »

ډکو شيبو ليکلې

چې ژړا نه پيژنو

خندا مو هم نه ده زده .

ته یې سپيڅلی لکه ورانګه او اروا د مرغلرو

دصدفو دسپيڅلو رڼاګانو دښکلا کعبه یې

ته یې سپيڅلی لکه روح د (آدم) .

۲۸/ ۱ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری (۱)

داڅو ونې

داڅو ولـــې

داڅو څانګـــې

دازموږ دوطـــن نـــه دي

دوی نه بـــوی ځـــي دپـــــرديـــو .

* * *

دا سپڅلې خــاوره وايـي:

دوی زمادغيږی نه دي.

دادباد دمور آواز دی:

چې ماتی ورکړی نه دی.

دلمر وينې وهي کوکې:

چې دوی مالوی کړي نه دي.

* * *

کانې غرونه راته وايي

داسيندونه راته وايي:

پام چې څنګ له يې ورنه شې

يو ساعت شي درته سيوری

بل ساعت درنه سا اخلي.

کابل ۱۳۶۹/۲/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

شناختې

په ښکلې ، ښکلې

په سپېڅلې ملايکې !

دې مالت او په دې چم کې

ګنا هونه هو مره ډېر دي

چې تا هيڅ

د خپل وبال او د ګناه غاړه کې

څوک نه وينې.

وايه ! په دې لار چې راتلې

هغه زموږ د پلرو

او د نيکو قبرونه څه رنګه وو ؟

ښښه يې وه؟

خاوره يې وه؟

شناختې يې وې او که نه ؟

موږ خو د پلار او نيکه هغه سپيڅلي

او درانه قبر ته نه پرېږدي څوک.

۱۳۶۹ / ۲ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه، قدمونه

سیلۍ ، دکومو اورنیو غروله څوکو دې

زموږ کلي ته لاره کړې؟

موږ چې قدم په قدم اخلو

ستا دغیږې داورونو پر سکروټو

او سپرغیو لګو.

چې دغنمو فصل شین شي

اود غوږګو نازولي بچي قد وباسي

ددنیا ټولې سرې لمبې مو میلمنې شي

دکبلو او کبانو دسپیڅلو خنداګانو

دمعصومو څپو وینې زبیښي.

* * *

سیلۍ !له کومې نا سپیڅلې اوبد بختې لارې راغلې

دګناه او دویرونو ساز پر شونډو

زموږ دژوند اوددعا او عبادت کلي ته ؟

موږ چې قدم پر قدم اخلو

هرقدم مو دکربوړو پر قدم اوپر پلونو لګي

قدم زګیروی کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه چيغې وهي

لارې له شرمه لارې نه راکوي.

* * *

سيلۍ ! قدم چې دلته اخلې باغ له شرمه

خپل ورمېږ غو ځوي

موږ له غوټيو اوغوټۍ له موږ مخونه نيسي.

وايه ته څوک يې ؟

دکوم ځای يې ؟

او له کومه دې زموږه ددعا اوعبادتکلي ته پيښه کړې؟

١ /٣/ ١٣٦٩

ګابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو پیر

دادشنه آسمان ناوکۍ

څومره مینه ګرکې ده !

شپې چې دګناه شي

هر څو ځان پر خیرو ولړم

داراته موسکۍ شي

دخپل ځان په سپینو پیو مې څادر مینځي

دلته مې دځمکې

داسپین سرې نیا میره شي

هرساعت راته قبلې

دشنو ډنډونو په اوبو ولي.

۱۳۶۹/ ۳/ ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی

لښتي وچ شول

ويالې ورانې

سين د تورو كاڼو غر شو

اوس حيران يم چې د كلي

دا هېلۍ به چېرې لمبي؟

* * *

نه پوهيږم، نه پوهيږم

ای د کلي مازيګره !

هازموږ د كلي چم كې

هغه سپينه كيږدۍ څه شوه؟

هغه شنۍ څپرې څه شوې؟

هالو ګرې جنۍ چېرې؟

* * *

تا ته ياد شي مازيګره !

د ګودر د غاړې لېكې؟

لكه باغ د ښاپېريو،

لكه لارې د كوترو؟

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاته باد شی مازیګره !

هغه شنې د ېرې د کلې؟

پکې هسک د شملو غرونه

پکې وربځې د چلمو؟

* * *

نه، نه وران دی

کلی وران دی

بو ځاله پکې نشته

هادښکلو توتکیو

بو نغری هم آباد نه دی

د ابیو د لاس ننبه

* * *

لښتې وچ شول

وبالې ورانې

سین د تورو کاڼو غر شو

اوس حیران یم چې د کلي

دا هیلی به چیرته لا مبي ! !.

۱۳۶۹ / ۳ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چغه

وخت د دیدن اورشو د لمبــې پــر ســر ولاړیمـــه

څه وکړم پښتو ده دوعــــدې پــر ســر ولاړیمــه

څاڅکی څاڅکې راغلم ستا د حسن پربام پرېــوتــم

اوس چې پر ځان پوی شوم د ناو ې پر سرو لاړیمــــه

ته خو به تندی د شپې نن بیــا پــه کاســو وولـــې

زه څومره کمبخت یم د توبې پــر ســر ولاړیمــــه

لږ خودې کاږه واړه بانه رابانـــدې سیــــورې کــړه

خیر دی مساپر یم د غرمــې پــر ســر ولاړیمــــه

اوښکه د غزل مې د ساحــل د غاړې چــغــه شـــوه

ډوبه مې بېړۍ ده د څــپــې پــر ســر ولاړ یــمــه.

۱۴ / ۴ / ۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو خبرې

ماته د انکار تاته د هو خــــبرې نـــــــه دي زده
تاته د راتلو ماته د تلــــو خبـــــرې نــــه دي زده

ته خو به مانې د وعدو بيا راتــــه ودانــــــه کړې
ماتـــــه لـــــه دروغجــــنو د ګلیو خبرې نـه دي زده

ستا خو به امېل لکه سپوږمۍ په تــتر وزانـــــګي
ماته د ناڅــــيرو ګـــرېــــوانو خبــرې نه دي زده

ته د خم مــــېلمه شه، سر تر پښو د مستۍ ځانګه شه
مــــــاته بــــې لـه اوښکــو د نشو خبرې نه دي زده

زه بې له پښتو نه په ټول ژوند پر بل څه پوی نه شوم
ستا لکه مــــغلــــه د پښـــتو خبـــرې نه دي زده

کابل

۱۳۴۹/۶/۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویر مالت

ته راته خانده زه سلګو سره خوشالـــــه یـــمه

ته پسرلی شه زه اغزو ســـــره خـــوشالـــه یمه

دویر مالت کې دهـــوس دادا نـــــشته قـــدر

دغم موسم دی له غمـــو ســـره خـــوشاله یمه

ستوري دې اوري پـرخې پرخې پر خوب وړي نظر

زه لکه شمعه شوګیرو سره خوشــــالـه یـــمه

دزلفو وریځې وروره بلې دې نه شـــي ډیـــوې

دژمي شپه یم له تیارو سره خوشـــالـــه یـــمه

نا دان قاتل راته په لاره کې کـــــرلـي سپرغۍ

زه لکه دود لویو لمبو سره خوشالـــــه یـــمه

ځومره خوږه شوه په دې چم کې دوحشت ارتـــقا

چې یې ښاغلو لیونو سره خوشالـــــه یـــمه

۱۳۶۹/۹/۳۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

پسرلی ، پسلی شو

پسرلي مې چې کري

ګلابي حورې

پسرلی مې چې دخدای

له مهربانو سترګووري.

* * *

پسرلی شو ، پسرلی شو

هره لويشته دوطن مې

دنرګس ډکه کمڅۍ شوه

هره لښته مې دکلي

تکه شنه دجنت څانګه

غنمي وږمې په زلفو

غرنۍ کوترې راغلې

دهوسيو لونې ناڅې

دشنو دښتو پيغلتوب ته.

* * *

پسلی شو ، پسرلی شو

دلمر سرې تورې يې ښکل کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبوي درنها ناوې

غوځوي دشپې رګونه

کړي دښتو دآسمان کې

دانځرو شنه باغونه

سپوږمۍ سپین رباب اخیستې

رانه ستوري نڅاګر شول.

* * *

پسرلی شو، پسرلی شو

تودوي مې سرې وینې

زور خمار پر عقل ولم

سد مې اخلي دتاک وینې

ګناه کار ساقي ته ناست یم

راکوي جنتي «پینې»

هره پانه دهرګل مې

دې یاغي سر ته پګړۍ شوه

هریو کانې مې ګلاب شو

هره پرخه مې غونۍ شوه.

۲۱/۱۲/۱۳۶۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیزه

نن مې د ښکلې لور د حسن پر سپرلیو

یو بل ګل وټوکید

نن یې د ژوند پنځلسم ستوری را بر شو

د کمځو پر ماښام

نن یې د تاند عمر د لښتې پېغلتوب ته

بل ګهیځ شین شو له.

لور مې نن پیغله شو له

* * *

نن مې وعده وه چې د زړه دوچې د ښتې

د سمسورې غوټۍ جشن لما نځم

نن مې وعده وه چې به ناوې کړم

د کور پنځلسمه سپوږمۍ

نن مې وعده وه چې سلګۍ ورته

د شمعو دودوم

او بلومه د ېوې

خو نن د خپلې بد نصیبې سرې غوټۍ

مو سکا ته کېنا ستم

ما یې د باغ د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې تنکۍ شپې سلام وانه خیست

ما شمعې ونه شوای راوړای

ورکې ډیوې بلې نه شوې

ما یې ترخو شونډو ته

رنګ د خوږو هم ورنکړ

ما یې پر زلفو یو کو چنی پوړنی

نه کړو راخور.

* * *

او نن مابښام چې ټوله ورځ

روژه په خوله

دلوی الله پر عبادت بوخته وه

په دې ګناه چې

په نغري کې

مابښامي ټیپر تر وسوځېدل

موریې له شپې نه

تر سبا ورته غمبوري

په ښپیړو شنه کړل.

هو !

موږ د بچو کلیزې داسې لمانځو

زموږ د ستور داسې دی ! ! !　　　　۱۳۶۹ / ۱۲ / ۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباري جهاني ته (۱)

دهغه دشعر په ځواب کې:

مساپر خیالونه راغلل

مساپر له لرې غرونو

مساپر له لوی سفرنه

یادوي «دماضي پاڼه»

رانه پوښتي دنن وینې.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم ؟

اوس به څنګه ورکړم «زیری»؟

چې به ستړیه مساپره !

هره ولویشته ددې کلي

چې دخدای (ج) له خوبه شنه وه

اوس یوازې دکارغانو

او زاړه شیطان کیږدۍ ده.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم ؟

چې دغرونو ځنګل لوټ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دڅیرېیو ښځې پرې دي
ځالې ډکې له کربوړو
دچنارو په سینه کې.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟
چې دنن مینزو کړې ماتې
دپرون ښکلې هندارې
زموږ بوډۍ مور يې کړه بوره
ټول وطن شهيد شهيد شو
دلته مري دماضي فصل
دلته مري دسبا زړي
شمله ور غرونه مات شوي
راميراتې لوپټې دي.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟
چې مې مري دمستۍ کلی
دلته وير دی خندا نشته
دمرګي لوبه جاري ده
چا خندا راته وژلې
چا مو کور پر انګار وويشت

(c) ketabton.com: The Digital Library

چامو پڅو چړو باندې

دبچیو مری، پرې کړې.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې دنجونوتور وربل کې

سپرلې شین شو دځو زانو

دلته اوس دګودر لاره

داغزو لښکر نیولې

اوس دښکلو دسرو شونډو

هغه شنې موسکاوې مړې دي

اوس دښکلي ریبار ژبه

داغیار پر نوکووتې

دلته لویې دیرې نښته

دحجرو تغر ټول شوی.

* * *

اوس به څنګه ورته وایم؟

چې شهید پلو پر سترګو

دوطن ادکی، ژاړي

رنګوي ددعا څلي

هسکوي دښیرو غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

«زور» له لوړ ګریوانه نیسي

د سرو اوښکو په لاسونو

ترینه غواړي د خپل فصل

د دې شنو دانو مرګونه

چې نامردو بزغلیو کې

د مور څه قدر نشته.

* * *

ته دې ورک سیوري ته ژاړې

زه له خپل سیوري نه ستړی

ته له ځان سره په جنګ یې

زه فلک سره په جنګ یم

راته وایي:

ژمې دړومي

توتکې به بیرته راشي

لکه وړانګې د سپرلیو

په وریښمین وریښمین وزرونو.

* * *

زه وایم:

ای د تیولو ربه !

که ته چیرې توتکۍ وای

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دریا دې وای دا ورځې

ته راتلې زموږ پر کلي؟

لکه وړانګه د سپرلیو

په وریښمین وریښمین وزرونو ؟.

۱ / ۱ /۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاک

چې يې دنيا ته سترګې راکړې

او غونچې غونچې شوې

پر هغه ورځ مې د مور سرې سترګې غوټۍ شوې

بيرته ونه غوړېدې

چامې پر ترېيو او ماشوموشونډو تی، کې نه ښود.

پر هغه ورځ هم دلمر سرې وينې شوې وچې

او يوه شيبه راونه وريدې

شپه شوه ، شپونکۍ ، سپوږمۍ ، د ستورو درمو

وربيو وريو پسې هم ونه وتله

تمامه شپه د مړو سلګيو پرزانګو ويده شوم.

* * *

سهار چې پا څيدم

زموږه د کاله د سرو انګورو نرۍ ونې راته ايښې وه

غو لانځه پر سپيرو او جل وهليو شونډو

ماورته مور وويل.

سيندونه هم مري

اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس هغه څاڅکې دانګورو مې پرزړه باندې

نیالګې ولاړ دی

څو چې لوییږم ښاخور تاک مې

له ژوند سره سم لوییږي

زه او تاک دواړه له یوې ریښې یو.

۱۰ / ۳ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبرې

هر څو مره چې پې مخې دي او ښکلې دي د لبـرې

هـغـــومـــره ستمـــګرې او قاتلې دي د لبـــرې

پو هېږم څو خو نخوره مېـلمنـــې وې درنـــه لاړې

زړګـــيـــه !خپـه نـــه شې نازولـــې دي د لبـــرې

نه لوز، نه يې و عده، نه يې رښتيا ده چـا ليـد لې

دې چم کې دوفا له غرو لـــويدلـــې دي د لبـــرې

زموږ که ځواني اورشوه ددوی ګل له څنو پريـــوت

داهسې پر خپل حـــسن غولېــدلـــې دي د لبـــرې

توبه !الکه د خوار فقير دې خپلـــې غوسې وسوم

درنې دي،پښتنې دي اوښـــا غلـې دي د لبـــرې.

۲۹ / ۳ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي

دلته څوک نور د سپرلیو

د ګلونو او وږمو په سوچ کې نه دي

دلته چا ته نور زموږ د کورونو

د بامو سپینو کوترو ته

دانې ور کول نه زده.

* * *

دلته د ښتو کې د باد له کوچې هیر دي

چې بیا ښکل کړي

په پردیسو وچو شونډو

د لوګرې پیغلې څنې

دلته پر کاله نشته

چې د استړې تو تکۍ پکې دمه شي.

* * *

دلته وینه ، مینه مړه ده

دلته فصل د لمر وچ شو

دلته قتلې دي د عشق او د ځوانۍ

او پیغلتوب د دې سپېڅلو ګناهونو

د جنت ښکلې هنداري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

دلته سا په باغ کې نشته

دلته مات دګل انځور دی

دلته بڼ کې زرغون شوې

دساراوو دزړو بګوو چیغې.

* * *

موږ دمرګ کام کې ژوندي يو

دښکاري ګوتو کې ناځو

دسبا کښت يې رالوټ کړ

دادنن شيبو ديوانو

دپرون پاڼې وروستې شولې

دمړو اودخاپو په لاسونو.

آزادي خووي همداسې

ژوند خو داسې وي کنه ! ؟

۲۴ / ۵ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو منثور شعرونه

مصطفی جهاد ته :

زموږ مړینه -۱-

پرېږده ،

آرام ویده شه !

زموږ مړینه داسې ده

لکه زوکړه مو چې وه

او زوکړه مو

لکه مړینه مو چې ده.

* * *

پرېږده !

هغوی چې د خپلو کورونو

پر دسترخوانونو

ډوډۍ خوند نه ورته ورکوي

ژوندي وي.

پر ېږده !

هغوی چې د پردېو د کابارو

دافینو او الکولو په چینو کې

د لغړو فوا حشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او مر مرینو غولانځو پر غرونه

بوه شپېه خوب

زمونږ د ټېو لو په ژوند نه ورکوي

ژوندي وي.

او پر بېږده !

هغوی چې و باړګنې

د خپلو ناوو پغلتوب

له هغوی نه

په پردیو کټونو کې واخلي

ژوندي وي.

او ،

زه اوته

چې ژوندي وو مړه وو ،

نو ،

پربو ځه

آرام ویده شه !

لکه زوکړه مو چې وه

او زوکړه مو

لکه مړینه مو چې د ه ۱۳۷۰/ ۳۰/۵ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درد -۲-

دپلار مړینه مې ولیده

او دورو نو زړه چاودون هم

لوږې مې ډیرې وزغملې

او تندې هم

خو بوه یې دومره دردوونکې نه وه

لکه:

نشه چې نه وي پوره

او ښیینبه پای ته ورسې.

۱۳۷/۶/۱۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبران هم ژاړي -۳-

ونې ! ولې ژاړې ؟

ښا خونه یې راته غوځ کړل.

چا ؟

ښاخ مې ،

ومې روزه، و مې روزه

چې رالوی شو

تبرته لاستی شو.

* * *

- مورې ! چېر ته ځې ؟

-د خدای کلي ته.

-مګر دالویه نړی ؟

-نړی خو دد بوانو ده.

- مېړه دې شته ؟

- رانه ورک شو.

- اوزامن؟

- لرم یې: قابیل او ها بیل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

- مسیحه ! ته او او ښکې ؟

-اوښکې نه ، وینې.

- دیهودا له لا سه.

ومې روزه، ومې روزه

چې رالوی شو

دښمن ته یې و سپارلم.

* * *

- وطنه ! ته؟

- اودادی زه هم ژاړم.

- څوک دې ژړوي؟

- ملت مې،

ملت مې دوه برخې شو :

- قاتل او مقتول

دریمیګړی نه لري.

۱۸ / ۳ /۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه ـ۴ـ

هغه ورځ مې چې غوښتل

کمڅۍ يې ورته له ګلونو ډکې کړم

دد ښتو او ښو نو ګلان

سيليو پوورل

او نن چې، ګلان بيا راوغوړېدل

هغه نشته..

* * *

هوکې !

زموږ برخه همداسې ده

تېر کال مو چې وېالې

له او بو ډکې وې

زموږ د کلي ژرنده ورانه وه

او اوس چې

د کلي ژرنده بيا ودانه ده

په ويالو کې اوبه نشته.

۱۲/ ۶ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیا

زما زړه تر جهان لوی دی دجهان تنـــګــه سینـــه ده
چې زه نه پکې ځائــیـــږم دادنیا څـــومـــره وړه ده ؟
زه دجـــل دغـــرونـــو تـــرڅ پـــروا ګیـرنه یم دلپو
ســـاقـــي ! چـم مـــې دګوټ نه زده زما بحر پیمانه ده
ما مسیح حیران لیدلی دخپل مورد عفت ســـوال تـــه
ماچې نوم دعشق اخیستی راته لـښتـــه زمـــانـــه ده
موږ ئې څنګ ته دګودر ناست یو پو کوو پکې ساګانې
ګنې داد ژوند ډیوه خـــو لا پخـــوا تـــر ازل مـــړه ده
دتقدیر کچکول پر غاړه مرګ نـــه خیر دهستـــۍ غواړو
دادنیا څـومره لـولۍ ده ، دادنیا څومره سپـیـــره ده .

۳ / ۶ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساپر

څه دښکلو او ښکو ستوری مسـاپـر پـر خاورو خوریم

دچا سترګو نه لویدلی یو تږوتږ ټـوټـې انـځـوریـم

اوس به چیرته پسې لاړشم نا اشنـا کـوڅـې دې ډیرې

دا د زړه تیر به مې څوک وي چې یې زه د شګـو کـوریم

چې یې ټپ په سترګو ړوند کړم ترې سرو بادونو یـوړم

داد چا د نظـــر دودیـــم؟ دادچا د نغـري اوریـــم؟

قتلوي مې چې خوبونو، لیونی خیال مې چـې وژنـــي

دا د کوم پښتون شملې ته د مغول د خولې پېغـوریـــم

ځغلوم آس په دریاب کې، ګر ځوم بېـړې پـــه وچـــه

دا د کوم جنون امسا یم؟ دا د چا د عشق شـــبکوریـــم؟

۱۳۷۰ / ۶/ ۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پياله

دا ځــوانــي مــې صدقه شه ،خو پياله مې تشه مه شه
دزړګــي لپــه چپــه شـــه ، خو پياله مې تشه مه شه
ښه پوهيږم چې مې وژني دابر بنــدې دتــاک پيغـــلې
عمره !يو ځاځکې نشه شه، خو پيالــه مې تشه مــه شه
څوئې څښنم نه تماميږي راته څه دزهــرو سيـنــد شـــو
دادژوند وچه چينه شه، خو پياله مې تشــه مــه شـــه
داد دوه کاڼو دنيا چې دومره ګرانــه پرمــوږ پــلـــوري
لکه دود پر اور خوره شه ، خو پياله مې تشه مــه شـــه
نه په بر دعمر خوښ يم، نه په ګز دژوند خــوشحـــالـــه
ټول دلوځو پښو ناره شه، خو پياله مې تشه مـــه شـــه.

۱۳۷۰ / ۷ / ۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره

دژوند مزي خولنډ شول هغه شپه قــاره چيــرتــه ده ؟

ياران دلارې ډير دي خوملګــرو لاره چــيــرتــه ده؟

کاروان مو دسپوږمۍ تر څنګو بر شو ،خوزمـــوږ مينـــه

چې تاويل ځاروانه !اوس دخدای لپاره چــيــر تـــه ده

ساقي !راځنې وچې شوې ډالۍ ورتـــه دزړه لـــپــې

زموږ دوينو تـرږي داويـــده خمـــاره چيــرتـــه ده

موږه سادګان ئې ددوکو پـــه ژرنـــده دل کـــړلـــو

ای عشقه !ددروغجن ديدن هغه رويباره چيــرتـــه ده

دادومره پيړۍ شپه کې دسبا سبـــا نـــارې چـــې دي

شمه مو دنيمزالو ډيوو تـــر سهـــاره چيـــرته ده؟.

۱۳۷۰/۸/۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کب

سیند لاهمغسې

څپاند روان دی

اوداسپین ږیرې جاله وان

خدای زده

پرکومې دې شګلنې غاړې

خوب وړی دی نه وینبیږي

سترګه مې ورپیده

اوستا دکور کوتره راغله

ستا راکړی ګل ئې

زماشملې نه یووړ

زه پوهیدم چې

نن به داسی وشي

اونور به هیڅکله

درونه رسمه:

بیګاه مې خوب کې

له لاسونو ځنې

کب لویدلی !

۱۳۷۰/۱۰/۳ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

نیمه شپه ده ، نیمه شپه ده

دسپوږمۍ ځانګو ته ناست یم

یو څو سیوري راته ناځي

لکه ډمې عربانې.

دجنت پیالې ئې راوړې

څه وریښمینې پرېښتې دي؟

رانه اخلي تاج دعقل

دجنون جوغه ئې راکړه.

* * *

اوس دزړه پر پاڼو لیکم

ستا ددوه ستر ګو غزلې

لکه خدای چې مینه لیک کړه

دادحورو په لاسونو.

جنوري ۱۹۹۱ مسکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څانګه

دکومې شپې بله ډيوه ئې څانګې؟

چې مې دزړه په کور خوره ئې څانګې !

لږ صبر وکړه چې وزګار خوشمه

څنګه بې صبره پيمانه ئې څانګې؟

شيبه دژمي دراتلو خونه ده؟

داسې چې بيا کږه وږه ئې څانګې !

نه چې ياغي شونډو مې وکړ تېری؟

له شرمه بيا چې تکه سره ئې څانګې !

څنګه دعشق پر قيام نکړم باور؟

چې راته سيوری او شمله ئې څانګې !

دوخت سيلۍ دې رانه وړای کله شي

دپښتني کور ميلمنه ئې څانګې !

جنوري ۱۹۹۱

عشق آباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او غر

تاسو مې پېژنئ؟

زما د تن هډوکي

او د خاورو په رنګ مسته وينه

زما د غرونو د هستۍ نښې دي

ما مې د غرو له تيو پېۍ رودلي.

زما د کور د بام بو تۍ له پاسه

غر ولاړ دی

او په انګړ کې

هر قدم ته د ښېرېو ونه،

په هر يو ښاخ کې يې

د لمر د زېږېدلو کيسه

او شين آسمان يې

خپلو سترګو ته

له پانېو نه

رانجه پوروي.

ما ته د خوب او ستړيا

چم نه دی زده

تيارو ته ستوري،

سيندونه هم مري   اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسبا بر بنډو پیغلو ته

لمنې ګنډم

او کرې ورځ ستګې په لار تیروم.

سترګې په لار یم

خو د څه لپاره ؟

نه پوهیږم !

وه چې زما تر سیورې ها خوا

دادنیا نن څو مره ښکلې ښکاري

دریغه !

له شرمه راته پاس

دکتو وس نه لري.

۲ / ۱۱ / ۱۳۷۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغنمو وړی

لوی احمد شاه بابا ته:

(۱)

دغنو وړی زما د پېګړۍ څانګه

دغنمو وړی زما دغرونو ژبه

دغنمو وړی زما دماضي درمند

دغنمو وړی زما دسبا توره.

❋ ❋ ❋

دغنمو وړی زما داوښکو ته‌کی

دغمو وړی زما دموسکا پانه

دغنمو وړی رنګ دښاپیریو

دغنمو وړی زما دیار سندره.

❋ ❋ ❋

دغنمو وړی لمر دشپو دتیو

دغنمو وړی سیوری دغرمو مې

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغـــنـــمـــو وړی وږم د ســــپـــــرلـــــيـــــو

دغنمـو وړی تـــن د شـــنـــو خـــيـــــړيــــو.

* * *

(۲)

دغـنـمـو وړی پـاس پـــر شــــمــــلـــې شـيــن شـو

طـــلائـــي تـــاج ئــــې نـــســـكـــور كـــړ لـــه سرونو

دغـــنـــمــــو وړی شــــنـــه دويــــاړ جـــنــدړه شـــوه

لــــكـــه ســـره ويــــنـــه آيــت دپـــانـــې پـت شو.

* * *

دغـــنـــمـــو وړی تـــوره دبـــريـــښـــنـــا شـــوه

ددښـــمـــنـــو وريـــځـــو ګـــيــــډی ئې كړی څيرې

دغـــنـــمـــو وړی زمــــاد غـــرونـــو بـــاد شـــو

لــــه هــــيــــبـــت نــه ئــــې زمـــرو ګيدړې راوړې.

* * *

دغـــنـــمـــو وړی ويـــنــــه دغــــيـــرت شـــوه

پــه كـــكـــرو كـــې ئـــې اور دايـــمـــان پـــو كـړ

دغـــنـــمـــو وړی زمـــا دپـــلار شـــمـــله شوه

تـــيـــتـيـد ل ئـــې لـــكـــه ستـــوری چيرتـــه نـــه زده.

* * *

سيـنـدونـه هم مــري اســـحـــاق نـــګيـــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغـــنــمـــو وړې اور شــــو پـــــرنـــا مــــردو

هـــره لـــويـــشتـــه ئـــې تـــنـــور كـــړه پـــر بـــګوو

دلمـــــر بــــنې ئـــې له لـــويـــد يـــزې ســـيلۍ خپـــل كړ

د شمـــال دبـــاد تـــرخـــه ژبـــه ئـــبـــپـــرى كـــړه.

* * *

دغـــنـــمـــو وړې ټــول هـــيـــواد شــو

دغـــنـــمـــو وړې ټـــــول ولــــس دى

دغـــنـــمـــو وړې زمــــا دوطــــن هـــســـك شــو

چـــې تـــر غـــاړې ئـــې دبـــــل لاســـونه لنډ دى

* * *

دغـــنـــمـــو وړې زمـــا دپـــګـــړى خـــانـــګـــه

دغـــنـــمـــو وړې زمـــا دغـــــرونـــو ژبـــه

دغـــنـــمـــو وړې زمـــا دمـــاضـــي درمـــنـــد

دغـــنـــمـــو وړې زمـــا دســـبـــا تـــوره.

۱۳۷۰ / ۱۱ / ۳

كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښت

دزلفو شپې دې راوړې خونسکورې درنه نه شي

ته ګوره هغه کړې وعدې نورې درنه نه شي

بلد نه یم په غېږ کې دسپېځلې ګناه چیرې

دا شونډې وچې روږدې دې سمسورې درنه نه شي

ما څښلي کله نه دي ساقي تور شراب په جام کې

ستا سترګې تکې سرې ښې دي چې تورې درنه نه شي

کمځې دې راته دارکړه چې منصور شمه ژوندی شم

وېرېږم له هغې نه چې منګورې درنه نه شي

له وربځو نه خیر نشته کښت مو هم له سینده لېرې

سپرلیه ! څوغوټۍ دي چې کمزورې درنه نه شي.

۱۳۷۱/۱/۱۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباری جهاني ته «۲»

د هغه د شعر په ځواب کې.

مادرته نه وې چې یــــاغـــــي شـــــو اولـــــس؟

مادرته نـــــه وې چـــــې ژړېـــــــږي وطـــــــن؟

مادرته نه وې چې نـړېـــــــږي غـــــرونـــــــه؟

مادرته نه وې چې ورانېـــــــږي وطـــــــــــن؟

* * *

مادرته نه وې چې د کار غـــــــیو ســـــــیوری

تاج د شیطان شولو ټوي پـــــــربښتــــــــې؟

مادر ته نه وې چې د حـــــــورو حـــــــسن

پړه موپلوري، خرڅوي پـــــــربښـــــــــتې؟

* * *

مادرته نه وې چې د نـــــــــن سنــــــــدره

غریبه اوښکه شـــــــوه پهـــــاوروســـــــوه؟

مادرته نه وې چې ډیـــــــوه د ســـــــــــبا

ماته هنداره شوه په کـــــــــور وســـــــوه؟

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

مادرته نه وې چې هـــادرنــې لــوپټې
داوراو وينو پـــر ګـــودرزانــــګي؟
مادرته نه وې چې ها سپېڅـــلې تـــسبې
د څو لـــو ليـــو پـــر تـــټر زانـــګي؟
ما پـــو زخـــمــي تـــن دوطـــن ژړلـــو
اوس لـــه وطـــن نـــه وطنـــونـــه جوړشول
مـــــايــــې لايـــو درد دواکـــړی نـــه و
اوس يـــې له هـــر ټـــپـــه ټـــپـــو نـــه جوړ شول

* * *

تـــه اويـــې مـــه ژاړه جـــوړيـــږي وطـــن
زه ويـــم چـــې نـــه يـــې نـــا خبـــر ښـــه يـــې
تـــه وايـــې اوردی بيـــا ګلان دی پســـې
زه ويـــم لـــه دې اوره بـــهـــر ښـــه يـــې.

۱۳۷۱ / ۱ /۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې پر کاله

اوښکې د شېبو که د کلو وې په سر واوښـــــتې

لپه وې اوبه، که په نېزو وې په ســــرو اوښتې

ټول عمر باران و ،یــــوه شپــــه مو رڼه ونه لیده

پوه نه شوو د ژمي که سپرلو وې په سرو اوښتې

نه به وایې ژبه دغه ګونګ زړګی شاهد خـــودی

لښتې د کمخو که توپانو وې په سرواوښتــــــې

خیر که مو سر لاړ د پېښو پل مو ژوندی پاتې دی

څو ورځې کانې په قافلو وې په سر واوښتـــــې

سترې نه شوې غاړې زموږ اودا پځې چړې ددوی

وینې پر کاله د پښتنو وې پر سر واوښـــــــتې

۱۸ / ۱ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېديا

سپېره ببېد یاده پکې پل د بنیا دم نشته

یوځو پېر ېان دي له پردیو غرو راغلي

بربنډ ېږي ، ناځي ،ناځي

چې تیاره شي بیا سینې پر خپلو میندو سړوي

پرخوا ړه خوب پر ېوځي.

* * *

دزهروونه ده ولاړه

پر بېزو ادې یې سیوری کړی

بېزودزهرو پرګي خوري هره ګړۍ ورځنې حمل اخلي

دورځې دیرش، څلوېښت ځوانان شي

بیا قتلېږي

خو بېزوادې پرګي خوري

اولګېاده هره ورځ نوي بچېان زېږوي.

پېرېان ګډ ېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبيزو ادي په ويرا و پر خواريو خاندي

چې شپه تياره شي

بيا سينې پر خپلو ميندو سروي

پرخوا رړه خوب پريوځي

سپېره ببېد ياده پکې پل دبنيادم نشته

۱۳۷۱ / ۱ / ۱۹

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله

زه دې د کومې ښې ځوانۍ په خاطر؟

ستا د نیمګړې مینې

د سمسور تیا په هیله

پیالې په سر واړوم.

او زه دې کومو مهربانو سترګو

ته شین غزل ولیکم؟

پیالو ته شونډې

د غزل زلفو ته لاس نه ورځي

کله چې زړه کې مې یې.

۱۳۷۱/۱/۲۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ

شیخ بې نعمې ګڼه برې

شیخ د جومات کړکۍ ترلې دواړونو د ښوالو ته ناځي

شیخ د خپل عشق د باکرې مور

له تیونو نه شراب څښلي دي.

* * *

شیخ لکه سپینه پاغونده

بادونه یوسي

بېرته راشي

او خپل مست سیوري ته ښه وخاندي

شیخ د کو کنارو ګلان و ټومبي په تورو څڼو

شیخ توره شپه شي

په غلا غلا د زلیخا د مخ پوړني پسې لاس غځوي.

شیخ بې نعمې ګڼه برې

شیخ د خپل عشق د باکرې مور

له تیونو نه شراب څښلي دي

شیخ تورو څڼو کې ټومبلي

د کو کنارو ګلان.

۹ / ۳ / ۱۳۷۱ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګړۍ

ګړۍ پېړۍ ده چې د نيمې شپې له ټکي ځني نه خوځېږي

ستوري سو ځي،

شمعې مري،

د ترږمېو لېونۍ د زنداني شپېو د ژوند خړې آينې ته ناځي

کاڼه په لارکې د مېږيو د راتلو شپېو ته غوږ آيښې دی

* * *

د دوو دښتو د کمڅو پر سر سپوږمۍ بندي ده

او مساپرې پښې د غوږ ګود کاله پر لوري لاره باسي

متې زخمي دي،

بې نو کانو ګوتې څڼو کې د شپې پاتې دي

ړوند د ګلونو د رنګونو تماشې ته ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ګړۍ زموږ د ژوند سپېڅلی او محکوم کلام دی

ګړۍ، بیړۍ ده چې کږه ملا سمولی نه شي

ګړۍ غریبه

د پیړیو د سکون پېټی په سر ګرځوي.

* * *

کاڼه په لار کې د میږیو د راتلو ښکالو ته غوږ ایښې دی

ړوند د ګلونو د رنګونو تماشې ته ناست دی.

۱۴/۳/۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پو ښتنه

دو مره قدرى ياد شي چې ېو څه خودې په تــــلــــه ووې

پوه نه شوم قسم دى چې تا څه ووې مــــــا څـــــه ووې

ټوله شپه رښتيا دې پټ دزړه کورکې ســـــاتلــــى وم؟

يو غلچکى خوب و په کاله مې تېــــــر بـــــده ووې

ستا دنظر تندر ته مې ټول خوبـــــونــــــه درمند شول

چاراته له ورېځو نـــــــه خـــبر دبــــــارانــــه ووې؟

ويښ وم که ويده وم خداى زده ډېرې مودې تېرې شوې

مينه دې له زړه وه او که هسې دې په خـــولــــه ووې؟

کړې مې وعده وه چې دې بيا په کــــلي نه درځــــــم

هېره وه له ما نه خوريښو د ګرېــــوانــــــــه ووې

وپوښته رښتيا ترې کوم مغول دې چم کې شتــه که نه؟

څومره سپکې سپورې مېلمانه ته پښـــــتانه ووې؟

۱۳۷۱ / ۵ / ۱۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داکلی. داوطن

کلونه تېرشول، ځواني مري

او درنګونو سپرلي

زموږ پرسوي او غريب مالت

ګذرونکړ.

ورېمو د ستړي شپون

دځنو په ځنګلونو کې نڅاونکړه

دتورو دبنتو دکېږديو دوريو ژبې

بيا وچې شوې.

* * *

بيا مو دکلي دچنارو

پرنيم سوېو تنو اوربل شو

دشنو غنمو دوربښمين فصل کمڅيو ته يې

رنګ بيا د لوګيو ورکړ

بيا يې د ستورو سره ټوکرۍ

دتورو وريځو

دشيطان مريې ته وبښله

* * *

کلی ، وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاد شپلیو د میخونو جنګ کې سا وباسي

کلی ، وطن مو

د څو تورو تجمل ته

بیا له سره قربانیږي

هرقاتل یې

دزخمي ځان له هډوکو ځنې

لاستې د «بیرغ» اخلي.

* * *

زموږ سرونه

زموږ وینې

دشنو چرسواودبنګو هغه شنې دانې دي

چې دودوي یې «باباقو» ملنګ

دغم او دستړیا شیبه کې.

۱۳۷۱ / ۴ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنازې

وربځو دستورو جنازې ښخې کړې

بیا پر دې غرو

درنو ستورو دنارنجو ګلان نه وریږي

راته د ستړو مسافرو پښو پل ورک شو.

* * *

هره شپه مې ځوانې مړې تندرونه وژني

هره شپه د ځوانو مړو جنازې ښخوم

خدای زده

دې لار کې چېرته روغه ښځه شته او که نه ؟

چې راته غېږ پرانیزي

څادر مې باد وړی دی !ږ

۲۶/ ۴ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی – دېره

ماته د کلي مازيګريو ځلي بيا وخندل

دمروور وربمو پېغلو مې د شونډو جل وهلې پانې بيا ښکل کړې

کلی مې بيا لکه دوينې دزړګي پر فصل وبهېده.

* * *

د پلار حجره لکه کنډر پرته ده

نور ترې د سترو بزګرانو دچلم دودونه نه راخېږي

نور يې انګړ کې د ښاغلو مساپرو د څپليو د ګل مېخونښې هم نشته

له ماتې ملايې نړېدلي د سنځلو نازولې څنې

او پلار ېوازې د کابل په هديرو کې مساپر پروت دی.

* * *

بيا مې د کلي د آذان آواز له خوبه ويښ کړم

آذان پر کلي باندې خور دی خو په غږ کې هماسې

د سپين ږيری «بلال» سوز نشته(۱)

ټول د پکول شاته لمونځونه کوو

او دجومات محراب له ما نه د «بلال» سپينه پګړۍ غواړي.

سينـدونـه هم مــري اســـــحــــاق نـــــګيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• * *

کلی هماسې له دیرونه ډک دی

دکلي لارې دزلمیو درنو درنو ګامونو لاندې سا اخلي

خو ګودرونه رنګ دي

دکلي پېغلې انګېرونو کې د نیازړې څرخې تاووي

او زه لګیا یمه د پلار زړه دېره چلوم

۱۸/ ۶ / ۱۳۷۱

- دشاعر منظور مشر تره مشهور دیني عالم مولوی عبدالحی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه

کرلي مې جانان دي په اورنو کې ګلونه

زه هسې لټومه په ګلونو کې ګلونه

زاهده رانه کېږي چې ماښام قضا ګانې

ليدلي مې د زلفو ماښامونو کې ګلونه

وږمې وې نابلدې د کمڅو له غرونو راغلې

زرغون مې شول د کلي په خوړونو کې ګلونه

هر ګوټ سره ګلاب شي تکې سرې د پېالو مورګې

جامونه په ګلونو کې، جامونه کې ګلونه

په شونډو کې موسکا خويوه وکوه جانانه!

سپرلی شه غوړوه مې په زخمونو کې ګلونه.

١٣٧١ / ٧ /٢٥

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «آدم» وصیت

زه «آدم» یم زه «آدم» یم

له جنته شړل شوی

پردې ځمکې بادشاه شوی

ورور دې ورور پ؛ کاڼي وويشت

نازولی زوی مې مړ شو.

* * *

زويه ! زرکاله پوره شول

یو څو ورځې دې مېلمه یم

څو خبرې درته کړمه

نن به یم سبا به ځمه.

* * *

دغه سپین مزی دروا خله

د پستو پستو وربښمو

پکې حک مخ دنبیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمله وو بادشاهانو
پرښتو وو دی او دلی
له جنته دی راغلی.

* * *

خو وښته زما دریږي
او همدا جنتي مزی
په بوه تابوت خوندي کړه
ورته جوړ قفل او کلي کړه
ځو چې ته يې او دنياده
پر دښمن غلبه ستاده.

* * *

داګوتمی مې هم درواخله
درته وبه ښيي لارې
دا «میمون» آس مې هم ستادی
ورسره بر ښنده توره
هر بری د ستا بری دی
هر زورګیر د ستا مريي دی.

• * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ننبې د ستا ننبې

زما لکړه ستا لکړه

زما لاره دستا لاره

زما چاره د ستا چاره

خوورو ستی، خبره واوره

وینه توی زما دزوی کړه

دمظلوم زوی په بدل کې

زویه ځه ته هم قاتل شه !

د «آدم» د غاړې ګل شه !

۶ / ۹ / ۱۳ ۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احمق په لټون

اوربدلي مې کیسه ده خدای زده کله
له ملانه، له عامي نه که له بله
یو سپین ږیری چې یې وخت د ځنکدن و
په هوښیاروکې هوښیار او عزتمن و
خپل زامن یې کړل پر ځان باندې چاپېره
وې خبره درته کړم چې نه شي هېره
څه چې شته نیم یې په ما پسې خیرات کړئ
څه یې وېش نیم څه یې پخه او څه یې سقات کړئ
نیم یې ورکړئ د کوم ځاس نامي دله ته
کوم احمق، نادان، رذیل، حرامزاده ته
چې په نوم د حماقت ترې څوک برنه وي
دغه نیمه برخه ټوله دې دده وي
سړی مړ شو د خیرات کتوې بارشوې
ګېډې ډکې د دارا او د ناداراشوې
زامن ټول شول مصلحت یې سره وکړ
د احمق سړي لټ--ون ته یې زړه ښه کړ
وې فرض کړی م--و بابا پر موږ داکاردی
پسې ګرځو په دې ښار که په بل ښاردی

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوندې وي چې په دې کار کې کوم حکمت وي

د سپين ږيرو خو په نېکو مصلحت وي

زامن لاړل نيمه برخه يې تر ملا کړه

په شپو شپو يې خپل زاړه کلي ته شا کړه

دا احمقو يې ښار له هر لاره

پسې تلل له يوه ښاره تر بل ښاره

لټوه هغوی احمق چې ښه شا خدا روي

احمقان خو ګڼې هر چېرته بسيار وي

خو شاخدار احمق هېچېرې پيدا نه شو

څو چې سريې د پايتخت په کوڅو وشو

دوی له ورځو يوه ورځ ليدل په ښار کې

چې راجوړې دي مېلې په هر بازار کې

هرې خوا نه راټول شوي ښه ځوانان دي

څوک يې پيغلې، څوک زاړه، څوک هلکان دي

د چا شونډو کې موسکا وې دي غوړېږي

څوک تندی پرزنګنو وهي ژړېږي

يو خو اسازدی، پايکوبې ده او خندا ده

بله خوا چغې ناري دي او ژړا ده

چا کړه شمله پر سر ايستي زبونې کړي

ورو نه ګرځي په مېلو کې هورې دورې

سيندونه هم مري اسحاق ننګيال.

دوی لیدل هغه کانې چې نه وې چېرې

دوی لیدل چې د مېلې په هغې خواکې

تخت ځلېږي درنګونو په رڼا کې

پکې ناست یو عزتمن سړی دی ګوره

چې وریږي پرې ګلان له هر لوره

طلايې تاج يې پر سر لکه دلمر دی

تیار سی ورته سردار دی که لښکر دی

جوړ ټولګی ورته ولاړ دی د ساقیانو

ښکلې پېغلې او پکې دي دزلفانو

د مېلې پر بله خوا بله کیسه ده

دوی لیدل چې هلته بله هنګامه ده

دوی لیدلو بو سړی چې عزتمند دی

له یوې پښې له ونې نه ځوړند دی

څوک يې سروهي په سرڅوک په سوکانو

نه زړه سوی د جنکونه د ځوانانو

له ما شوم نه هم خیرات د خپل سرغواړي

خو وهي پکې هر څوک د لاس سوبارې

بیا په لته د دلیل او د برهان شول

له بو چا ځنې یې وکړل تپوسونه

چې رانښیه د خدای پار دی دلیلونه

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیـــوه مـــــوولــــې دومره هر کلــی کـــړ؟

او له بل ځنینې مو جوړ د کوڅې سپـــی کــــــــړ؟

وې هغه چــــې اوس د تخـــت پر سر مستــي کړي

پـــس له دې نه ې به پر موږه بـــادشاهــــي کــــړي

او دابل چـــې تـــا لیــــده ســــر پــــــه ژړاو

یــــو ساعـــت مخکـــــې زموږ پر ســــر بادشاو

موږ دنـــوي هــر کلــی کـــړو څــــه چې غواړي

بیا چې زړو شو نــو وهـــــو پکـــې ســـوبـــاړي

دبابازامـــنو ووې چـــــې مــــو ومـــــــوند

ها احمق چې مو په ټول جهـان کې نــــه مــــونـــد

د شاهي په باغ کې ناســـت نــــه ګــوري منـــي

ښـــه پــــوهیــږي د سبــــا ســــو بـاړي ویني

نیمه برخه د بـــــابـــا یــــې رابـــهـــــر کـــړه

بیا یـــــې ټـــولــه دبـــــاد شـاه په لاس کې ورکړه.

۱۳۷۱ / ۱۰ / ۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاه او معشوقه يې

تېره هېره زمانــــه کـــې يـــو باد شــــاو

نــازولـــی پـــه هـــر مـــلک ددې دنـــيـــاو

خـــدای ورکـــړې دبـــدبـــــه د تـــاج او تخت وه

پـــه هـــــر ځــــای ورتـــه ګـــونډه اوښه د بخت وه

خـــزانـــې يـــې وې د شـــتـــو وتـــې لـه شماره

هر خزان يـــې ښـــايستـــه ولـــه بـــهـــاره

نـــه کـــمـــی و دلښـــکـــرونـــــــــه دزرو

نـــــــه کمبـــــــو د پـــکې د مينځو اونو کرو

شماريې نه و په حـــرم کې دبـــې بـــېـــانـــــو

نـــــه دښـــکلـــــــو معشــــوقو نه د ساقيانو

هــــــــــر محـــل يې ددنيا پرســـــــر جنـــت و

رب ورکــــــــړی لـــــــــه ازلــــــه داعزت و

دبادشاه په دلبــــرانـــــو کـــــې يـــــوه وه

چې په ټولو کې ښـــــايـــستـــه لـــــکه ډيوه وه

لکه حوره هسې ښـکلـــې نـــــــازولـــــې

ته بـــه وايــــې له جنـــتـــــه ده راغـــلـــې

چـــــاليـــدلـــی داســـــې حسن چېرې نه و

ډېر شاهان يې په ليـدو پســــــــی ړانــــده و

سيـنـدونـه هم مــري اســـــحـــــاق نـــــګيـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبـادشـاه ټـولـه هستـي ددې هستــــي وه
دشپې ورځــــې پايکوبې وه بـــد مستــــي وه
دغه نورې معشـــو قـــې، نـورې بي بـېــــانې
ورته ټولې دپـــــښــو خــاورې وې خوارانـــې
پــــو ويـــښتــه ددې او داټـــولـــه دنـيــا
بــدلــوه کلـــه دداســې عشــق بــادشــــا
يوه ورځ يې په شپـــو د بــــد مستۍ کـــې
دخوندونو اورنګونـــــو په ځـــولـــۍ کــــې
سرې د ناز شونډې راپــــــرانيستـــې اداتـــــه
څـو خبـــرې وې چـــې ويـــې کـړې بادشاتـــه
وې پلانې حـــاکـــم دې ډېر درتـــه خايـــن دی
تـــه پـــــو هــېـــږې نـــه خـــو ما تـــه مبيـــن دی
* * *
چـــې خيـــمـــه د مستـــۍ ټـولـه شوه سهار شو
د مظلوم حاکم تياري خـــونـــې تـــه لا رشـــو
پس له څو ورځو پو ښتنـــو احـــــوالـــونــــــو
پس له ډېرو تحقيقونو، تپـــــــوســــــــونـــــو
شوه معلومه چې تقصير د حاکــــــم نــــــه دی
تش تومت د معشوقـــــــې د ترخـــــه ژبـې دی
پس لـــــــه هغـــــــې باد شـاه ډېر ورنه خپه شو
سيـنـدونــه هـم مــري   اســـــحـــــاق نـــــګيـــــــال.

سلطان لاړه درباریانو ته جرګه شو

وې که څه هم ډېر پردې ښکلې مین یم

خو والله چې پر هغې پېښې غمجن یم

زه وېرېږمه که بیا هم داسې وشي

خدای خبر چې ددې ملک چارې به څه شي

درباریانو ورته وویل سلطانه

نورې مه منه خبره عالیشانه

بادشاه ووې نا ممکنه ده ملګرو

چې ځان منع کړم د هغې له خبرو

* * *

یوه شپه بادشاه دربارنه رابهر شو

معشوقې سره ملګری په چکر شو

بر بېړۍ سواره روان وو په دریاب کې

معشوقه یې کړه ګوزاره په تالاب کې

معشوقه لاړه خو اوریې د عشق بل و

لګیدلې د بادشاه پر تش ګوګل و

بیا بادشاه شېبې پر اوښکو لندولې

اوښکې څه چې یې سرې وینې بهولې

باد شاه هسې خوار وزار او تور کمند شو

چې ګوزار د عشق او مینې له سمند شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاهي يې په نظـــر لکـــــه زنـــدان شـــوه

چـــې د عشـــق دنيا يې ړنګه په جهان شــــوه

دربـاربــــانـــو ورتـــــه ووې ای امــــيره !

ای زمــــوږ د ســـرو سيــــور يــه ای زهيــــــره !

اوس چې مرې ورپسې ولــې دې غـــرقـــاب کـــړه

خپـله مينــــه دې لاهـــو پـه دې دربـــاب کـــړه

بـــادشـــاه ووې ورتـــــه ای عـــا ليجنـــاب

زه خـــراب نـــــه يـــــم نـــــه ملک زما خراب

۲۹ / ۱۰ / ۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر قبر مې

مامې د اخپل قبر په سترګو ولید

قبر ،

زما د سفر نوې بيړۍ

د وچې ځمکې سمندر کې غړوې د مسا پرو د مسا پرې شپيلۍ

او قبر کښونکي

سترې سترې رانه پښو ځنې ځپلۍ وباسي

* * *

بربنډې پښې ، سپينې جامې پر غاړه

زه مې د خپلې جنازې پر سر ولاړ يم

د ملا غږ ته مې غوږ نيولی

چې بلوي مې پر ګناه د ثوابونو ځراغ

زه ورته سرې سترګې ژړيږم

وايم دروا غدي

ملا مه يې وايه !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کور او کلي نه مې ساندې خيږي

ادې دزوی چيغې وهي

بچيان دادا بيرته له خدايه غواړي

دچا په خوله کې چيرته نشته چې شاعر مړ شوی

اودلته زما په جنازه کې

يو شاعر

خپلې مير منې سره ناڅي اوسندرې بولي

۱۳۷۱ / ۱۱ / ۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر

څنګه سرې ږلۍ په سروا خیستم؟

زماد لاس خولو فصل نه یو شین بوټې راپاټې نه دی

چیرنه یو ژیړ وږی هم نشته چې یې پاس پر پټکي کیږدم

له ګودر څنې په بر بټو کې موسکی تیر شم

په مخه لاړشم، شاته وګورم

پرښکلي آشنا بیا دیوې بلې وعدې زیرې وکړم

ږلیو څه ونه کړل؟

بزګر لګیادی له خپل لور سره خبرې کوي

بزګر ژړیږي

او وریو ورته غوږ نیولی.

۱۳۷۲ / ۱ / ۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړيواله

بنګړيواله توړې بيا پر کلي راغله

بنګړيواله شرنګ پرولو ،

د ښايسته رنګونو ځانګه

بنګړيواله زموږ د کلي

د زلميو د « طالعو » د نازکې غوټې ورېم

بنګړيواله زموږ د کلي

د پيغلو ټو د اختر د شيبو زيرې.

* * *

بنګړيواله توړې راغله

رنګه بنګه سانيولې

په پښتو پښتو ږګيروويې

د هر کانې تپوس وکړ

خو زموږ د کلي لارو

د پرديسې بنګړيوالې

سيندونه هم مري   اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش دخولې سلام وانه خیست

وې یې: هو ! رښتیا زړه شوم

دغو سترګو رب وهلو

خدایزده چیرته

بیا پر کومو نابلدو کوڅو سرکړم؟

* * *

بنګړیواله توری تم شه

حک حیرانه پښیمانه

بنګړیوالې په لستوڼي

دښو دوړې جارو کړې

هردیوال یې ددې کلي

له خواږه نظره تیرکړ

وې یې: نه ، کلی همدادی

داکوڅې هغه کوڅې دي

خو حیرانه یم چې څنګه

نن مې پل پکې پردی شو؟

* * *

بنګړیواله ړنګیدله، بوګنیدله

چې له لرې زموږ دکلي

پخوانی ښار وښکاره شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو اشنا سلام يې وکړ

اودانه يې دانګورو

دبوډۍ په خوله کې وکړه

وې يې: ځه نو بنګړيوالې

ځه ورځه پر مخ دې ښه شه

اوس نو هغه کلې نه دی

اوس هغه بيبيانې نشته

اودښکلو مړوندونه

ډير کلونه شول چې پرې دي.

۱۱/۱/۱۳۷۲ لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېچ

...خو تريخ دزهرو جام دی

نه څه سره لري نه سپينه

نه يې رنګ شته

نه يې خوند شته

نه يې پاتې شته نه مړينه.

* * *

عجيبه ډالۍ يې راوړه

پرښتو ، دجنت حورو

شپيلولي راته هډوکي

قتلوي سرتوره مينه

سين دزوو دی تربڅاخي

وريتوي دزړونو وينه.

* * *

اوس به هيرېږئ؟ څه يې وکړل؟

ها لو بګرو دباغونو؟

يوه وښوده په ګوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل يې دل کړه پر غاښونو.

* * *

اوس يې غچ له موږه اخلي

ږدي موژرندې پرسرونو

ورشه غوڅه دې کړه ونه

راشه وادې خله غنمينه

نه يې رنګ شته

نه يې خوند شته

نه يې پاتې شته نه مړينه

قتلوي سرتوره مينه

وريتوي دزړونو مينه

...خو يو تريخ دزهرو جام دی

نه څه سره لري نه سپينه (!)

١٢ / ٢ / ١٣٧٢

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپیرۍ

دغره په لوړه څوکه ګورئ

چې د ستورو د هیلیو تر ښکلو لاندې

زما د مینې ښاپیرۍ ناسته ده

چیغې وهي

تُندې اخیستې پرې باران نه اوري

په تور وربل یې

د چندنو پاڼو اور واخیست

غزل وسوځید.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

څومره درنه او پښتنه ده اوښکه

اوښکه د زړه له نازولي کوره راغله

زما په لپو کې راپرېوته

او به او به شوه

او زه لګیا یم لوړې لوړې څوکې ته

په لپو کې او به خېژوم

څوکې ته ورسم نږدې شم

بیا د ځمکې تل ته ولوېږم

او به او به شم.

ښاپیرۍ تنده وژني

او زه او بو وړې یم !

۱۶ / ۲ / ۱۳۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاني بلبلې

سیلاني بلبلې لاړې
نور د باغ د خوب په سین کې
د بلبلو د سرو ژبو
د شنو چیغو تصویر تت دی.
نور د باغ د سرو ګلونو
د بلبلو د سرو شونډو
نازولې مینه مړه ده.
نور د پاڼو پر کمڅیو
سهارونه د سپرلیو
چیرته پرخې پرخې نه شول.
« سرله سره پالنګه هسک کړه فتح خانه
لویه خدایه ، سیلاني بلبلې والوتې له باغه » .
سیلاني بلبلې لاړې
نور پر آس د ننګیالیو
د پګړیو د شملو
د لوړو لوړو
آسماني غرو پته نشته
نور د برېتو پر سرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه تاوه

دپښتون

اسرافيلي شپيلۍ کښه ده

نور هغه ډګر مات شوی

او پر غاړو دپردیو

هغه مستې

سپينې تورې لښتې نه شوې

« رابيا » بله ناره وکړه:

« سر له سره پالنګه هسک کړه فتح خانه

رابيا ګلې پونده ورته کړه سپره شوه » .

۱۳۷۲/۳/۳۱ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

روږده

زړه شړلـي يم لـه كـوره اورمې بل دى په كاله كې

لږ مې پرېږده چې ويده شم ستا دزلفو په ځنګله كې

سترګې ستا سترګو كې لامبي ملامت رابانـدى مه كړه

تنده كله ماته شوې دكبانو په وياله كې؟

ما دمات زړه له هر شرنګه دشنو چيغو مالت جوړ كړ

نه دى نوم وځي له زړه نه، نه مې شپه كوي په خوله كې

دسينې پر باغ دې تلم ستا دګريوان قراول تم كړم

اوس نو پرې چې مې زيندۍ كړي ستا دغاړې اميله كې

چې په پټه دې خوله راكړه تا په خپلو لاسو غل كړم

نن سترۍ وي سبا درمند روږده داسې كوي غله كې.

١٣٧٢ / ٤ / ٣

كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنده

دفردوس دعیش کوربه دي

غرقوي دنیا تر نوکو

خو لاتشي مړی غواړي

دسوالگر ساړه نغري نه.

* * *

دسوما جامونه لاس کې

زموږ دوینو لامبو زن شول

نه سړیږي ، نه ماتیږي

دمړو ماشومانو تنده

۱۳۷۴ / ۴ /۲۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د دویشت کلن ځوان وراره شفیق الله متین په شهادت

ویرنه

خلکو ګوري چې پر کور مې دغم اور لکه غر پریوت
دفلک خونړۍ لاس مې لکه تبر پر سر پریوت
هریو کاڼې مو قاتل شو راته بېل بېل پر در پرېوت
د سرووینو په کاله کې بیا دوینو ګودر پرېوت
څه درانه چنارته ناست هم د مرګي پرې خنجر پرېوت
یو روڼ لمر مې د کاله و ، سحروخوت سحر پریوت
مرګه څومره ګناه کار یې ورانوې دعزت کلي
له بې پتو ځنې تښتې ړنګوې دعفت څلي.

* * *

خدایه څنګه به شم صبر څنګه اور مړکړم په زړه کې
زیږیدلې یم لویږم دادویر په زنګانه کې
چیرته اور چیرته توپان وي راته سم ووري کاله کې
غم زما دکور کوربه دی ، مرګ مې ناست په دالانه کې
نه په غیږ کې دنیا لوی شوم نه په غیږه دنیکه کې
پرون پرې دپلار مرۍ شوه نن سا ه قتله په وراره کې
څه دغم په ورځ پیدا یم څه دغم په ورځ به مرمه
لویه خدایه لویه خدایه ! داڅه یمه داڅه یمه.

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ټول کهول مې جار جاري واې خو « شفيق » راته په کــوروای
دازلمی ستوری دکور مې دنیــکه پــر درګـــاه خـــور وای
تل دقام دپګـــړۍ ګل وای دټــبـر دپـــت انـځـــور وای
غم يې تل زما پـــر ســـر وای دادژونـــد پـــر نيـلي سوروای
دده درد وای زما مرګ وای دده کـــور وای زمـــا ګـــوروای
زما خونـه وای خــرابـــه خـــو ودان نــغـری د ورور وای
تو لعنت زمـــا په غـــم شـــه زه یـــې زوړ کړم دی زوړ نه شو
کال په کال رانه کښت ريبي خو وړ ستـــرګـــې دی موړ نه شو

* * *

لا يې سیو ري ته ناست نه وم ځوانیمرګ شـــو بهـــار وســـو
سم چې ګل جوړ شو شملې ته ، شمله وســـوه ګلـــزار وســـو
چې راخوت دسهار ستوری ، ستوری وســـو سهـــار وســـو
هغه ړنګه ځواني وسوه هغه دنـګ دنـګ سـپـيـــدار وســـو
ځاريدې چې ور نه ښکلې هـــا دښکلــــو ســـــردار وســـو
ګلالی لالی مې وسو ، وطن وســـو ځـــيـــد ښـــار وســو
پر هر سر باندی اوربل دی سر دې پورتـــه کـــړه« شفيقه».

* * *

وروره ته خو دګور نه وې ستا ځـــوانـــي دګل ځـــوانـــي وه
ستا ښايست دګل ښايست وه ، ستا ثاني دګل ثـــانـــي وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا دخولې دتکبیر چیغه ددی کلي ودانې وه
ته دسرو یاقوتو کان وې خو وطن کې ارزانې وه
ورور دورور په لاسو وژنې دلته دا مسلمانې وه
دلته داسې نادانې ده، دلته داسې نادانې وه
مګر ته یوازې نه یې دلته دننګ غرونه قتلیږي
دلته سیند پر چړو وژنې دلته ټول وطن نړیږي.

۲۲ / ۴ / ۱۳۷۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې لور داسې لوونه

وربځې بیا لامبي پر اور و وري پر ګلو

دا زلمی سپرلی خونه دی د سوځلو

له اسمانه د سکروټو غر راپرېوت

سوځوي مې ښکلې کلې د سنځلو

بیا د ګلو د حیا پر ناموس جنګ دی

څانګې سترې شوې د ځان پر قتلولو

د باغ سپین مرووند ربېلی دی اغزیو

پرې یې نه ښود چېرته جوړ ګراړوان د ښکلو

د سیندونو مست اوښان وسول له تندې

د هېلیو پېغلې بیا لاړې له کلو

د سپوږمۍ پر وربل مري غونچې د ستورو

لمر د ځان جنازه وړي پر خپلو ولو

موج دوینو ګلان وکول سپرلی شو

څه حاجت شته؟ د ګلاب او د سنبلو

بیا لنده نه شوه ډوډۍ د «عیسی» جام کې

پاتې نه شول هغه سره شراب د څښلو

د پیالو پر شرنګار یو ویده ویښ نه شو

نه ساقي شته نه کنډول د کړنګولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوې شمعې د شپو د ښو پر تندي ونه ويشت

يو پتنګ نشته لمبو کې د لامبلو

داويدې سترګې د بڼ پرې رنې نه شوې

چيغې پر ښوتې رانجو کې د بلبلو

فلک لور پسې اخيستې سترې نه شو

ددې مستو چتو ستورو پر رېبلو

نازولې غوټۍ نه شوې پکې بلې

تور لوګي دي چې ټيکري شول دوربلو

دماتم ډمو بنګړي د ښکلو مات کړل

غوخوي ورنه نکريزې له منګولو

په بر هر زړه مې لاس مه وهه جانانه

داخو سالو پټه نه ده د ګنډلو

زرغو شوی چم په چم بر سات داوښکو

قتل شوي موسمونه د خندلو

داچمن چمن وطن دارته بس نه شو

نه يو شين ډډ د چنار شته نه دولو

مني بيا ورته له سره سيخان سره کړل

دا لا له دي له ازله د داغلو

ددې خوارو په قسمت به باران نه وي

چې لمبې وروي پر کور د جل وهلو

سيـنـدونـه هـم مـري اســـــحـــــاق نــــګـيــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو پرې شوی رګ مو ښخ لکه تاک نه شو
یو سر نشته په دې ښارکې د ښندلو
نه د عقل پر آس سور، نه لیونی شته
نشته ژبه د زنځیرنه د وېلو
څه ایرې د بې قدرۍ وربانديې شنې شوې
دا درنې شنا ختې خونه دي دکتلو
ددې کلي ښکار یان مړه له سره وژني
غشي ولي بیا پر زړونو دبسملو
نه یو مټ دتیارو جنګ ته چېرته پاتې
نه یو لاس د خپل کرېوان د څیرولو
د لمبو تر خیمو یو «ابراهیم» نشته
پیدا نه شو یو «منصور» ددارختلو
بیالوېدلی دی «رستم» د«شغاد» څاه کې
لاره نشته دي ګړنګ نه دوتلو
نه یې ګرد په تورو دښتو کې د آس شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناري د شهسوارو د دانګلو

بیا یو شین زمری دې غرونو کې لوی نه شو

یوه تشه جنډه نشته پر مورچلو

د شنو چیغو له کاروان سره سفر دی

ژبه نښتې په تالو کې د غزلو

سرله تورو خاورو پورته کړه« خوشحاله»

لا خو غچ د «هجري» پاتې پر «مغولو»

۱۳۷۲ / ۵ / ۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه جام، نه څادر

څوتور سرې

څو سپین سرې

« یو څو اوښې »

« څوپسونه»

څه غریب ستړی کاروان دی؟

باد راوړې پانې ریږدي.

***

« قاف» لمبو پر سر اخیستی

ښاپېرۍ شوې مسا پرې

خدای خبر دی چې به دمه

بیا پر کومو غرونو کیږدي؟

***

څنګه رنګې میکدې دي

څنګه ښکلې شونډې سوځي

جانه بیا به دې ساقي شم

« که مې غم د ډوډۍ پرېږدي»

***

نه ترانګې د کیږدۍ شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځپلې، نه ځادرونه
لوټوي د جام ناموس مې
پر شهيدې پګړۍ پښې ږدي.

***

څو تور سرې
څو سپين سرې
«څو پسونه»
څه غريب، سترې کاروان دی؟
باد راوړې پانې ريږدي.

۱۳۷۲/۷/۲۹

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوری (۲)

ما خو ټول عمر له کوچینو سره مینه کړې

کوچي لوګي،

ګوچي بادونه،

ګوچۍ پیغلې،

او کوچۍ کېږدۍ

ماخو ټول عمر له کوچیو سره مینه کړې.

***

کله چې باد

زما د کور پر رژېدلو او ختېنو بامو

د خپل ناپایه سفرونو منزلونه وهي

زه ترې مدام

د خپل ورک شوي سپوري

د ټوخي غبراورم.

کله چې

ما د شو ګیرو د تورو غرونو له شا

دخوب کوچۍ

زما د سترګو په رنې کېږدۍ راپېښنه وکړي

زه د کوچیو د کاروان

سینـدونـه هم مـري اســــحـــــاق نــــګیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه مست

خوددې ستړي اوښ

دغاړې له زنګونو ځنې

دخپل ورک شوي سپوري

سترې غزل اورم.

کله چې

د کوچۍ پېغلې درنګين وربل ماښام

او د کمڅو د غځېدلو غرونو شپو ته ګورم

زه ترې مدام

دخپل ورک شوي سپوري

دپرهر جنو وينو

د شنوغوټيو شين سلام اورم.

کله چې

له سترېيوی منزلونو وروسته

د هغو دنګو غرو تر غاړو

دوړو وړو وريو

دخنداوو تمځايونه ګورم

چې ورته لپو کې اوبه ور کوي

او له شنو سترګو يې سترياوې مينځي

ما خوټولو عمر له کوچيو سره مينه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

ای د بې ننبو

او بې کوره شنو بادونو په خیر

زموږ د کوچیو

لالهاند کاروانه !

ای ددې دنگو دنگو غرونو

او دلوبو دښتو

پر سپینو سپینو او سپېڅلو پیو

رالویې شوې شوې کوچۍ !

ای ددې غرونو د خیړیو

او چندړو د باغونو

پر لندو لښتو ویده کوچیه !

او ای ذغرونو دشپو نکیو

دشپېلیو پر وزرونو کې

راتاوې کېږدۍ !

سپوری مې بیرته راکړئ !

زه مې یوازې دغم غر

او د خنداووجنازې

پرخپلو سترو

او بې کسو اوږو نه شم وړلای

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوري مې بيرته راکړئ !.

زه پر دې ارتې او پراخې نړۍ

ايکې يوازې

همدا سپوري لرم

سپوري مې بېرته راکړئ !

***

ما خو ټول عمر له کوچيو سره مينه کړې

کوچي لوګي،

کوچي بادونه،

کوچۍ پيغلې،

او کوچۍ کيږدۍ

ماخو ټول عمر له کوچيو سره مينه کړې.

۱۳۷۲ / ۸ / ۲۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميرمنې ته مې ليک

کورمې

شپې شي، شپې ومري

او دورځو او ښې بيا وزېږي، بيا قتلې شي

خو زه ژوندی يمه د شپو، ورځو دقتل انتظار ته ناست يم

ويې څښنم، ويې خورم،

ګړی، ګړی ويده پاتې شم، بيا پا حيږم

پورته شم، بيا يې وڅښنم، بيا يې وخورم، بيا ويده شم

شپې شي،

شپې ومري،

او دورځو اوښې بيا وزيږي

بيا قتلې شي.

***

زما د څنګې يخ وهلي ګلان لاړل

چې دښکلي مشرق زلفو نه

په څنو کې د لمر ښکلي ګلونه کيږدي

او زه يو ازې د پنجرې په څنګ کې ناست يم

له خپل ځانه سره «ګاتې» کوم

کله نا ځکو ته لمنې اوبم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله انګړ کې له خپل سېوري سره پاخم په «موسیو» سرشم

خود «موسیو» چم مې هم نه دی زده

کله د خدای له وېرې پاخم

ستا لمن مخې ته واچوم په لمونځ و کوم

سترې ستومان شم پر لمونځونو

خو لمانځه نه وروسته

خولې ته دوعانه راځې

خدای ته دعا هم پېښتنې ژبې ته سوال ښکاري

او زه د سوال او د سوالګر له نامه کرکه لرم.

شپې شي،

شپې ومري،

او دورځو اوښې بیا وزېږي

بیا قتلې شي.

***

زما د کور ښاپیرۍ تللې مالت د کوه قاف په سفر

نورمې د کور له دېوالونو ته

د عطرو ګلان نه ورېږي

هر شیبه

د سرو ګلونو د غوټیو د عطرونو پر ځای

دورور د چرسو او د شنو بنګو دودونه څښمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک د ډوډۍ پر سرلګیادی

نا مینځلی لاس ګولۍ تاووي

بل د ښوبل د خولې مړۍ شماري

بل پخلنځی د شنو نسوارو پر شنو لاړو ډک کړ

نور ددې کور دعا دتونو په ښیښه کې خپل مخ نه شم لیدای

ښاپېرۍ ببرته راشه !

ګلونو راشئ،

زما تشه ځانګه بیا ډکه کړئ !

۱۳۷۲/۱۰/۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر(۱)

منم چې وطن وران شو مګر وران نه شو داغر

آسمان يې په سر کېوت خو ستومان نه شو داغر

حاجت څه د بيړۍ شته دامې کلی دامې کور

خبر دې چېرته نو حه په توپان نه شو داغر

هر ګانې يې رهبر دی هر پرخه يې قيام

بې تورې بې شملې نه شو حيران نه شو داغر

وربږي دې اورونه پرې داغاړه دايې سر

سو زبږي خوله هوډه پښېمان نه شو داغر

قربان يې شم له ضده چې يې هېڅ نکړو بدل

هماسې چې افغان وبل افغان نه شو داغر

۱۳۷۲ / ۱۲ / ۳

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمان

وچې خاورې نه بهر شو
هومره لوی شو لکه غر
هغه روند سترګې پیدا کړې
هغه ګونګ شو ژبور
په بې پوندو پښو ګرځي
داسپور مې ده که دا لمر
لو به څمکه یې پیدا کړه
هسک په تله برابر
داشنې ونې دي که څانګې
ورته ټولو ایښې سر
هر څه پر مخې پ‌اته دي یادوي نو د رحمان
تاته چاوې چې دروا غ دي نعمتونه د سبحان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک يې جوړ کړله کودړي

څوک يې پاڅوه له اوره

څه خوږې، تروې او به دي

ځي بهېږي لور تر لوره

تکه شنه هره دانه ده

هره ونه يې سمسوره

لکه غرونه ببرۍ ګانې

په دا شنه درياب کې ګوره

څوک پيدا کړي څوک فنا کړي

څوک تر کوره څوک تر ګوره

يا خو وباسي له سينده مرغلرې او مرجان

تا ته چاوې چې درواغ دي نعمتونه د سبحان؟

***

وخت د تلې رانږدې دی

نه بقا شته نه مهلت شته

که پيری دی که انسان دی

نه يې زور نه يې همت شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې لوګيو سرې لمبې دي

نه آرام شته نه راحت شته

دا اسمان به چوي له وېرې

داسې غم داسې هيبت شته

له آسمان او ځمکې ووځه

که دې توان که دې طاقت شته

چې کرل دې اوس يې رېبه داده ورځ دامتحان

تاته چاوې چې درواغ دي نعمتونه د سبحان؟

دا شعر له سوره رحمان څخه په الهام ويل شوی دی.

۱۴ / ۱۲ / ۱۳۷۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپند

پېړۍ يې تېرې شوې هوښيار نه شو

چا وې د کلي سپند مهار نه شو؟

زه به رسوا کړم بې ننګي د څپو

که جاله وان راته په قار نه شو.

۶ / ۱ / ۱۳۷۳

کابل - ماهيپر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرونده

ځمکه هېښکله د سینې د سر شین شوی نازولی زړی نه هېروي

زړی هم مور غواړي.

***

باد ددې غره له تالا شوي کلي راغی

زمور د ښکلي کروندې په په سپینو تیو کې یې پی، وچې کړې

زړي له لوږې مړه شول

او زه تنها پاتې شوم

د کروندې پر وچو تیو د ماشومو شهیدانو سرې جنډې شنې شوې

کرونده بوره شوله

کرونده زړه پر شاپرته ده

د آسمان د مور پر سپینو نازولو بچو ناړې شیندي

کرونده بادونه داد خیرې لمن پور غواړي.

***

کرونده ژاړي راته چیغې وهي

زویه ! فیره او ناکامه شومه

سبا به سره اورونه مړه وي

او د کلي دغه سوړ تنور به ژاړي

او له لوږې به مري

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړشه ! دبلې کروندې د سینې زړی شه او وغوړیږه

زه به دې هیله مور شم

چې هابزګره او نهره پېغله راشي راته وخاندي

او ووايې چې ای موري !

دادی نن بیا مړه شوم

وچه ډوډۍ مې بیا له لاړو سره تېره کړله.

***

تنور لګیادی رانه اور غواړي.

۱۵/ ۲ ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کچل

یو سړی نوم یې حسن د کونډې زوی و
د کچل په نوم مشهور پر کلي، کوی و
پېدا کړی رب تنبل او هم بېکار و
همېشه به دی د مور پر اوږو بار و
یوه ورځ یې ابۍ ویوسته له کوره
څه په چل، څه په تدبیر او څه په زوره
کچل لاړه له خپل ښار ځنې بهر شو
تر هغو چې پر یوې دښتې برابر شو
خوار او ستړی یوې ونې ته دمه شو
چې له لرې یو ټولی ورته ښکاره شو
یو هجوم و چې پرې راغې د مچانو
سره جګړه وه چې پرې جوړه شوه یارانو
کچل دم ساعت پر ټولو بریالی شو
له غروره هسې مست لکه زمری شو
بیا یې ولیکل پر غټو تورو باندې
چې ویده و د هغې ونې د لاندې:
«شل مې مړه، سل مې زخمي، سل مې آزاد کړل
دښمنان مې پر یوه ګوزار برباد کړل»

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې ېو لښکر چې د سطان و
پر همدې لاره په کوم مقصد روان و
دوی لیدل چې یو سړی دلته ویده دی
او تر پاسه یې یو لیک په رپېده دی
لیک یې ولوسته لښکر ورته حیران دی
وې یې دادی چې رښتینی قهرمان دی
لښکر وخو ځېد په منډو خپل سلطان ته
وې یې راشه شاها ! ګوره پهلوان ته
سل آزاد ، سل یې زخمي، سل یې وژلي
اتلان نشته تر ده چې مو وږ لیدلي
ددې شاه چې له بل شاه سره جګړه وه
دبري اوماتې وېره ورسره وه
پر لیدو ددغه ځوان هو مره خوشحال شو
ته به واچې دبري یې شین نهال شو
حسن راغی ددربار دغاړې ګل شو
د عیشونو تود باران ورباندې تًل شو
بله ورځ هغه د جنګ چغه خپره شوه
اول ټولو نه حسن باندې ناره شوه
د جګړې کالي یې واغوستل کچل ته
اوس یې بیا یې دمیړانې تود مورچل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې یې زین کړه هغه آس چې دې خوښېږي
مېړني پر مېړنو آسو سپر ېږي
خو کچل چې لا د خره سپرلي یې نه زده
د جګړو پر مېړنو آسو یې څه زده ؟
کچل هغه آس راخلاص کړ له رسۍ نه
چې بې زار وله ازله زندګۍ نه
هغه اس چې نه مردارو ، نه ژوندی و
پرې سپور شوی د سلطان دا مېړنی وه
ټولو ووی په رښتیا چې قهرمان دی
پرهمدې اس د جګړې پر لور روان دی
کچل ووې اوس مې وتږئ پر پړي
چې چار پیر مې شي تر آس د بدن غړي
د کچل خو داکارونه و له ډاره
چې ګوزار یې ته کړي آس په سمه لاره
خو پادشاه وې چې داکار دی د نرانو
نه ویرېږي په تش لاس لـ-ه دښمنانو
کچل لاره د جګړې په لور روان شو
سر لښکری ګډ د رزم په میدان شو
چې یې ولید د دښمن د لښکر سیوری
هلته جوړ شو له کچل څنې کربوړی

سیندونه هم مري   اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی روان شو چې ترمځې یې شوه ونه
هغه ونه چې له بیخه وه چینجنه
بیا له ویرې یې ترې غیبږه کړه چارپیره
ونه ووته له خاورې نه ترزیره
پرآس سپور، ونه په لاسو کې کچل
ښکاریده هغو دښمنو ته اجل
دښمنانو چې یې نوم و اوریدلی
خو په سترګو یې هرګز نه ولیدلی
وې ترلی پرآس سپور پر موږ روان دی
ونه باسي په لاسونو داخه ځوان دی
موږ نه یو پر ربښتیا دده د زور
داسې بریښي لکه تندر، لکه اور
دښمنانو د جګړې له لوري شا کړه
فتحه داسې رب پر برخه د پادشاه کړه
پادشاه وویل کچل ته پهلوانه
مبارک شه لور مې درکړه درته ځوانه
بیا کچل سره له ناوې راغی کورته
شهزادګۍ یې کړه نوکره خپلې مورته
اوس میړه د میړنیو حسن خان دی
هم باتور دی، هم اتل دی، هم ښه ځوان دی.

۱۹ / ۲ / ۱۳۷۳ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبد الله پویان ته !

یو رنګ ـــ یو باد

زه د دردونو رسیدلې فصل

زه مې د ځوانو ارمانونو شهید

زه مې د پیغلو سحرونو قاتل

زه مې د ستړیو منزلونو شهید.

***

زه له خپل ځانه ستړی شوی سیوری

زه له خپل ځانه ستړی شوی شاعر

زه هغه هیر ، هغه نیمګړی غزل

هغه له ستر ګو غورځیدلی شاعر.

***

زه رالویدلی د موسکا له غرونو

او راکې مړدی هسی سکور یمه زه

زړه کې هنداره د سبا قتله ده

لکه حباب هسې یو کور یمه زه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

زه ددی تورو شپو کیږدی ته ناست یم

مانه دورځو تاج محل هیر دی

زه دتیارو دږمو رنګ وهلی

مانه دسرو شونډو غزل هیر دی.

***

زه دابلیس ناوې په ښکار وړی یم

زه دبد رنګې دنیا اور کې سوځم

زما یې خوله دشپې پر تیو ایښې

زه دکمبختو ستورو کور کې سوځم.

***

زه ددې وریځو سمندر کې لاهو

او ته ساحل راته دلمر ښیې

زه دلو لیو شپو په غیږ کې سترې

ته راته غیږه دسحر ښیې.

***

ما دزړو بګوو چیغې وژنې

رانه پیښې څه دبلبلو غواړې

زه دبلا ژامو کې شپې تیروم

ته رانه عزم دخندلو غواړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

زما يې چيغې پر زنځير تړلي

لکه فرهاد راته تيشې راکوي

رما يې شونډې په توبو ګنډلي

ته ګناه کار راته نشې راکوی.

***

ګوره زه مړ يم ته آيت د سبا

راځه راځه آشنا يه هير مې که

رنګ مې وانخلې له دې سوي درمند

باد يم راوړی په باد تبر مې که.

۲۸ / ۳ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۲)

غر څومره ښکلی دی؟

دتیږو دارام سین

دموسکا

وینښو څپوکې ویده،

غر

ددې شګو په ټکریو کې

دلمر دسرو انګورو

دباران هادې

***

غر څومره ښکلی دی !

دلارې دکاروان

دتږیو اوښو

هر قدم کې

دشنو پر خو ګړی

غرمو دمینو کیسو

سمسوره ژبه

او دښکلو ښاپیریو

دکمڅو دسرو ګلونو

سیندونه هم مري

اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغچو مالي.

غر دښارونو

اوکوڅو

او دبامونو

له تورتمو زندانونو نه دوتبو

شنو بادونو

دسفر او آزادیو ډگر.

غر دهوسیو او بازانو

ددی سترېو سترېو منډو

او خوبونو

دغه ښکلی

زړه را ښکونکی انځور.

غر څومره ښکلی دی اشنا

دا څومره ښکلی دی غر !

۲۷ / ۵ / ۱۳۷۳

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل او خنجر

یوروڼ د سبا باد یم تکل شته خو وزر نشته
دا څنګه پسرلې دی ؟ سحر شته مازیګر نشته
ای شپې ! ته دې له ستورو نه داوړی پلو ډک کړه
زموږ د ورځو برخه کې خو څا څکی د لمر نشته
جنډی نه شوې دیرو کې هغه شنې د چلم وریځې
وطن مې د شملو دی خو یوه هم پر سر نشته
یو ګل چیرته کمخو کې لکه ستوری زرغون نه شو
منګولې پر نکریزو او منګې پر ګودر نشته
راشنه شوه پر ژبه د چا بیا میوندي کړیکه
شپېلۍ پر کړو بریتو ، یو غمې پر خنجر نشته
ننګیاله چې دې خوا کې نه « خزان » شته نه « ټکور » شته
والله چې په دې ښار کې غزل نشته ، هنر نشته .

۱۳ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کجاوې !

څوک دی ؟ دکوم ځای دی ؟ او چیرته درومي ؟

نه پوهېږم !

چې د سهار د شنو وږمو د شنې زېږ د اشیبه کې

د جامو غر په اوږو مات کړم

د شنه خوب د شنو اوبو په سین کې ولامبم او ستړی شمه

دی شي نږدې

سپینې جامې راځنې وتښتوي.

او د غنمو پر وریښمینې وخیږي او چیغې کړي چې:

ای لامبو زنه،

اې د باغ مرغیو !

مادرته سرې ، تورې جامې راوړي

راشئ د اسپینې او خیرنې جامې وغورځوئ !

څه شپه وروسته وروسته د دې کلي د مرغیو

او کبانو جامې نوې شي

سین تور شي

ونې تورې

کلی سور

او کلی تور غوندې شي

سیندونه هم مري

اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا کجاوه پراوړو بار کړي

خدایزده چیر ته به ځي.

* * *

کله چې پاڅم

هغه وینم چې روان دی

او ددښتو پر نوویو لارو منډې وهي

او کجاوه یې زما زما له تکو شنو خو بو ډکه ده

بیا دکوچیو دکاروان مخې ته تم شي

او هر خوب مې

موټی موټی پروریو او اوښانو ویشي

کجاوه بیا تشه شي

بیا درمو له مخې شنه واښه راټول کړي

کجاوه له سره ډکه شي

موسکی شي

بیرته وخوځیږي

شپه شي ، تیاره شي

تورو وریځو سره یو ځای شي

باران شي

او له سترې کجاوې سره راوڅڅیږي

بیا دغنمو پر وریښمینو زلفو وخیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او چیږي کړي چې:

جامې مو سرې

جامې مو تورې ،

او خوبونه مو ژیړ !

داسې یو زیرې راته وکړي

او روان شي

خدای زده چیرې به ځي؟

۱۸ / ۶ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوپتیا

زما دکور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي

او له ماښامه تر سبا.

دخپلې ښکلې تنهايۍ له تورو زلفو سره مينه کوم

مايې دزړه پر دښتې کور کړلی

مادچوپتيا له سپينو تيو نه

دژوند دچينې غړپ کړی دی.

* * *

زما دکور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي

خوبه مې خيال

لکه يتيمې مرغلرې

دغزل له يا قوتي شونډو راونه څڅيږي

نور به دسترګو له هندارو نه دخيال

او دغزل شنه انځورونه ټول کړم

نور مې دخيال واګې چو پتيا ته ښنم.

۱۳۷۳ / ۶ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعبدالقهار عاصي پر شهادت

يون منصوره ويرنه:

زه هم د رځم !

موږه چې سترګې غوړولي

او موږ چې دادی سترګې غوړوو

دمينې کيسه مو نه ده زده

موږ مينه نه پيژنو

وينه پيژنو

وينه او مړينه زموږ برخليک دی

وينه او مړينه زموږ تاريخ دی.

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ لا مینه نه ده لیدلې

مینه هغه کوچی باد دی چې پرغولي مو هیڅکله شین نه شو

موږ مینه نه پیژنو

زموږ نوم یې له وینې او مړینې سره تړلې دی

رښتیا ،

د « حسین » او « یزید » کیسه دې زده ده؟

پیړۍ پیړۍ کېږي چې

د « یزید » په لاس کې توره شته ده

یوه توره تُوره

یوه سره تُوره

هغه تُوره چې « حسین » پرې هره ورځ وژني

او د « حسین » پر مړي یې راکاږي

مګر تا د«حسین» مړینه لیدلې ده ؟

مګر دا « یزید» نه دی چې هره ورځ مري؟

« مګر دا « حسین» نه دی چې هره ورځ زیږي؟»

هو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور، مینه نه پیژنو

وینه پیژنو

وینه او مینه زمور، بر خلیک دی

وینه او مړینه زمور، تاریخ دی

ــ خو څرنګه برخلیک ؟

د «حسین» برخلیک !

خو څرنګه تاریخ؟

د «حسین» تاریخ !

رښتیا ،

زمور، نوم یې د «حسین» دنامه سره تړلې دی.

ای تاته وایم !

مور، دې په یاد یو ؟

زمور، جنګړې دې په زړه دي؟

او کله دې زمور، په جونګړو

هغه بې ییبرې لوګي نه دي هیر؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته چې خاوره يوازې يوه ولويشت ده

نيم يې زندان دی

او نيمه يې هديره

هغه زموږ کلی دی

او هلته زموږ جونګړې شنې دي

هلته چې د نغريو پر سرونو

لوګي له لوږې مري

او اوبه له تندې جل وهي

هلته زموږ کلی دی

زه او ته هلته پيدا يو

زموږ د کلي لاره پر ګلونو نه

پر اغزيو ده

پر دغو لارو زموږ پښې او تناکې پيښې

پر لوټو

پر کاڼو لګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لارې قاتلې دي

زموږ لاروي قاتلان دي

دغه سترې او قاتلې لارې

زموږ سترېو کاروانونو ته

اوبه نه

وينې ورکوي

زموږ د سترېو آرمانونو وينې

هو کې !

موږ مينه نه پيژنو

وينه پيژنو

وينه او مړينه زموږ برخليک دی

وينه او مړينه زموږ تاريخ دی

رښتيا ،

کله دې د سيندونو مړينه ليدلې ده ؟

ګوره ! سيندونه هم مري

او زموږ نوم يې

د سيندونو له نامه سره هم تړلې دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ای ! کله چې تېپې یرېښتې

لکه دوینو څاڅکي

دانه دانه له آسمانه څاڅي

تا داسمان دزړه چاودون شیبه لیدلې ده؟

ای ! کله چې وریځې

دسپوږمۍ دسپین کمیس تنۍ پرانیزي

تادستورو په ستر ګو کې

دوینو چغارې لیدلې دي؟

او کله چې ږلۍ

دغوټیو موسکۍ شوندې

پر غاښونو څیري

ته دونو او ګل بوټو دویر جن غزل کاڼو

پرزړه ویشتلی یې؟

هو کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپوږمۍ مري

او ستوري هم مري

خو ته يې چيرې هديرو ته ناست يې؟

دا تياري دي چې هره ورځ مري

اودا

سپوږمۍ او ستوري دي چې

څو مري هو مره زيږي.

* * *

موږ چې را زيږيدلي يو

او موږ چې دا دی ژوند کوو

له غزل سره زيږيدلي يو

او له شعر سره مو ژوند کړی دی

غزل مو دډوډۍ مالګه

اوشعر مو دکور چت دی

زموږ ژوند شعر دی

يو تريخ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو تا کله د غزل مړینه لیدلې ده؟

او کله د شعر مړینې ته ناست یې؟

موږ مینه نه پیژنو

وینه پیژنو

وینه او مړینه زموږ برخلیک دی

وینه او مړینه زموږ تاریخ دی

رښتیا ،

زموږ نوم یې د شعر له نامه سره تړلې دی.

* * *

پو هیږې؟

زه او ته له یوې ونې یو

ته لاړې

خو باور لرم چې زه هم درځم

څو دا شلیدلې ریښه یوه شي

باور لرم !

باورلرم !

۱۳۷۳ / ۷ / ۲۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته مثنوي

بوسم؟ مــورې د اغـر د غمو چيرته
بـوســـم داهد يرې پر اوږو چـېـرتـه
دی راتــه مــيراث يو سور ګريوان خونه
دی دايـــو يـعقوب او يـو كنغـان خونه
يوسف هره لوېشت ځاه ده هره ځاه کې
يـوسـف د هر كاروان د پښو درزاكـې

* * *

چرې مـورې پـه وينو کې خوتـېـږي
چــرې لـكـه باران پـر مـوږ وريـــږي
دا پـر بـو (حسين) زړا خـــونــــه ده
دا يـــو ځـــو ورځـې كـربلا خو نه ده
راغـــې پــه سـر راتـه بـادشاه شويزيد
زموږ د كلي شهـنـشا شو يـريـــد.

* * *

مورې په زړه کې بو پـرهـر خونـه دی
مورې تـنـها قـتـل د لـمر خونـه دی
دلــتـه هـر ستوری او سپوږمۍ قتله ده
دلتـه هر ګل، هره غوټـۍ قـتـلــه ده
مورې لـوګې شـو او سـوزېـږي وطـن
سيــندونـه هـم مــري

اســـحـــاق نـــګـيــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـورې په ســرو تورو قتـلـېږي وطن.

*   *   *

مــورې ېو ویــر او ېـو نـاکام خونه دی

دا یو خوشحال او ېو بهــرام خـونـه دی

دلـتــه ېــوازې مـسیـحـا خـونــه دی

دلــتــه ېـوازې یـهـودا خـــونـــه دی

دلــتـــه هــرکــابـــی او انسان شو قابیل.

هر یو لـسـتــوبـــی هرګـریوان شو قابیل

*   *   *

مورې یو غر دلـتــه آبـاد خــونــه دی

هغه پامیر، هغه شـمـشــاد خونـه دی

دلـتــه کــبــان دلـتــه سیندونه سوزي

دلتـه لــــه تـنــدې بـارانــونــه سـوزي

د بـاغ نـامــوس راتــه اغـزیو لوټ کــړ

پـت د کـېـږدیــو مــې پردیو لــوټ کــړ.

*   *   *

مــورې شــمــلـې شته خو سرونه نشته

دیــرې مـو شــتــه پــکــې کټونه نشت

چــلـمـونه مات شول بــادونـــه راغــلــل

چــنـــارونـــه مات شول هــغـــه دکــلـــي

ګودر مـــــوري زخمي دی موري وران دي

سیـــندونـــه هـم مـــري   اســـــحـــــاق نــــګـیـــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ګـــودر يــو جــل وهــلــي بــيــابــان

*   *   *

دي مــــوری يـــو غـم او زړه چاودون خونه

دي مــــوري دويـــنـــو يـــو جيحون خونه

موري دلـــتـــه هـــر کـــانـې کي جيحون دي

موري دلته په خپل کور کي بيلتون دي

ولګيد مــــوري يـــو تـــنـــدر دې پر کور

ولګيده ســـتـا پـــر سپـيـخـلي لمن اور

*   *   *

ژاړوم مــــوري زړګـــي دي را چي ويې

ژاړوم دا مــــات منګی دې را چی ويې

شومه زه دې د مـــړې ونـــې بـــلـــبـــل نـــه

مه ســـويـــو کـــمـــخو ته دي ګل نه شو

خوارکه ستر ګو ته اوښکې ځو پيالې

دعـــادې نـــه غـــوارم ښيرې خوراکه

۱۹/۸/۱۳۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری (۱)

زړګیه زیری زیری چې وربمه دسبا راغله

زما دتیارو کلي ته ډیوه دسبا راغله

باور مې کله نه شو چې به بیا پیښه راوکړي

دې قتلو پسرلیو کې غونچه دسبا راغله

حیران وم چې ماشوم غزل به کوم غوربکې ویده کړم؟

کانه کانه مالت ته مې نغمه دسبا راغله

کلونه پس به بیا پر جل وهلې دښتې ووري

له سپینو پرخو ډکه لو پته دسبا راغله

نه مړ نه یې ژوندی کړم دې مغول یوازیتوب مې

ای وربیو حجرو زیری پښتنه دسبا راغله.

۱۳۷۳ / ۹ / ۲۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړی غزل

ولـــول زلفـــې خـــورې کـــړ غـــــوړوه رابـــــانـــدې شپـــې
لـــه تـــورو شپـــو دې جـــارشـــم وروه رابـــانـــدې شپې
ږمنـــځ دې کړو کـــاکـــل کـــې آخـــر زړه راتـــه زخـــمـــي
هـــر ځـــاځـــکـــې یـــې شـــو ستـــورې ځځوه راباندې شپـــې
ما ستا دخیال یو سیورې کړ دشپـو لـــه سپـــوږمـــۍ پـــور
سپوږمۍ شه لکه خیـال مـــې بـلـــوه رابـــانـــدې شپـــې
هـــر خـــوب مـــې وړې وړې دی هـــر خـــوب وهـلی جل
کېږدۍ مـــې دلیـــمـــو شـــه خـــوره رابـــانـــدې شپـــې
ستـــا ستـــرګـــې پـښتنـــې دي زه یـــو ستـــړی مساپـــر
دسترګو په حـــجـــرو کـــې تـــیـــروه رابـــانـــدې شپـــې
بـــس دومـــره چـــې سپـــرلـــی شـــم او یو ګـل شم دکمځو
خړوب مې پدې شپـــو کـــړه بـهـــوه رابـــانـــدې شپـــې
ارمـــان مـــې دنیمـــګـــړي غـــزل هیـــځ نـــه شـــو پـوره
په لیچـــو مې سرکیـــده زنـــګـــوه رابـــانـــدې شپـــې

۱۳۷۳ / ۹ / ۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپېلۍ (۱)

دغره په ذهن کې خوره شوه شپېلۍ

په سرو مماڼو میلمنه شوه شپېلۍ

داد کېږدۍ پلو خو واړوئ لږ

تللې کوچۍ وه را ستنه شوه شپېلۍ

وري زلمي شول ، اوښې پیغلې شولې

لکه خیږۍ په غرونو شنه شوه شپېلۍ

ستورو جامې داتڼ واغوستلې

دهسک ددښتو ترانه شوه شپېلۍ

پښتني غرونو پکې ساه پو کړې

ځکه درنه او پښتنه شوه شپېلۍ

راته یې ښکل کړلې غمبورې دخیال

بیا دغزل دکور ډیوه شوه شپېلۍ

۳۰ / ۹ / ۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزرتشت خوب

زرتشت تر ونې لاندې پروت دی

دسترېيا او خولو دا خونړې سيلاب يې باد ته اينښې

زرتشت بې خوبه ،

زرتشت جل وهلی

زرتشت له ډېرو مو دو پس دسترېيو سترکو تورو څمڅو کې

دخوب له پرښتو سره تر غاړې وتی

زرتشت ويده دی

زرتشت جل وهلی.

* * *

زرتشت ويده دی

زرتشت جل وهلی

زرتشت دخوب دپرښتو دوربلونو دما ښام پر څنګله نه مړيږي

زرتشت دښکلو پرښتو داننګيو په هندارو کې خوبونه ويني

زرتشت ويده دی

زرتشت جل وهلی

ای دځنګلونو

او دغرونو لويه خدايه !

نه پو هيږم هغه مار چيرته دی ؟

۱۸ / ۱۱ / ۱۳۷۳ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ونا څه هنداري !

نن مې اوښکې

دا د سترګو له صدف نه څڅېدلې مرغلرې

زما د څېرې اوبو ورې ګرېوانه خړې ډولۍ کې

لکه ناوې سرې منګولې د ښو په ځنګله ایښې

د پښتون کو ناوکۍ ده

په خوله ژاړي

په زړه خاندي

نن مې اوښکه ناوې شوې

راته ونا څه هنداري !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې کب د سروويرونو
دغمونو دويرجن سيند
دتورتمو ، ليونيو اوياغي څپو دزړه پټې کيږدۍ نه
دښکاري خندا دجال مزوکې کبوت
نن مې لوند ګريوان وچ شوی
خو يو څاڅکې پکې شين دی
ته به وايې دلمر کور دی
ته به وای دسپوږمۍ شپه ده
نن مې اوښکه ناوې شوې
راته ونا څه هنداره !

۲۷ / ۱۱ / ۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رځنې لاړم کليه !

څو مره ښايسته دي
زموږ د کلي چم کې
داد شنه سين په شنو اوبو کې
د کبانو بچي.
څومره ښايسته دي دې ويالو کې
د هيليو دغه سپينې لونې
د دوې نازکې چغې.

***

څومره ښايسته دي
زموږ د کلي
د سپيدارو تر ټيکربو
غرمني خوبونه
او مازيګر په شنو چينو کې
د کرۍ ورځې ستړياوو مينځل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ځو مره ښایسته دي

زموږ د کلي په ځیلو کې

دانګورو ښیښې

او د ګیلا سو دوړو وړو نیالګیو

ګڼې ، ګڼې شنګلې

چې سرې مرۍ یې دي

زموږ د باغو

د ښاپیریو یاقوتي غوږوالۍ.

* * *

ځو مره ښایسته دي

زموږ د کلي

د غوزانو هسکې ، هسکې ونې

او د ښاخونو په هر رګ کې یې

د مست زړګي دوینو لپې

چې ترې غریبې پیغلې اخلي

خپلو شونډو ته

د حسن خدایي رنګونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

څومره ښايسته دی

دې ګودر کې

زموږ د پيغلو د شينکيو منګو ټيو

د چاودون

او ماتيدلو اواز.

څومره ښايست ده

دا زموږه دلوګرو

داهاړ ديره.

زه درنه ځم

دخدای پا مان

درځنې لاړم کليه !

مادې دحسن په مالت کې

ددې وخت د سوداګرو

وينې څښونکې سترګې چيرته پريږدي ؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

ډیرو ډیرو ښکلو مې

پردښتې د سینې ، د تورو زلفو شپې زرغونې کړې

ډیره داورینو اننګیو دلمبو د سیند څپو کې

زما د شونډو بیړۍ تاوه شوه راتاوه شوه

شپه د تورو زلفو

او وړمه دا ننګو شوم

خو دا ګل

او دا شاعر شاعر زړګې د چا نه شو

ډبرې مودې وشوې چې مې زړه

د ستا د زلفو په ځنګله کې

د ماښام د شپبو ستوری دی

زه د هیچا نه شومه

یوازې ایکې ستا شومه

تا هم راته دروغ ووې دروغجنې،

درواغجنې !

درواغجنې !

هغه ګل، هغه شاعر زړګی مې بېرته را !

۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلبولې

ما يې په سترګو کې کېږدۍ وهلې
خدايه ! ګرداب کې مې بېړۍ وهلې

چې يې په شپو کې خپل غرهم شي ترې ورک
هغو کمڅو کې مې غوټۍ وهلې

دا چې يې نن لاره کې سم شين شومه
نيمو شپېو کې مې پېرۍ وهلې

دادباران څه زړه چاودون خونه و
ما يې پر بام باندې سلګۍ وهلې

ترې غزلبولې چغې همنه اوري
بيا يې پر ټپ راته پټۍ وهلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیند ته غزل

رژیږي پانې پانې تش ګریوان شولې ای سیـــــنده !
یو ښاروي دهندارو ولې وران شولې ای سیـــــنده !
یوه مسته نغمه نه شوې په وراکې دکبـــــانـــو
نه دي سپینو هیلیو ته جانان شولې ای ســــینده !
پرون خو دشیبو دناوې پیغله ښکــــلا تـــه وې
خو نن یې لکه زلفې پریشان شولې ای سینــــده !
سپین ړیری جاله وان دکلي نشته مودې وشـــوې
دا اوس ولې په سترګو کې حیران شولې ای سنده !
آشنا ګوره چې بیا دې دڅپو زمري ګونـــــګې دي
آرامه غلو وهلې یو کاروان شولې ای سیـــــنده !
یو لور وې دشنو ولو خو اوس ښکاري چې پـه خپله
کبږدیو غوندې ونه دبیا بان شولې ای ســـینده !
۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د غره تر غاړی ناست یم شپه سپوږمۍ سره کومه
خبرې دې جانانه ! له شپېلۍ سره کومه
ستا سترګې خو کوچۍ شولې ایلبند په ایلبند ګرځي
او س جنګ د هغو سترګو له هوسۍ سره کومه
نازونه خو تا کول پر ما باندې زوال شول
د خال پر ځای دې مینه تر وږمۍ سره کومه
ماخوب درځني وړی دی خپه چې نه شې ستورو !
ګیلې یې لکه وربځې له سیلۍ سره کومه
یو غر دې او ځو کاڼې یو شنه کبله نشته
باران شوم ژړا ګانې له کبړدۍ سره کومه.

۱۳۷۴ / ۱/ ۲

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپیلۍ (۲)

شپیلۍ د پرخو پرخو شونډو په غرمو اوري
شپیلۍ د سترې شپنې لارې ته کښېږدۍ وهلې
شپیلۍ په للمو للمو غرو اوري.

* * *

شپونکیه ! ماته دې شپیلۍ مه شه
د جل موسم دی،
د جل شپې دي،
او دوریځو اوښې بیا شنډې دي
راته یو څاڅکی د باران خوشه !
باران پښتون شو
د خپل کور پر بامو نه وریږي
باران ورغلی په پردیو اوري.

* * *

شپیلۍ پر للمو للمو غرو اوري
شپیلۍ د سترې شپنې لارې ته کښېږدۍ وهلې
شپیلۍ د پرخو پرخو شونډو په غرمو اوري.
۸ / ۱ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتنه

ما دې د تن سپینې ښیښې نه هغه سره شراب لا نه دي څښلي
ما دې یوازې دوه غوټې د اننګو ښکل کړې
خمار دې کړمه خو نشه دې نه کړم
د بیسدۍ هغه شیبه دې نه کړم
تندې اخیستې یم
شراب قطره قطره خو را کړه
د مرغلینو ښیښو منځ کې
د خوږې ګناه کاله ته
اجازه خو را کړه !
۱۳۷۴ / ۱ / ۱۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينو غزل

مـــا دې اوربدې لارې څارلې خو اشنا مه راځــه
قـــدر دې نشته پسرلېه پر دې خوا مه راځـــه
مـــوږه دشپې د تيو روږدي يو سبا څــه کـــوو
وړانګې دې ټولې کړه ورځه دلته سبا مـــه راځه
مـــوږ دمرګي غشي پر زړه هرما زيګر خوړلــي
دنـــظر غشيه پر دې سوې کربلا مـــه راځـــه
دلتـــه سارا ددېدن قتله ده ،هرکانې قـــتـــل
دلتـــه يو پل دمجنون نشته دی ليلا مه راځـــه
دويـــر په چم کې خندا ګانې اوريدی کله شـــم؟
يـــو اسويلې شه راته ډکه له خندا مه راځــــه
دذهـــن وران يو کور مې شته پکې دوينو غزل
دې بې قدرۍ کې دښايست غـزلې بيا مه راځه.

۱۵ / ۱ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۳)

غر مې دزړه پر هره پاڼه لکه ګل شین دی

غره مې دزړه سمسورې دښتې کې کیږدۍ وهلې

لکه دستا چې کشمالیو کې کاکل شین دی.

* * *

زړه مې کوچی دی

وینه مینه پکې غره کرلي

کوچی بوډا شو ،

کوچی مري ،

خو لا دغره په مینه موړ نه شو

کوچی دغره په شګو ناست دی

دغره کاڼو ته لمو نظو نه کوي

کوچی چنار دی پاس دغره په تور وربل شین دی

غر مې دزړه پر وطن ټول لکه کابل شین دی.

۲۵ / ۱ / ۱۳۷۴

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۴)

ماته دغره له لاسو بوی راځي

میرې ویدې دي ما ړوند سفر په خوب کې ویني.

* * *

هلته په غر دشنه سپرلي ددسترخوان پر سر لګیا وي

دباران په رڼو څاڅکو به لاسونه مینځي

غره به دڅانګو پر وریښمینو تیو خوله ایښې وي

اوګلورینې پیی به څاڅي څاڅکي څاڅکي له ګریوانه دغره

هلته به سپین سحر ساقي وي

دغوټیو کنډ و لیو کې به وبشي دوړمو شراب دغره پر جل وهلو کاڼو
هلته به سیورو دڅیږیو ته شپونکی آشنا شپیلۍ غږوي.

ماته دغره دلاسو بوی راځي

میرې ویدې دي زما ړوند سفر په خوب کې ویني.

۸ / ۳ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس (۲)

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی

نور یې له پوندو نه ګردونه دزلمو پر څېړو نه وریږي

آس لکه مست ښامار ،
دغاړې هسک بیرغ پر خپلو شَلو او خوب وړو اوږو نه شي وړلی.

* * *

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی

نور یې دتورو غزلونه دګامونو تندر ونوکې زرغون نه شول

نور یې دلوړو غرو له څوکو نه رانه وړلې دشنو شنو توپانونو کیسې

دا آس بې تورې ،

بې جنډې

څومره بد رنګ ښکاري !
۱۰ / ۴ / ۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

پرېږده يوه بله پياله هم په سر واړومه

* * *

بېګاه مې خوب ليدلی

له سرو ګلابو پرښتو راته جامې اُودلي

ستوري مې زانګې د ګرېوان په ليکو

دلاسو غل مې رانه ورک دی

ستا دزلفو تو رو شپو نه راته شپې راوړي

او دغنمو نارنجي فصل کړي راته په سترګو کې

دوړو نارنجي خوبونه.

* * *

پرېږده يوه بله پياله هم په سرواړومه.

کابل ۱۳۷۴ / ۴ /

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۵)

غر ،

سیند ،

ځیږی:

زه له همدغو جوړیم

غر مې هډوکي

سید مې وینه

او هر رګ مې دځیږیو څانګه

زمایې نوم دغره او سیند او دځیږیو په لاسو لیکلی.

***

غر دځیږیو شنه شمله په سر دکلي پر دیرو خوردی

دخدای له شنه تخته پرې ووري لکه سپین باران

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیغلو پیغلو ستورو خورې

سیند یې تر غیږې لاندې ناخي

او څپې څپې تیونه یې اوبه اوبه شول.

* * *

سیند ،

څیړې:

زه له همدغو جوړ یم

مور مې دغره د سرو لمرو نو دتو پان هغه زړه ابۍ ده

چې دغرمو سپرغۍ سپرغۍ امیل پر غاړه

تړوله ورځ

دلمر په سرو وړانگو ډوډۍ پخوي

پلار مې دغره هغه گربت دی

چې تر سیورو دوزرونو یې

دوریځو دکاروان دتو پاني اوښانو پل وچ دی.

* * •

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر ،

سيند ،

ځيرې:

زه له همدغه جوړيم

چې د ګناه او ګناهونو ميندې لنګې شي

له خولې د جبرئيل نه د غضب ځګونه لارې وکړي

نوح مې د غره پر سر کيږدی، غوړوي

زموږ غرونه توپان نه پيژني

د آزادی، او عشق نومونه ملا يکو ته زما د غرو شملو ښوولي.

***

مور مې د سيند ځپو ته ناسته ده

پلار مې ګوربت دی

راته بو لي د ځيړيو د شنو ځانګو

او دلوړو لوړو غرونو د شملو سرود.

۲۰ / ۴ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داکښتونه ــ دابادونه

داتر څو پر کلي سور باران داوښکو؟

داتر څو دتورو وریځو چپاوونه؟

داتر څو قتل دلمر ، قتل دسیرو؟

داتر څو زما کښتونه ،ستا اسونه ؟

***

دا تر څو زګیروي دباغ ، دسپوږمۍ چیغې ؟

داتر څو دشپو په مو ټو کې قمچینې؟

داتر څو دبې حیا پردي پر تورو

راته وژنې پښتنې پښتنې مینې ؟

* * *

داتر څو دمینې تور سفر ته لارې؟

داتر څو نیزې دباد ، کمڅۍ دګلو؟

داتر څو په دې حجرو یر غل دواورو؟

داتر څو تبر په غاړه کې دولو؟

* * *

داتر څو دا خوارې ځمکې ، خوارې سپارې ؟

داتر څو دغه نهر نهر فصلونه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتر څو زخمي ورغوي دلوګرو؟

داتر څو يې له تنها کو نه باجونه؟

* * *

داتر څو دريا سپين څادر پرولو؟

داتر څو په رنها ورځو کې لمونځونه؟

داتر څو تسبې په بنګو کې برڅلې؟

داتر څو په تورو شپو کې ګناهونه؟

* * *

داتر څو مې بې پتي دسرو غو ټيو ؟

دا تر څو دستا اغزي زما باغونه؟

دا تر څو په دې پردي پردي ټوپکو

قتلوي دازما خويندې ، زماورونه؟

* * *

داتر وطن زموږ واک دپرديو؟

داتر څو وطن زموږ حکم دنورو؟

داتر زموږ دباغ پيغلې بلبلې

ګډوي راته حجرو کې دسرو زرو؟

* * *

داتر څو به نه آذان نه جوماتونه؟

داتر څوبه نه ساقي نه يې جامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتر څو دا ابلیس سره لمبه په لاس کې
راته سیزي کله کور کله ښارونه؟

* * *

داتر څو دورور په وینو کې منګولې؟
داتر څو دمور په سترګو کې کوکارې؟
داتر څو مې دوطن آبې شهیده؟
داتر څو مې دولس دالارې لارې؟

* * *

ما ویل چې که ها سیو رې دلته و شي
زه به بیا لکه انګور بیرته زلمی شم
ما ویل چې که ها لمر بیرته ژوندی شو
زه به ټول لکه ماښو ورنه لوګی شم.

* * *

ماویل چې که دا شپه چیرته سبا شوه
بیا به نه زیږې بګوې له تیارونه
ماویل چې دآسمان شمله به وچوي
ددې ښکلو ښکلو ستورو له غونچو نه.

* * *

ما ویل چې یوځلي که سپرلې شو
بیا به جوړ شي پر کمخود ګلو غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماویلې که یوه شپه شوه وینه

بیا به زیږي له لښتیو نه سیندونه.

* * *

خومې کښت دې لیونو آسونو لوټ کړ

دلورونو غاړې یو وړلې زنګونو

د کوچیو د کاروان مخې ته تم دي

دا آسمان آسمان اغزي زما دغرونو .

۱۳۷۴ / ۴ / ۳۱

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

موسم وه د جـــل ، رانــه بـــاران شولې وربمې !

څـــادر مې شوې ، تنې مې د ګريوان شولې وربمې !

دازه وم چـې مغـــرب ومـــه د ښـــکلو سجـــدو

داتــه يې چې سجدو ته مې يزدان شـــولې وربمې !

دا زه هغه زه نه يم ټول تصـوير يـــم ستـــا د مـــخ

زه سيوری ستا د سترګو ، ته مې ځان شولې وربمې !

يوه شمعه مـې بـس وه دتـيـــاره کالـــه د شـــپو

تيارو تــه مـــې د کلـــي چـــراغـان شولې وربمې !

تالـــو کې ژبـــه وچـــه د غـــزل مـــې وه پـــرون

نن ټـــول شـــومه غزل چې مې جانان شولې وربمې !

۵ / ۵ / ۱۳۷۴

کابل

اورنی پر درمندونو

دلته مه راځه آشنا پر کلي جنګ دی
هرمالت او هر ګودر په وینو رنګ دی

دلته ښکلې کمڅې سپورې دي باغ نشته
دلته میشت د تیارو زور دی څراغ نشته

دلته شنه دي لور تر لوري توپانونه
دلته مړه دي په نغریو کې اورونه

دلته څاله د ګوربتو په اورسوې
دلته زیږي له زمریو نه بګوې

دلته شرنګ نشته مړوند کې د بنګړیو
دلته پل کلي کې ورک دی د سړیو

دلته مري له ډیرې لوږې تنورونه
دلته اور اخلي له تندې نه سیندونه

د پردیسو ګاولي نشته په دیرو کې
درباب ستونې وچ شوی دی حجرو کې

دلته ټیټې د پښتون لوړې شملې دي
سپکې شوي مو دمیندو لو پټې دي

هر قدم کې پایکوبي ده د دیوانو
هره لویشته کې کورګی دی د پیریانو

سیندونه هم مري اسحاق ننګیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر يې وواژه دشپو دلته يرغل دی
قتل شوی مې په شونډو کې غزل دی
تاووي راته پر ژبو زنځيرونه
سړوي راته ککړو کې اورونه
درښتيا لوريې چې ويښه کړه تربور شو
چې دحق ناره يې جګه کړه منصور شو
چې يې «نان» ته «ډوډۍ» وويلې فاشيست شو
چې يې ږيره پر مخ نه وه کمونيست شو
يو خنجر دی څو چړې دي څو لاسونه
راته ريبي دوطن دمور رګونه
رالويدلې دنيکه دسر پګړۍ ده
خواره شوې دزړې ابۍ کيږدۍ ده
يو «اکبر» بيا ددې غرونو بچې نه شو
يو «ايوب» دميوندونو سړی نه شو
فرهاد شته دی ، تيشه شته خو غرېيې نشته
پښتانه هسې ژوندي دي زورېيې نشته
داچې نن دخونړي کاروان رهبر دی
داوبو دژيو هغه سوداګر دی
دزرتشت اوريې شهيد کړ سيلاب راغی
اورنی پر درمندونو درياب راغی.

۲۲ / ۵ / ۱۳۷۴ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیږدا

هغه ګړۍ خدای دجنت د ښکلوحورو

دلمبو پانړو کې

دښکلا ګلو ته په لپو ورکولې اوبه

چې ته راوزیږیدې

او ته دخدای دباغیچو دسرو ګلونو

هغه شنه «ورږمه» شوې.

۶ / ۷ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری (۲)

زما په سترګو کې یې سین فصل دوير کرلی
دلمر زخمي زخمي کوترو ته
يو زيری دباران خو مې شه !
کو چيان په سره وچکالۍ راغلل
دی وړو وړو وريو ته داوښکو دستر خوان خو مې شه !

۹ / ۷ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې ننبې

پو هیږم نه،

له کومه ځایه یې پر ما باندې پیبنه کړې ؟

دلته یې سیوری هم دځمکې په سر خونه دی

په سپینه تنده کې یې ننبه دتبر نشته

دزلفو باغ نه یې دښار دبازاري ګلونو بوی نه خیږي

نه یې خو ښکلو اننګو کې دشنو کلیو دتاودو بادونو مچه ښکاري

پو هیږم نه،

له کومه ځایه یې پر ما باندې راپیښه کړې ؟

داسې حیا دپرینبت سترګو کې هم نشته

داسترګې نه دي

دحیا چینې دي.

۲۶ / ۷ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۶)

دباد له څنډو مې دغره د هغه شنه ځنګله سلام راځي

باد مې دغره دسپينو کاڼو په هنداروکې دخپل زلميتوب خوب ليدلی

بادمې دکلي دتيارو شپو تورو زلفو ته دغره درڼو ستورو کجاوې راوړي.

* * *

که چيرې نه وای غره !

زما په سترګو کې نو ځالې دګربتو ځائيدلې کله ؟

ما به دلمر تېپي تو‌زنو ته دپاڼو پر ورنونو طلائي خوبونه چيرې پلټل؟

اوته که نه وای غره !

مادخپلې هسکې غاړې دغه دنګ آس ځغلولو چيرې؟

۱۳۷۴ / ۷ / ۲۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب ته سرود

خوبه !ځادر راباند وغوړوه

نور مې ویده کړه چې ویښتیا وو سترې کړی یمه

نور مې ویدهکړه چې له ویښې نه مې کرکه راځي

زه چې ویده یم

خوبه !ځادر راباندې وغوړوه !

خوبه قربان دې شم

نور ماته ددې ورځو دابر بنډې پیغلې مه را ښیه

زه یې دسترګو په هندارو کې

داور اودسکروټو او لمبو ازانګې نه شم لیدای

خوبه !ما بو ځه بیا دهغو تورو شپو غیږې ته

زه خپله لاره بې له شپو په رڼو ورځو کې موندلای نه شم

ورځ مې دسترګو په هندارو کې اورونه کړي

خوبه ویده مې کړه

ځادر راباندې وغوړوه !.

۱۳۷۴ / ۷ / ۳۰

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش صدف

څانګه مې وچه ده غوټۍ نه لري
هغه کوچۍ یم چې کېږدۍ نه لري
هغه صدف یم چې ترې لوټ شو سيپۍ
زه هغه شپه یم چې سپوږمۍ نه لري

۱۴ / ۸ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد رشاد ته دهغه دڅلوراويا يمې کليزې په مناسبت

جام جم

مــشــوانــۍ يــې رانـــه يــووړه قلم نشته
بت پرست يــم خــو مـــې ښـــکلی صنم نشته
يوئــې تـــه ئــې دامنــې ؟ چې ټول وطن کې
بې له څـــوتـــنـــو نـــه زوی دآدم نـــشتـــه
ستا درنې پګړۍ ته څه وکـــړم حيـــران يـــم
دې مـــالـــت کې بـــې له ځـــوزو شرېشم نشته
نن دې نوم ځکه په خوله اخيستـــې نــه شم
ما ميـــنـــځلـــه خـــو جـــانـــانـــه زمزم نشته
زه دې سترګو کې هـــر رګ دجـــهـــان ويـــنـــم
څومره دروغ دي داچې بـــل جـــام جـــم نـــشته

۱۷ / ۸ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوشحاله تر ننګیاله

مـــالـي راشـــه اغـــزو دزړه پـــر ګل وهـــلــــی يـــم
« سقاو » پـــــر زړې ټُـــورې د « مغـــل » وهـــلــی یـم
رقـیـــب بـه مـــې دزړه لـــه ويـنـــو تـشــه « ژی » کـړي ده که
خوسر مـې دايـــل نـــه دی کـــه یـــې ســـل وهـــلــی یـــم
يـــو ګل څـــه پـــه کـــمـــڅـــو کې دپښتو دناوې نــه يــم
نـــــاره د « انـــالـحـــق » يـــې پـــه کاکل وهـــلـــی یـــم
حيـــران يـــم د « اکـبـــر » پـر مـړي بیا څه پسات شوی
پـــردیـــو مـــې دخـــپـــل کـــور پـــه درشـــل وهـــلـــی یـــم
تقدير به مووي داسی له خـوشـــحـــالـــه تر ننـــګيـــالـــه
همـــدا چـــې کلـــه غیـــرو ، کلـــه خپـــل وهـــلی یـــم.

۱۳۷۴/۱۰/۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

((یا سیر)) نه مري

« یاسیر» روان دی د ایمان بیرغ په لاس کې

د خپل ژوند د وروستني ټکي شهید په خپلو وینو مینځي

« یاسیر » له سره زیږي

« یاسیر » په زړه د انالحق فصل کرلی

اهریمن د تو پانونو پرې ځپیږې او تندر پرې سپرغۍ وورو ي

فصل مرګ نه پیژني

« یاسیر » د شنه فصل دوړو پرورینښمینو کمځو سوری کړی.

* * *

« یاسیر » د لر له کلي ځي د زنداني ستورو خلاصون ته

توری وریځې د شهید زړه په سرو وینو ولي

« یاسیر » د ښکلې ځوانیمرګې سپوږمۍ غوږ کې د مسیح د ژبې دم د رغید لو ولوست

« یاسیر » د خپلو نارو ونه د دې شپو په آسماني د ښتو کې کښینوله.

« یاسیر » روان دی د سفر د لارې غرونه ، ځنګلونه ریبي

« یاسیر » دیوانو ته بلنه د جګړې ورکړي

« یاسیر » لګیا دی د منزل مزي په پښو کې د یاران شیندي

او ورته ښیي د فلاح سرود.

« یاسیر» د خدای (ج) د پاکې مینې د آسمان ستوری

« یاسیر » د « قاف » د غره د ځوکو د ښایسته ښکلو مریانو غزل.   ۱۳۶۴ ۱۲/۳   کابل

سیـندونـه هم مــري   اســـحـــاق نـــګیــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچغو تصویر

زما دچیغو شین تصویر دې مات کړ
زما نصیب زما تقدیر دې مات کـــړ
هغه ریبار خوب مې اوس هم نه راځي
څه د دیدن ښکلی زنځیر دې مات کړ
راته په برندو سترګو ګوره خو مـــه
زما د زړه د کوټې تیر دې مات کـــړ
شپه شهزاده وه ، کیسې وې د عشق
د غه د ټول عمر شوګیر دې مات کـــړ
چې یې راوستي زلزلې پر وطـــــن
ګرانې کچکول د کوم فقیر دې مات کړ

۱۶ / ۱۲ / ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۷)

دغره پر کلي مې د سرو ګلونو سیند راغی

زما دغره په وینو سرې تیرې ډولۍ شوې

د سپرلي ناوې ته

غرمې دوینو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړې.

* * *

دویځو اوښې مې دغره په تورو څڼو

هر سهار څري

غرمې شپونکی دی

دشنو پاڼو په شنو لوښو کې دتورو شپو له تیو څڅې ستوري لوشي

غرمې رمو سره نارې د سرو لمرونو کوي

غر مې دوینو تار په لاس کې

له غوټیو نه جامې جوړوي

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر مې ښېرې ښېرې راخور دی

پر تپې ګو ربتو سیوری کوي

غرمې لاسونو دزخمي زخمي ګور بتو کې

له شپو سره جګړې ته

درنو ستورو لورونه کري

زما دغره ګر بت دزړه درنو وينو دياقوتو له ديرې نه راته باد دآزادۍ وروي

زما دغره نوم

دسرو وينو

او دګل

او آزاديو نوم دی

غرمې دوينو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

۲۳ / ۱۲/ ۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب په آینه کې

لمر شو دشنو پرخو ښیښېې راته ماتې کړلې
څه دګلپیغلو لو پتې یېرا ته ماتــې کــړلــې
ګوره ګو زار مې د پښتون آشنا څه سم ولګید
زولنې پاتې شولې پښې یې راته ماتې کړلې
زما دزړه خُم یې که تش کړ ، تشوي دې خیر دی
څو مره ظالمه ده پیالې یې راته ماتې کړلــې
مایې دسترګو آیینې کې ویو خوب لـیدلـی
دې مې کور وسو آیینې راته ماتې کـــړلې
داسې سجدې چې وایې ړوند خونه یې مــلا
چیرته سجدې وکړم کعبې یې راته ماتې کړلې.

۱۳۷۵ / ۱ / ۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذبیح الله انیل ته:

له ابلیس سره

کلونه وشول چې مې روح

دخدای دمینې دغوټیو په شینکی ځولی نه ځائیږي

ما دابلیس اشنا دښکلو ستگو پاڼو کې

دحسن او مینې غوړولی څادر

خدای رانه کرکه لري

مگر شلعر ابلیس مې سترگو

او دشونډو چاودو دښتو کې لگیا دی

راته زړې دغزل کري

څوک مې دښکلې شاعری په قدر نه پو هیږي.

- ＊ ＊

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې شپه شي

دخوږې ګناه دپیغلې دسرو شونډو جام په سر واړوم

ابلیس دحورو دسرو شونډو له سرو پانړو

کلیمې پټې کړي

او دغزل لونګین خور کړي زما دشونډو پر شاعرو پانړو

کله دي خوب کې د «حوا» دچمبو غږ لیدلی ؟

چې یې غزل ته «آدم» مست شي ان له شپې نه تر سبا پورې

هغه چمبه ، هغه غزل زه یم

نو ته چې ځې را پسې ژاړې ولې؟

لکه ابلیس درسره مل یمه زه .

۱۳۷۵/۱/۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاد روهي په مړینه :

هغه غر ، هغه سیوری

ډک جام مې له منګلو دجانان ونړیده
یو ستوری له لمنې دآسمان ونړیده
داشپې به دکیسو دزمانې راته څوک راوړي
ای عشقه چې رباب دادم خان ونړیده
یو شین قامت چې ړنګ دی او یو شین سیوری چې نشته
یو ګټ مې له دې غره نه دافغان ونړیده
حیران یم دغزل شبنم به خدایه چیرته تم شي
زموږ چې دشعرونو سایبان ونړیده
ځولۍ به څنګه ړنګه دپښتو دابۍ نه وي
یو غرغوندې روهي دروهستان ونړیده.

د ۱۳۷۵ کال غبرګولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویر ، مینه

هلته پر مړو ژاړي

خو زه او ته لکه جوړه بتکې

دغیږو غیږو ځپو غرونو کې بر بنډ نا ځو.

* * *

هلته پر مړو ژاړي

هلته دوچې کربلا دتیږو ښار کې

دسرو وینو نا لیدلې سرې غوټۍ ښکلوي

خو زه دکب په شانې

ستا دمچکو سمندر کې لامبم

ته لکه سره انګور په وینو لنده

زما دلاسو دونې څانګو کې ټالونه وهې

موږ نه «یزید» او نه «حسین» لیدلی.

کابل

دعاشورا ورځ

۱۳۷۵/۳/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر محمد کاروان ته:

مینه او ژوند

یوه زړه ونه خوره ده پرې

تر سیوري یې یو ځوان ناست دی

یوه د سپینکۍ پیشو یې غېږ کې ویده

او دورځپاڼې په هر توري کې یې سترې ستګې.

شونډې چلم ته ور نږدې کړي

ورنه واخلي دلو ګیو امیل

ورو ورو په شونډو کې موسکۍ شي

د پیشو په غوږ کې نارې کړي او وو ایي چې:

پیشو تا مینه کړې؟

مینه د چرسو یوه شنه نشه ده

مینه ورځپاڼه ده

په ژوند کې یې یو ټکې د ربښتیا نشته.

سیـــندونـــه هـــم مـــري اســـــــحـــــاق نـــــګیــــــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ! پو هیږي چې ژوندون څه دی؟

ژوند دشنو چړسو دوريبنميني نشې شين واټ دی

چې دآرمان آس پکې وځغلي

او ستړی شي

او مري پکې

او دکو څو سپو ته يې تشه شانکيسه پاتې شي

پیشو تا مینه کړې !

پیشو !ژوندون څه دی؟

١٣٧٥/٣/

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ په باران کې

ستورو د شپې پرتیو خوله ایښې آرام ویده دی

د شپې مانۍ نه سپوږمۍ پیغله ژلمو ونو ته نه راګوري

نری باران ووري

او د بادونو هوسۍ

دځوانې دښتې دتیونو پرګلو نو څري

هلته یو سترۍ کو چۍ

د پتاسو دستمال په لاس کې دباران دطلائې مچو

له شنې وراتیږي

په لاره ځي ، ځان سره وائي کوچۍ:

نری باران دی

له کېږدیو نه دسپو دوینې غږ نه راځي

درخو به خوب وړې وي

درخو به څوک وینه کړي ؟

ستورو درواغ وویل.

۱۳۷۵ / ۳ / ۲۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر ګل وکړي

کله چې تال دشپې را وشلیږي

دسترګو په هندارو کې دلمر کوترې ځالې وکړي

کوترې سپین وزرونه پرانیزي

دخوب دشنو ځنګلونو ماتو ځانګو نه دانې ټولې کړي.

کله چې مخ دسهار ګل شي

او دشاتو مچې ټولې شي پرې.

کله چې کانې دښونځیو دتبیو تندې ښکل کړي

او ما شومه نجلۍ

له تور کمیس او سپین سالو سره په لاره کې خوره وره شي

لکه دوریځو او سپوږمۍ دودیدلو شیبه.

کله چې ووړ ما شوم دتورې تختې مخ باندې

دسپین تباشیر خال کیږدي

او شیبه وروسته ماشوم وړې شي

دووړ جزدان له واښکونه دړیو مهار لرې کړي

دوچې ډوډۍ ښکار وکړي

راشئ مین شئ پرې

او مینه وکړئ

زه چې زلمی وم هره ورځ مین وم.

۱۳۷۵ / ۳ / ۳۰ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغ غزل

سپرلی شو پیغلو دښتو ته ورمږ کې وایي څــــه
ای ونې ! شینکی باد درته نغمو کې وایـــي څـه
شاعر سیـــند مې نن خدایزده چې لیکلی کوم غزل
لږ تم شه ورته عشقه ! چـــې څپـــو کې وایي څه
رمو ته دګلانو سهار څـــه ویــــل شپیـلـــــی ؟
کوچۍ موسکا دې ګوره چې آینو کې وایي څـــه
یو ورېم دې کیږدۍ نه دګریوان ووت څه یـــې وې
یو خوب دې په ټوکریو دلـــیمو کـــې وایـــي څه
یو باغ یې خو زرغون کړ چې غوټۍ وکړي لاسونه
ستا خیال مې نور دسترګو په زانګو کې وایي څه ؟
۱۳۷۵ / ۴ / ۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو شين انځور

له مانه څه شی غوړې ؟

ماته د پلار د مړینې وروسته

دری څیزونه په میراث پاتې دي

اس

او حجره

او يوه سره پر وينو وللې توره.

* * *

له مانه څه شی غواړې ؟

دغه د منډو

او دوينو

او ډوډۍ دواده شين انځور ؟

۱۳ / ۴ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببه

کلونه وړاندې مې ورته وویل:

دا د شونډو ځاځکې په څو دي ؟

وې: ستا د پلار او نیکه وینه.

اونن مې بیا ترې پوښتنه وکړه:

ټول پیغلتوب دې وایه په څو دي؟

راته یې وویل:

ګرانه !

یوازې یوه ډوډۍ !

۱۳۷۵ / ۴ / ۳۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه پرښتې

دوه پرښتې لکه جوړه بتکې

زما دکور په آئینو کې لا مبي

* * *

پرښتې !ای پرښتې !

لاس دې زرغون ،

پل دې زرغون،

خو ووایه نن دې راته څه راوړي؟

« هغه زرغون ګل د سپوږمۍ څنو نه»

* * *

پرښتې !آی پرښتې !

لاره دې سپینه،

شپې دې سپینې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايه تاراته نن څه راوړي؟

«داد سپينکي لمر دلاس سپينه توره»

* * *

پر پګړۍ ګل،

لاس کې مې توره شنه شوه

پښتو ! سپين آس شه

چې دوخت دمغول جنګ له ورځم.

۲ / ۵ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه

سکروټې دي ، لمبې دي خو ته کيږې يوه ونه
کلونه پس دې ښارکې زرغونيږې يـــوه ونـــه
رګ رګ کې يې دپاڼو خير که وينه پاتې نه ده
ريښه يې په اوبو کې ده غـــوړيـــږې يوه ونه
دڅانګو په کيږديو کې يو غږ دشپيلۍ نشته
کوچۍ ښارو رادرومـــه چې لوييږې يوه ونه
منم چې په لو ګر راته کښـــت لوکړي دلونګو
تالونه دلاره کلـــه تيـــريـــږې يـــوه ونـــه ؟
سپيرو سپيرو شملو ته ته به سبا ګلونه راوړي
په سر مې چې نن سيوری سيوری کيږې يوه ونه.

۱۳۷۵ / ۵ / ۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داجل ، دا برسات

شوګیر چې درته شپو پر څنـــو مات راوړی دی
یو خوب مې درته سترګو کې سو غات راوړی دی
داډک جام چې نن ریږدي پـــه لاسو کې دفرعون
موسی له کوه طور ځینـــې تـــورات راوړی دی
داچاویل چې وربږ دپـــښتـــون شولې حجرې؟
دې وږو میکا ئیــــل ته هم خــیرات راوړی دی
شیبه پر لمبو ســـره ده او شیبه پر ګلو ســـره
دې خـــاورې کـــله جل ، کله برسات راوړی دی
ساعت وروسته رازیږو دا ساعت خیردی چې مرو
تقــدیر راته بس دغسې حیــــات راوړې دی
سپیـڅلی مسلمان دی خو یې زده نه شوه سجده
دې قام ته خدای دخپل غرور زکات راوړی دی

۱۳۷۵/۵/۳۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوب کوترې

مابیګاني خوبونه

دښکلي سیند په طلایي هندارو ټول مات کړل

دخوب زخمي زخمي کوترې مې

دسترګي او کوچي سیند څپو کیږدی کې نه ځائیږي

کبه !

داڅه مې وکړل؟

سیند مې دخوب زخمي کوترو ته یو بام نه لري

دسیند لاسونه خودغره کاڼو پخوا پرې کړي

څوک به زما دخوب کوترو ته په لپو کې دانې ورکړي؟

کبه !

داڅه مې وکړل

زمادخوب زخمي زخمي کوترو ته

یو سیوری، یوپنا خوښه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبه !

زما د خوب زخمي زخمي کوتروته

دستړي درد دوا خو شه !

« نه... نه !

مور مې لګیا ده له سهاره تر ماښامه په زړو ګوتو جامې مینځي

لور مې تمامه ورځ آینې سره خبرې کوي

زما هم خوب راځي»

سیند لا روان دی

سید بهیږي پسې

د خوب کوترې مې کوچې شوې بیرته نه مستیږي

کابل

۱۳۷۵ / ۶ / ۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات لمر

يو ستورى ستورو وواژه يو لمر دسبا مـــات شــو

دغرونو په لاسو نو مې يو غر دسبـــا مـــات شـــو

منم چې سپين سبا دی شپه کوچۍ شـــوه چيـــرته لاړه

موســـم دسبـــا راغـــې خـــو وزر دسبـــا مـــات شو

دابيا مې دنشو په ګنـــاه څــــــه نيســــې زاهـــده؟

ساقي لاړه منصور شو او ساغر دسبـــا مـــات شـــو

داشپې پريږده اوړدې شي ان چې ستوري ځانګې وکړي

کلاله ! ستا په لاس کې چې هنر دسبـــا مـــات شـــو

موږ وړ درنا نه يو تنبتيـــدلـــو وريځـــو راشــــئ !

رهبر دسبا نشته دی ، لښکـــر دسبـــا مـــات شــــو.

تله ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه دار ـــ هغه چنار

پښتنـــو وینـــو غوټـــۍ وکـــړې بهار دی
ساقي ګوره چې پیرې وروستـــه مـــو وار دی
پـــوروړي څـــه دتـــاک دپیغـلـــې نـه یو
هر یو رګ یې زموږ دسرو وینـــو آبشـــار دی
زنګ وهلې تـــوره غـــړپ دلمبـــو غـــواړي
ســـاقـــي زار شـــم راکوه یې چې خمار دی
لا دژیـــو ســـوداګـــر ســـره جـګـــړه ده
لا خـــو پاتـــې جـــوړ دهـغـــو اوبو ښار دی
رباب ګونګ دی آدم هیـری چیـغـــې غـــواړي
چا تـــرې وړی ددرخـــو دغـــاړې هـــار دی
شنـــو زمـــریـــو ددې غـــرو تـــه خبر ورکړئ
چـــــې آبـــاد لا دزړو بـــګـــووغـــار دی
بـــیـــا پـــر غـــاړو دشملو غرونه اوچت شول
اورګـــډ شـــوی دټیـــکریـــو پـــر بـازار دی
هره پیغله ملالـــــۍ ، هر ځـــوان ایـــوب دی
هرسنګر مو ســـور میـــونـــد دکنـدهـــار دی

سیـندونـه هم مـــري   اســــحـــــاق نـــګیــــــال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وریځو دامو دیو ځــو ستـــورو نیـــزې دي

لاکاروان مو دلمـــرونـو خـــو پـــه لار دی

آزموینې ته یې وختـه !څه حاجــت شـتـــه؟

یو پر دوو تـــوتــو لوی ، بـــل پـــر انګار دی

هــریـــو ښاخ یې چـــې وً دار دژیـــدارانـــو

هــغـــه وور نیالګی هسک شوی لوی چنار دی

تـــه پـــه نـشتـــه غـوږ کړه خولې په سرورړه

ماتـــړلــــی دخوشحـــال بـابـا دستار دی

اوس نــو زرلالـــي دنـــورو ترینه زار کړئ

چې مې ځوړند خپل لالـــی پـــر ســر ددار دی.

کابل

۱۳۷۵/۸/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې ته ...

مینې !له شرمه درکتلی نه شم

پیریا ن د «قاف» له غرونو راغلل

بیا دعشق پرښتې دګریوانه غاړې ته لاس اچوي

ابلیس لګیادی پرزمزمو ،دګناه خپله کیږدۍ غوړوي

مینې له شرمه درکتلې نه شم !

* * *

مینې له شرمه درکتلې نه شم

سیلۍ الوتې زموږ دباغ

دسرو ګلونو دښایسته وو

پاکو میندو په کمڅو کې تومتونه اوبي

مسیح تیره توره په لاس دتومتونو په

واټونو کې زنګیږي او خپل غم ته خاندي

نور په دې ښار کې لیونی دمینې پاتې نه دی

مینې له شرمه درکتلې نه شم !

* * *

مینې له شرمه درکتلې نه شم

چې مو هر غږ پر هوا خورشي دلته ځمکه ، دلته خاوره

ترې دغرو په څیر ماران زیږوي

سیـــندونـــه هم مـــري

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته جنډه د يوه نر په قبر هم نشته

شيطان پر ځمکې بادشاه شوی او زموږه پر سرونو

هغه تخت د سليمان ګرځوي

پيريان يې حمد بولي ،

او به زموږ له لېو تښتي او بادونه مو په کاڼو ولي

دلته له زړه اسم اعظم هيردی

ميني له شرمه د رکتلی نه شم

* * *

ميني له شرمه د رکتلی نه شم

نور مو د کلي د ګلونو په کاله کې

پيغلتوب د ګل غوټيو چيرته هم نشته

او ابراهيم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت

دلوټ کوڅو کې د غارت قصې ته خوب وړی دی

نور مو د باغ نجونو ته « هسکې » او « کږې » شملې

د ښمنې ښکاري

ميني له شرمه د رکتلی نه شم !

۱۶ / ۹ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

ای شپې !

راځه چې ځو دخوب په کرونده کې مې ځائېږې خونه

*

شپه دکمځو دغرونو ټال کې ځنګېدلې راغله

پلو دتورو وریځو

پکې پاولې دستورو

لکه:

کوچۍ پیغلهرمه کې دښایسته وریو.

خودسپوږمې هنداره ماته ای شپې !

ته به دخپل حسن

اوعشق

دپیغلتوب تما شه چیرته وکړې ؟

۱ / ۱۳ / ۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیا رانغلې بڼو ته په پستو پستو وزرونو

زما د خوب کوترې ستا د ستر ګو له بامونو

څلو وهلي ګوره څه خواره واره پرې ګرځي

د شونډو بوراګان مې ستا د شونډو پر ګلونو

په خپل شرنګ به ویده شمه ، په خپل شرنګ به راویښ شم

بنګړي مې کړه د لیچو ګرځوه مې په لاسونو

زما مینه یو سیند دی او ستا زړه وً ورکوټی کلی

د اسیند چیرته جانانه او کیږدی د حبابونو

لا ښکاري چې موده د لیونتوب مې پوره نه ده

یو څوک راته ناري وهي د غرونو له سرونو.

۱۳۷۶ وری

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ښايي چې ژوند يو ګنهکار وي
چې تراوسه پورې
لا د زمان د آسماني سکوت
دد نګو، د نګو غرو غاړو کې
لکه پرغز «حنيفه»
چې دالله د مخلوقاتو د «قاتل»
او د سرو وينو د سيلاب د بهوونکي په نوم
د خدای له شرمه
زنداني د تورې د تورې ځمځې پاتې
هاسې د خپلو سرو غچونو
پر کوم خوب تللی وي
ځکه:
د ژوند د بندګانو هغه شنه خوبونه
د شيطانانو
له تور جنو خوبو
تور پاتې شول.

کابل ۱۳۷۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا حجرې او دا شملې

نه ساقي شتـه ، نه جانان شته مازیګر دی
څو مره تږی د پـیـړیــو مـــې ساغـــر دی
پسرلی نه دی پــری نوم د سپرلي مه ړدئ
ډوب په وینو کې یو سور چریک دلمر دی
دنـــارنــجــو ښاخ منـــم ورته بنګړی شو
خـــومات شوی مې مړوند د سپین سحر دی
نـــازولې سپوږمۍ مـــه خـیـــږه شـــه تمه
چـې دوریځو اوښ ولاړ درته پــر ســر دی
شـــنه منګې مې دجنکو پر ولو مـــات شول
دنامــرده مغل یــــون پــردی ګــودر دی
رانه اخلي دړنو ستـــورو نـــامـــوس مې
چې ویده د شپې په تیکو کې خنـجــر دی
ته دې غشي وورو ه ګوندې چې ویـــښ شم
لامې پاتې ځای په زړه کـې د پــــرهــر دی
ددیرو دقام شملې ورنـــه لـــوګـی کـــړئ
دحجـرو طـالب ختـلــې په سنــګــر دی.

۱۹ / ۱ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیک

څو میاشتې وشوې چې در تللې نه شم
لارو ډبرې شنې دي
ګلان داوښکو وروم
ټوله ورځ دستا دیاد ښکلې زانګو زنګوم.

* * *

همدا چې لمر شین شي
زموږ دښار هغه زړې دښتې کې
زموږ دښار مین په کاڼو ولي
زموږ په ښار کې دمینو دسنګسار پسرلی بیا راغلی
نولو پټه دې غواړم
پکې دخپلو تورو سترګو یو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنارنجي غړ پر وريښمينو تار واوبه

راويي ليږه

چې ستا ياد هغه خيالي حورې مې

زانگو نه باد يو نه سي

راته سنگسار يې نه کړي.

څو مياشتې وشوې چې د رتللى نه شم

لارو کې د برې شنې دي.

۱۲ / ۲ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړوند

مړوند يو خوب ، مړوند سترېا نه لري

مړوند د غرابۍ پۍ رودلي

* * *

تاد سکندر کله ژړا ليدلې؟

يو سپين مړوند پرې د سرو تورو ګوزارونه کوي

يو سپين مړوند يې د غرور دآسو يال ريبلی

* * *

سکندر له ليرې لارو راغی د پيلانو له سرو تير شوی

سکندر د پارو پا ميزا د ښاپيريو شنه خوبونه ويني

د دغو ښکلو ښاپيريو شنه خوبونه ويني

يو سپين مړوند ورته وتی

ورباندې تندر د مړوند ووري

خوای د سپين مړوند «روښانه» پيغلې

تورې په ورو ،

تورې په بام وروه

سکندر په تورې هغه سپينه ډوډۍ نيمه کړله

نقاب دې سپين مړوند ته اور واچوه.

۱۹ / ۲ / ۱۳۷۶ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلور غزل

پلو پرې دمخ خور کړه غوړېدلي دي سرونه
جانانه ! ستا وربل ته مو کرلي دي سرونه

دې قام ته منصور وایه کوم دار شته دی که نشته؟
لوګرو که هر څو ورنه ریبلي دي سرونه

دیار دسیمې دښته کې دهار نسیمه وروځه
غمي نه دي دې تال کې زنګېدلي دي سرونه

څراغ چې شي دې دښته کې دوخت سترې کاروان ته
په لوړ ښاخ دچنار کې ځړېدلي دي سرونه

چې سرې سیلۍ شوې ګونګې او دلور غزل یې وچ کړ
هرګل مو هرې پاڼې ته ښندلي دي سرونه

ایرې شول خو یو چم دټیټېدلو یې زده نه کړ
الله مو دغیرت پر لمبو وللي دي سرونه

رقیب پرېږدمو وپلوره مونږ سر داو کړ په حورو
یو چا ته په سوغات کې مو لیږلي دي سرونه.

۲۵ / ۲ / ۱۳۷۶

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سپرلی که راوړای نه شئ ترې دسترګو انځور راوړئ
دې شپو ته سبا نشته یوه لپه دنور راوړئ
منم چې یو سر نشته دی چې غج یې دسر واخلي
دې دار ځنې ملګرو خو داسر دمنصور راوړئ
چې پښو لاندې کړوریځو ، چې دشپو ډمې پرې خاندي
دلمر ټپې آسونو نه لوی دلی غرور راوړئ
دسترګو تورمو بارکه د « یعقوب » کړپر اوښانو
دې وږې میلمنې ته لږ دستورو انګور راوړئ
راځي چې تور ماښام کې ، رانه وړي چې زلمی عقل
یوه یې له تاکونو نه په بدو کې لور راوړئ
په شونډو کې همت که دخندا راوړلو نشته
دې ښار ته خو تابوت د ځوانیمرګه سرور راوړئ

۱۶ / ۳ / ۱۳۷۶

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دچم ونه

زما دچم ونه بر بنډه ده

شرمیږم ورنه

دباد رهزنو ترې دشنو پاڼو جامې وړې دي

په سپین ټټر یې یو څو څاڅکي دي د خامو پیو

څانګې یې زړه روي،

تیونه یې ارې وړي دي.

* * *

ونې ! سپرلی دی

واورې نشته چې کفن شي درته

زما دمور شنه لوپټه هم بېګاه غلو وړې ده

مامې خیالي څادر ګرو کړ د کلو وربی وم

دپلار شمله خومې له وخته توپانو وړېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زما دچم ونه بر بنډه ده

شرمیږم ورنه

مور مې سرتوره ده

ټیکری نه لري

نه څه شمله شته

نه څه خور دی څادر

زموږ دیرې مازیګری نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو سيوری ، يو ګل

مرغيو ! چوپ شئ ماله خوب راځي

دلته دزړونو باغچې شنډې دي

يو سيری او يو ګل نشته

دلته دسين سپينو هندارو کې

دلمر

دطلايي کبانو رنګ تور شو

دلته دشونډو دموسکا وو هوسۍ

قتلې شولې

غشو يو وړې

او بنګړيواله سپوږمۍ

دلته دتاک پيغلو ته

دستورو بنګړي نه اچوي

مرغيو

چوپ شئ

ماله

خوب راځي

مرغيو چوپ شئ مله خوب راځي !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته دباغ دشهزادګۍ بکارت مات دی

د سپرلي ښکلې شهۍ

دقاف ديوانو وړي

دلته پرونو

د «ايوب» سيوری راخوردی

هرې پانې

هر اندام نه يې چينجي ووري

دلته تيارې

دشپو په بلار بو اسپو راغلې

درنها درمو لو کوي

دلته کورونو ته

دژوند له شوم شيروار نه دسپيدو کټوې تشې رازي

مرغيو !

چوپ شئ

ماله

خوب

راځي.

۱۲ / ۴ / ۱۳۷۶

کابل

ګناه

څومره نيکمرغه يم ګناه کومه

تمامه ورځ وريځې دباد له ژرندو باسم

اودلمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم

څومره نيکمرغه يم ګناه کومه.

* * *

زما دکور دا ديوالونه

دڅو خاورو

څواوبو

اودڅه لمر

څو ترکيبونه نه دي

زماله کوره ديوالونه دښيښو راتاو دي

زما او زما دکاله خټه يې

دتاک

اودانګورو

اوشرابو

پهلاسو ايښې ده

مامې دسترګو درانه نور په وسعت

سيندونه هم مري — اسحاق ننګيال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره شراب څښلي دي.

* * *

دومره مغرور يم چې

دهسک دنازولي دربار سيري لاندې

خپله ځواني راته پيغور ښکاري

خو مانه لوی غلام دښکلو نشته

يوه شپه زما دلاس بيږی

دښکلو دسينو په سمندر کې

ستړې شوې نه ده

زه لکه پلار هسې يم

پلار له مړينې نه يوه ګړی دمخه هم

دشنو غنمو وږو لاندې

زموږ دکلي دبزګر له ارتينې سره بربنډ پروت و.

۱۳۷۶ / ۴ / ۱۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر شین شي

کله چې لمر شین شي

ستا د بادونو شنه ګلان مې د زړګي پر مسا پرې د ښتې څانګې وکړي ،

وغوړیږي

کله چې لمر شین شي.

* * *

کله چې لمر شي

ستا د بادونو طلایي کبان په ښکلو او زرینو وزرو

زما د سترګو په چینو کې ستا د سترګو تصویرونو نه خوبونه مینځي

کاه چې لمر شین شي.

* * *

کله چې لمر شین شي

ستا د یادونو هغه پیغله هوسۍ راشي

تربیګاه زما دزړه په جل وهلیو کروندو کې څري

کله چې لمر شین شي

* * *

زمادزړه دښته کې څاڅکي دباران نه ووري

زمادسترګو چینه وچه ده، داوښکو مرغلرې ورنه غلو وړې دي

څوکاله وشول چې بړلۍ مې دزړګي پر فصل ووري او کیږدۍ مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپانونه وړي

نوستا دياد هغو ګلونو ته باران ،

هغو کبانو ته اوبه،

اودې هوسۍ ته شپونکې څنګه شم؟

* * *

بيګاه شپونکی باد ستا دځنو له غرو راغی

په پګړۍ کې يې يو ټکې ديو ګل نه و

له نرۍ ملا نه يې دلمر هغه زرين وستنې نه و راتاو

چاپې په تشې اوريښې ريښې بخڅۍ کې يو دستورو نارنج نه و ايښې

نور مې په کلي کې بادنه چليږي، باد مسا پر شو ورنه

څومره تنها ،

څومره يوازې ده

زمادکلي ښکلي نازولي سپوږمۍ.

* * *

بيګاه مې خوب ليدلې:

زموږ دکلي د چنارو تر شنو سيو رو لاندې

په هغو لويو پلنګي کټونو

يو څو کارغان ناست دي

ږلۍ دلښتو وروي پرې، ګډوي ځان ته زموږ دکلي سپينې هيلۍ

زموږ دکلي په ديره کې دچلمو دکږو وږو لوګيو پر ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورې ورې دي دښايسته هيليو تکې سرې د پيغلتوب وينې

کلي کې يو سيوری د بريتو

اويو شرنګ د سپينو تورو نشته

رښتيا !

د کلي په ديره کې

د زلميو څړورو

داتڼ هغه سکڼې ماښام د رياد شط که نه؟

* * *

ستا د بادونو شنه ګلان مې

د زړګي پر مسا پرې د ښتې ځانګې و کړي

وغوړيږي،

کله

چې

لمر

شين

شي

۱۳۷۶/۷/۱۲

پيښور ــ پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څه ښکلی سوداګر دی څومـــره ښکلی باران پـــلـــوري

یو آس د سپینو ور ېځودی دور ېځو ګــلان پـــلـــوري

د ستورو په تېشو یې جـــوړې کـــړې ورتـــه څـنـــې

نن دلته په دې چم کې ېو کا فردی بـتـــان پـــلـــوري

یو بار یې درنګ راووړ د سپرلي جـــوار ګـــر ګـــورئ

چې څومره یې ګران راووړ چې یې څومره ارزان پـــلـــوري

یو شین لوګی راخوردی یو سور اوردی لګـــېـدلـــی

یو مست زردشت راغلی دی یو غلـــی آذان پـــلـــوري

بازار یې د نور لوټ کړ د آسمان سپینـــې کـــوتـــرې

له لمر ځیني تېګ اخلي او د ستورو کاروان پـــلـــوري

د باد په نیلي سپور د سهار سپین شـــهـــزاده راغلـــی

د شپو بر بنډې پېغلي پرې شلېد لی ګرېوان پـــلـــوري

۱۳۷۷ کال د پسرلي لومړۍ شپه

لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسحاق ننګیال وروستی غزل

یو باد یو منصور

یــو بـــادر راګلیدلي مالــه ځـانــه سر وړي
د زړه اس مـــې لـــه بـــاره د ارمـــانـه سره وړي
د شپـــو پـر اوښ یو غل دی زمونږ کلي ته راغلي
ګـــلـــونــه او بـــاغـــونـه له باغوانه سره وړي
یـــو پــل وم چـیرته لړې ستا په لاره زرغون شوي
یـــو لـــوټ مـــي ا وس له بادو له بارانه سره وړی
یو څوک دي ستا د لا شراب یې ټول راځني وڅښل
دا سـره کیږي دی د خوب مې له تواپانه سره وړي
زمـونږه یې په سترګو کې د شپو دوړي شیندلي
دا لـــوي کـــاروان مو ځکه له ښاروانه سره وړي
نـــاري د انـــا الـحق یې ورته و چي کړي پر ژبه
منـصـــور وطـــن مې دارته له ایمانه سره وړي
۱۳۷۷.۱.۱۷
لغمان

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library